

MANİSA TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ

2020 YILI FAALİYET RAPORU

MİSYONUMUZ

Sürdürülebilir tarımsal üretimi, yeterli ve güvenilir gıdaya erişimi, kırsal kalkınmayı ve rekabet edilebilirliği sağlamak amacıyla yenilikçi politikalar belirlemek, uygulamak, izlemek ve değerlendirmek.

VİZYONUMUZ

Gıda, tarım ve hayvancılıkta rekabetçi, milli ve küresel çözümler üreten güçlü bir Türkiye.

MANİSA TARIMINA GENEL BAKIŞ

Manisa verimli toprakları, iklim ve sulama avantajı ile birlikte gerek tarımsal sanayi gerekse bitkisel ve hayvansal üretim bakımından ülkemiz tarımında önemli bir yere sahiptir.

TÜİK Genel Nüfus Sayımı ve Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi'ne göre ülkemizin nüfusu 2007'de 70.586.256 iken 2012'de 75.627.384'e ve 2019'da ise 83.154.197'ye çıkmıştır.

Manisa nüfusu da 2007'de 1.319.920 iken 2012'de 1.346.162'ye 2019'da ise 1.440.611'e yükselmiştir.

Manisa ve İlçelerinin Nüfusu

İLÇESİ	İL/İLÇE MERKEZİ		
	ERKEK	KADIN	TOPLAM
Ahmetli	8308	8217	16525
Akhisar	86979	86047	173026
Alaşehir	53779	50843	104622
Demirci	18604	21444	40048
Gölmarmara	7675	7537	15212
Gördes	13642	14061	27703
Kırkağaç	19231	19228	38459
Köprübaşı	6511	6674	13185
Kula	21645	22356	44001
Salihli	80830	81957	162787
Sarıgöl	17816	18074	35890
Saruhanlı	27830	27510	55340
Şehzadeler	88082	83056	171138
Selendi	9946	9925	19871
Soma	55284	54662	109946
Turgutlu	83742	82676	166418
Yunusemre	125334	121106	246440
TOPLAM	725.238	715.373	1.440.611
Kaynak: TÜİK, Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları (2019)			

İlimiz, bitkisel üretim yönünden ülkede üst sıralarda yer almaktadır. Manisa 2019 yılında 5,56 milyar TL'lik üretim değeriyle ülke genelindeki bitkisel üretim değerinin %2,8'ini gerçekleştirmektedir. İlimizin bitkisel üretimi İzmir dışında çevresinde yer alan tüm illerin ve Bölge illerinin üzerindedir. TÜİK verilerine göre Manisa bitkisel üretimde ülkede 8. sırada yer almaktadır.

İL	Bitkisel Üretim Değerleri (1.000 TL)	Payı (%)	Sırası
Antalya	13.987.128	7,1	1
Konya	12.192.031	6,2	2
Mersin	11.277.113	5,8	3
Adana	8.011.114	4,1	4
Şanlıurfa	6.810.341	3,5	5
İzmir	6.323.972	3,2	6
Bursa	6.214.237	3,2	7
Manisa	5.565.729	2,8	8
Türkiye	195.831.757	100	
Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)			

İlimiz hayvancılıkta da ülke genelinde üst sıralarda yer almaktadır. Manisa canlı hayvanlar değeri açısından ülke genelinde %2,2'lik oranıyla 10. sırada yer almaktadır.

İL	Canlı Hayvanlar Değerleri (1.000)TL	Payı (%)	Sırası
Konya	8.994.979	5,4	1
İzmir	6.791.462	4,1	2
Diyarbakır	5.847.679	3,5	3
Ankara	5.558.511	3,4	4
Erzurum	5.280.870	3,2	5
Manisa	3.555.413	2,2	10
Türkiye	165.318.007	100	
Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)			

Manisa hayvansal ürünler değerleri açısından ülkede 33. Sırada yer almaktadır.

İl	Hayvansal Ürünler Değerleri (1.000)TL	Payı (%)	Sırası
Konya	3.026.204	3,2	1
İzmir	2.235.670	2,4	2
Diyarbakır	1.934.886	2,1	3
Erzurum	1.789.340	1,9	4
Balıkesir	1.486.796	1,6	5
Manisa	592.662	0,60	33
Türkiye	93.917.545	100	

Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)

İlimizde nadasa bırakılan alanların oranı oldukça düşüktür. Ülke genelinde %17 oranındaki nadas alanlarının, Manisa ilinde düşük düzeyde (%2) olması önemlidir. Bu durum, il genelinde toprağın yoğun olarak ekilip biçildiğini göstermektedir. Ayrıca, ülke genelinde %3,3'lük tarım alanını kaplayan sebze bahçelerinde Manisa ilinin %6,5'lik oranıyla ülke ortalamasının üstünde olduğu da görülmektedir.

Tarım Alanlarının Kullanıma Göre Dağılımı

	Tarım Alanı (hektar)	İşlenen Tarım alanı (hektar)	Nadas Alanı (hektar)	Sebze Alanı (hektar)	Uzun Ömürlü Bitkilerin Alanı (hektar)	Yem Bitkileri Alanı (hektar)
Manisa	498.600	277.667	12.287	32.606	217.506	39.493
Türkiye	23.094.261	15.398.213	3.397.382	789.906	3.518.760	2.097.381

Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)

Tarım Alanlarının İlçelere Göre Dağılımı (Dekar)

İlçe Adı	TARLA	MEYVE	SEBZE	Örtü Altı ve Şüs Bitkileri	NADAS	TARIM ARAZİ OLUP OLMAMA	TOPLAM TARIM ARAZİSİ	ÇAYIR MERA	ORMAN VE TARIMA ELVERİŞSİZ	YÜZÖLÇÜM
AHMETLİ	25100	71894	10015	197	7980	0	115186	2920	92894	211000
AKHİSAR	298500	481958	31920	767	12300	0	825445	42030	780525	1648000
ALAŞEHİR	111120	234153	12435	0	8480	0	366188	41160	611652	1019000
DEMİRCİ	175970	73818	7744	20	14000	25250	296802	17760	915438	1230000
GÖLMARMARA	23443	44262	23085	0	1065	250	92105	4820	233075	330000
GÖRDES	212018	47825	11475	200	36834	0	308352	26100	596548	931000
KIRKAĞAÇ	61370	120523	32180	102	700	0	214875	9360	318765	543000
KÖPRÜBAŞI	94573	53234	1560	82	6276	4310	160035	2550	276415	439000
KULA	270295	48695	18245	4	13044	5350	355633	23350	543017	922000
SALİHLİ	276210	246425	38040	1294	4555	15068	581592	68960	750448	1401000
SARIGÖL	65355	103806	8172	0	0	0	177333	6180	232487	416000
SARUHANLI	122520	240970	29480	0	0	0	392970	14280	377750	785000
SELENDİ	306550	32004	8840	6	13321	0	360721	28310	326969	716000
SOMA	112699	76266	16965	20	2520	10000	218470	13730	594800	827000
ŞEHZADELER	180187	122502	17325	0	500	5000	325514	5000	142936	473450
TURGUTLU	73030	131260	44869	144	600	0	249903	3330	292767	546000
YUNUSEMRE	46775	43169	7190	749	694	990	99567	15450	648533	763550
TOPLAM	2455715	2172764	319540	3585	122869	66218	5140691	325290	7735019	13201000
İl Müdürlüğü Verileri 2019										

İlimizde uzun ömürlü bitkilerin kapladığı alanlarda, bağ alanı ve zeytin ağaçlarının kapladığı alan öne çıkmaktadır.

Uzun Ömürlü Bitkiler Alanlarının Türlerine Göre Dağılımı

	Toplam Uzun Ömürlü Bitkiler Alanı (hektar)	Diğer Meyveler Alanı (hektar)	Bağ Alanı (hektar)	Zeytin Alanı (hektar)
Manisa	217.506	29.585	80.739	103.370
Türkiye	3.518.760	2.175.441	417.041	864.428
Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)				

İlimizde organik üretim oldukça gelişmiştir. Ülke genelinde organik üretim yapan 74.545 çiftçinin 4'ü Manisa'dadır. İlimizin ülke organik üretimindeki payı %11,2'dir.

Organik Üretim

	Çiftçi Sayısı	Üretim Alanı (Ha)	Üretim (ton)
Manisa	3.172	20.104	227.426
Türkiye	74.545	545.870	2.030.466
Kaynak: TÜİK Bölgesel İstatistikler (2019)			

İlimiz, ülkemizde en fazla traktöre sahip ildir. Ülkemizde mevcut traktörlerin % 6'sı ilimizde bulunmaktadır. Tarımsal üretimde kullanılan diğer alet ve makine sayında ise ülkemiz genelinde Konya ilinden sonra 2. Sırada gelmektedir.

Tarım Alet ve Makine Sayısı

	Pulluk	Ekim makinesi	Gübre dağıtma makinesi	Su pompası	Sabit süt sağım tesisi	Seyyar süt sağım makinesi	Biçerdöver	Traktör
Manisa	79.006	6.407	15.830	44.469	505	10.697	25	81.301
Türkiye	1.384.708	479.894	430.312	731.912	13.178	342.386	17.190	1.354.912
Kaynak: TÜİK – Tarımsal Alet ve Makine İstatistikleri (2019)								

İlimiz tarım arazilerinin sulama oranı oldukça yüksektir. Toplam tarım arazimizin % 48'i sulanmaktadır. Özellikle Şehzadeler, Gölarmara, Turgutlu, Ahmetli, Alaşehir, Salihli, Kırkağaç, Saruhanlı, Sarıgöl ve Yunusmre ilçelerimizin tarım alanları % 50'nin üzerinde bir oranda sulanmaktadır.

Tarım Arazilerinin Sulanma Durumu

İLÇE	TOPLAM TARIM ALANI (dekar)	SULANAN ALAN (dekar)	SULANMAYAN ALAN (dekar)	SULAMA ORANI (%)
AHMETLİ	115186	92593	22593	80,4
AKHİSAR	825445	344437	481008	41,7
ALAŞEHİR	366188	251594	114594	68,7
DEMİRCİ	296802	28293	268509	9,5
GÖLMARMARA	92105	81707	10398	88,7
GÖRDES	308352	45500	262852	14,8
KIRKAĞAÇ	214875	142232	72643	66,2
KÖPRÜBAŞI	160035	44370	115665	27,7
KULA	355633	56642	298991	15,9
SALİHLİ	581592	406969	174623	70,0
SARIGÖL	177333	108338	68995	61,1
SARUHANLI	392970	255220	137750	64,9
SELENDİ	360721	10266	350455	2,8
SOMA	218470	35400	183070	16,2
ŞEHZADELER	325514	296161	29353	91,0
TURGUTLU	249903	204743	45160	81,9
YUNUSEMRE	99567	69753	29814	70,1
TOPLAM	5140691	2474218	2666473	48,1
Kaynak: Bakanlık İl Müdürlüğü (2019)				

İlimizde 245.572 hektar alanda tarla ürünleri üretimi yapılmaktadır. Bu alandan toplam 1.806.520 ton ürün elde edilmiştir. Aşağıda yer alan tabloda ilimizde üretimi gerçekleştirilen on tarla ürünü ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

İlimizdeki Önemli Tarla Bitkileri Üretimi

ÜRÜNÜN ADI	EKİLİŞ MİKTARI (Dekar)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)	VERİM (Kg/Dekar)
BUĞDAY	864.224	240.453	278
ARPA	330.835	74.735	226
MISIR (Dane)	233.979	259.359	1.108
TÜTÜN	202.275	16.230	80
FIĞ (yeşil ot)	177.248	185.191	857,3
MISIR (Silaj)	139.678	688.900	4.932
SUSAM	63.946	3.413	53
PAMUK (kütü)	90.360	54.918	608
NOHUT	26.070	2.365	91
YONCA (yeşil ot)	39.490	126.619	3206
Kaynak: TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri (2019)			

İlimizde 217.276 hektar alanda meyve ürünleri üretimi yapılmaktadır. Bu alandan toplam 1.824.584 ton ürün elde edilmiştir. Aşağıda yer alan tabloda ilimizde üretimi gerçekleştirilen on tarla ürünü ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

İlimizdeki önemli meyve ürünleri üretimi

ÜRÜNÜN ADI	TOPLU MEYVELİKLERİN ALANI (Da)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)
ÜZÜM KURUTMALIK ÇEKİRDEKSİZ	619.131	1.093.400
ÜZÜM SOFRALIK ÇEKİRDEKSİZ	152.237	388.762
ZEYTİN YAĞLIK	462.864	47.563
ZEYTİN SOFRALIK	592.978	87.749
ÜZÜM SOFRALIK ÇEKİRDEKLİ	30.492	56.374
KİRAZ	96.004	48.465
ERİK	19.812	13.969
ŞEFTALİ	12.356	16.708
ÇİLEK	4.309	14.286
ARMUT	6.464	7.670
ÜZÜM ŞARAPLIK	6.694	6.850
CEVİZ	77.172	5.394
BADEM	47.518	8.030
Kaynak: TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri (2019)		

İlimizde 31.954 hektar alanda sebze ürünleri üretimi yapılmaktadır. Bu alandan toplam 1.477.502 ton ürün elde edilmiştir. Aşağıda yer alan tabloda ilimizde üretimi gerçekleştirilen on tarla ürünü ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

İlimizdeki önemli sebze ürünleri üretimi

ÜRÜNÜN ADI	EKİLİŞ MİKTARI (Dekar)	ÜRETİM MİKTARI (Ton)
DOMATES (Salçalık)	93.646	754.251
DOMATES (Sofralık)	30.926	168.106
BİBER (Salçalık)	35.362	134.349
BİBER (Sivri)	13.894	34.394
KAVUN	41.330	108.778
KARPUZ	34.194	113.698
HIYAR (Turşuluk)	13.557	28.381
HIYAR (Sofralık)	5.712	34.406
ISPANAK	9.310	10.661
PATLICAN	6.680	16.135
FASULYE (Taze)	5.455	5.724
LAHANA (Beyaz)	4.237	11.154
KARNABAHAAR	4.713	9.320
Kaynak: TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri (2019)		
Not: Örtüaltı üretimi sebze üretimi dahil değildir.		

İlimizde toplam 249.258 adet büyükbaş hayvan mevcudu bulunmaktadır. Ülkemizde mevcut **17.872.331** adet büyükbaş hayvanın % 1,4 ü ilimizde bulunmaktadır.

	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan Hayvan Sayısı
MANİSA	Sığır (Kültür)	110.064	48.838	158.902	53303
	Sığır(Melez)	47.040	22.504	69.544	21585
	Sığır(Yerli)	15.561	4.752	20.313	6487
	Manda	425	74	499	206
	Toplam	173.090	76.168	249.258	80.868
TÜRKİYE	Sığır (Kültür)	6.320.795	2.239.060	8.559.855	3.185.959
	Sığır(Melez)	5.539.604	2.015.021	7.554.625	2.554.947
	Sığır(Yerli)	1.195.855	377.804	1.573.659	597.001
	Manda	144.581	39.611	184.192	75.882
	Toplam	13.200.835	4.671.496	17.872.331	6.413.789
Kaynak: TÜİK Hayvancılık İstatistikleri (2019)					

İlimizde toplam 943.550 adet küçükbaş hayvan mevcudu bulunmaktadır. Bu hayvanların 755.719 adedi koyun, 187.831 adedi keçidir. Ülkemizde mevcut 48.481.479 adet küçükbaş hayvanın yaklaşık olarak %2 si ilimizde bulunmaktadır.

	Hayvan Adı	Yetişkin	Genç-Yavru	Toplam	Sağılan Hayvan Sayısı
MANİSA	Koyun (Yerli)	562.833	178.083	740.916	
	Koyun(Merinos)	12.452	2.351	14.803	
	Keçi(Kıl)	144.246	43.585	187.831	
	Keçi (Tiftik)	-	-	-	-
	Toplam	719.531	224.019	943.550	390.832
TÜRKİYE	Koyun (Yerli)	27.586.474	6.612.993	34.199.467	
	Koyun(Merinos)	2.459.362	617.221	3.076.583	
	Keçi(Kıl)	8.795.477	2.168.897	10.964.374	
	Keçi (Tiftik)	173.593	67.462	241.055	
	Toplam	39.014.906	9.466.573	48.481.479	24.146.450

Kaynak: TÜİK Hayvancılık İstatistikleri (2019)

İlimizde toplam 39.883.803 adet tavuk bulunmaktadır. Manisa Toplam 27.946.401 adet et tavuğu (broiler) mevcudu ile ülkemizde ilk sıradadır (Türkiye etlik tavuk sayısı 221.841.860). Ülkemiz et tavuğu (broiler) varlığının % 12,6'si ilimizde bulunmaktadır. İlimiz toplam 11.937.402 adet yumurta tavuğu mevcudu ile ülkemizde Afyon ve Konya'dan sonra en fazla yumurta tavuğuna sahip 3. il konumundadır. Ülkemiz yumurta tavuğu varlığının % 9,9'u ilimizde bulunmaktadır.

İlimiz hindi varlığı ile de Türkiye'de birinci sırada bulunmaktadır. Toplam 1.159.340 adet hindi varlığı ile Manisa, ülkemiz hindi varlığının % 25,53'üne sahiptir.

HAYVAN TÜRÜ	MANİSA (Ad.)	TÜRKİYE (Ad.)
Et Tavuğu	27.946.401	221.841.860
Yumurta Tavuğu	11.937.402	120.725.299
Hindi	1.159.340	4.541.102
Kaz	2.109	1.157.049
Ördek	1.593	519.575

Kaynak: TÜİK Hayvancılık İstatistikleri (2019)

Arıcılık ve Diğer Hayvan Sayıları

HAYVAN TÜRÜ VE ÜRÜN		SAYISI
ARICILIK	Eski tip kovan	1.235
	Yeni tip kovan	79.943
	(Aricı) İşletme Sayısı	1.550
DİĞER	AT	1.390
	EŞEK	2.173
	KATIR	96
	DEVE	41
	DOMUZ	0

Kaynak: TÜİK Hayvancılık İstatistikleri (2019)

İlimizde Rekolte Çalışması Yapılan Ürünler

Yıl	Çekirdeksiz Kuru Üzüm Rekoltesi
2017	310.000 Ton
2018	261.000 Ton
2019	300.000 Ton
2020	271.000 Ton

Yıl	Zeytin (Ton)	Zeytinyağı (Ton)
2017-18	254.878	20.869
2018-19	310.067	28.525
2019-20	135.458	7.963
2020-21	335.121	29.815

Ulusal Zeytin ve Zeytinyağı Konseyi (UZZK)

Manisa ilinin en önemli bitkisel ürünleri Kuru ve Yaş Üzüm, Zeytin, Kiraz, Tütün, Susam, Kurutmalık ve Yaş Domates, Mısır ve Kavundur. İlimizin Türkiye tarımsal üretimi içerisinde ağırlığı olan tarımsal ürünleri ve ülke üretimindeki yeri TUIK 2019 yılı verilerine göre aşağıya çıkarılmıştır.

ÜRÜN TÜRÜ	TÜRKİYE ÜRETİMİ	MANİSA ÜRETİMİ	ORANI %
	2019 (TON)	2019 (TON)	
ÜZÜM (Toplam)	4.100.000	1.546.188	37,71
KURUTMALIK ÇEKİRDEKSİZ.	1.230.000	1.093.400	88,89
TÜTÜN .	70.000	16.230	23,19
ZEYTİN.	1.525.000	135.312	8,87
SUSAM	16.893	3.413	19,75
DOMATES.	12.841.990	922.357	7,18
KİRAZ.	664.224	48.465	7,30
BİBER SALÇALIK (KAPYA)	1.234.423	134.349	10,88
KAVUN.	1.777.059	108.778	6,12
MISIR (DANE).	6.000.000	259.359	4,32
CEVİZ	225.000	5.394	2,40
BADEM	150.000	8.030	5,35
BUĞDAY.	15.850.000	240.453	1,52
Kaynak: TÜİK Bitkisel Üretim İstatistikleri (2019)			

Manisa bir sanayi ili olmasının yanında, geniş bitkisel ve hayvansal ürün yelpazesi ile Türkiye tarımında çok önemli bir yere sahiptir.

Etlik Tavuk Varlığı 1.
Yumurta Tavuğu Varlığı 3.
Hindi Varlığı 1.
Kurutmalık Çekirdeksiz Üzüm Üretimi 1.
Sofralık Çekirdeksiz Üretimi 1.
Toplam Üzüm Üretimi 1.
Sofralık Zeytin Üretimi 1.
Tütün Üretimi 2.
Kekik Üretimi 2.
Yağlık Zeytin Üretimi 8.
Toplam Zeytin Üretimi 5.
Tatlı Patates Üretimi 1.
Salçalık Domates Üretimi 3.

Turşuluk Hıyar Üretimi 3.
Salçalık Biber Üretimi (Kapya) 3.
Sivri Biber Üretimi 4.
Kereviz Üretimi 4.
Börülce Üretimi 4.
Kiraz Üretimi 4.
Kavun Üretimi 5.
İspanak 5.
Erik Üretimi 5.
Badem Üretimi 5.
Taze Soğan Üretimi 5.
Şalgam Üretimi 5.

Türkiye İhracatçıları Meclisinin 2020 yılı verilerine göre ilimizden gerçekleşen tarımsal ihracatın parasal değeri 546 Milyon 74 bin dolar olmuştur. İlimizde tüm sektörlerden yapılan ihracatın değeri 4 milyar 180 milyon 359 bin dolardır. Tarım sektörünün ihracat değeri ilimizin tüm sektörlerdeki ihracat değerinin % 13,1 ini karşılamaktadır.

Milli Tarım Projesi Havza Bazlı Destekleme Modeli kapsamında,

Ülkemizde arz açığı bulunan, stratejik öneme haiz, bölgesel önem arz eden, insan beslenmesi - sağlığı ve hayvansal üretim açısından önemli 21 ürünün istatistiki verileri, ekim nöbeti (münavebe), iklim, toprak ve topografya, su kısıtı verileri (mevcut su potansiyeli ve bitki su tüketimi), İl-ilçe (Kamu, STK ve Üniversiteler) önerileri de dikkate alınarak oluşturulan Karar Destek Sistemi sonuçları ile 3 tarım havzasında bulunan ilimizde toplam 14 ürüne tarımsal destek verilmektedir.

Havza bazlı destekleme modeli çerçevesinde ilimizde desteklenen ürünler ise Arpa, Buğday, Mısır (Dane), Pamuk (Kütlü), Yem Bitkileri, Zeytinyağı, Nohut, Kuru Fasulye, Mercimek, Ayçiçeği (Yağlık), Çavdar, Triticale, Patates ve Yulaftır.

Devam Eden Projelerimiz.

- 1- Dünya Gıda ve Tarım Örgütü ortaklığında yürütülen "İstihdam Olanakları Vasıtasıyla Geçici Koruma Altında bulunan Suriyelilerin (Mültecilerin) ve konuk toplulukların Özgüvenlerinin arttırılması ve tarıma dayalı geçimlerinin geliştirilmesi"
- 2- Sosyo-Ekonomik Entegrasyonun Desteklenmesi ve İş Fırsatlarının Yaratılması Yoluyla Türkiye’de Geçici Koruma Altında Bulunan Suriyelilerin ve Ev Sahibi Toplulukların Dayanıklılığının Artırılması
- 3- Alaşehir TDİOSB (Jeotermal Kaynaklı) Teknolojik Sera Kurulması Projesi
- 4- Soma Termik Santrali Kül Depolama Alanında **Teknolojik Sera Alanı Projesi**
- 5- Demirci Gördes ve Selandi İlçelerinde Akdeniz Meyve Sineğinden Ari Alan Oluşturulması Projesi
- 6- Manisa Büyükşehir Belediyesi ile proje paydaşı olduğumuz Erken Uyarı ve İklim İstasyonları Projesi (Halihazırda 24 adet erken uyarı ve iklim istasyonları alımı gerçekleştirilmiştir ve faaliyete alınma safahatındadır.)
- 7- Salihli İlçesi Kordon Mahallesinde 500 dekar bağ alanında Biyoteknik Mücadele Projesi
- 8- Salihli Koç-Teke Ağılı Projesi
- 9- Kanadı Noktalı Sirke Sineği Projesi
- 10- Zeytin Sineğinde Kısmi Yan Dal Mücaledesi Projesi (Kırkağaç 1500 dekar alan, Soma 500 dekar alan ve Akhisar 500 dekar alanda)
- 11- Kırkağaç Zeytin Sineğinde Besi Tuzağı (Biyoteknik) Projesi

İlimiz çiftçilerine 2019 yılı destekleme ödemeleri kapsamında toplam 195.808.522,31 TL Bitkisel üretim destekleme ödemesi yapılmıştır. Destekleme ödemeleri devam etmektedir.

2020 YILINDA BANKAYA YATAN BİTGİSEL DESTEKLEME ÖDEMELERİ				
DESTEK ADI	MİKTARI (TL)	İŞİTME	BANKA ÖDEMESİ	ÖDEME TARİHİ
Zeytinyağı Destekleme Ödemesi (2018)	10.739.811,67	4.745	EVET	27.11.2019
Zeytinyağı Destekleme Ödemesi (2018) 1. Fark	2.114,38	2	EVET	28.01.2020
Çatak 2016 ve Sonrası (2019)	8.106.462,48	1.864	EVET	25.12.2019
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği 2019	309.201,97	817	EVET	18.12.2019
Biyoteknik Mücadele 2019 (Feromon+Tuzak 50TL/da)	9.004.894,50	5.380	EVET	25.12.2019
Biyolojik ve Biyoteknik 2019 (Feromon+Tuzak+Faydalı Böcek 520 TL/da)	104.723,32	4	EVET	05.03.2020
Biyolojik ve Biyoteknik 2019 (Feromon+Tuzak 120 TL/da)	43.141,20	3	EVET	05.03.2020
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği 2019	3.656.034,26	835	EVET	23.01.2020
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği 2019 (1. Fark)	6.399,42	4	EVET	11.03.2020
Yem Bitkileri Desteklemesi (2019)	17.570.014,49	5.890	EVET	28.01.2020
Yem Bitkileri Desteklemesi (2019) 1. Fark	32.722,98	20	EVET	02.04.2020
Yem Bitkileri Desteklemesi (2019) 2. Fark	3.566,52	1	EVET	13.05.2020
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2019 1. Grup Ödemeler	5.802.839,68	2.670	EVET	19.03.2020
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2019 2. Grup Ödemeler	967.636,19	459	EVET	03.07.2020
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2019 (1 kişideki hata için ödeme yapıldı)	565,38	1	EVET	19.11.2020
Fark Ödemeleri Desteği 2019 (Hububat, Baklagil) 1. Grup Ödemeler	1.360.226,32	861	EVET	21.01.2020
Fark Ödemeleri Desteği 2019 (Hububat, Baklagil) 2. Grup Ödemeler	1.100.059,37	607	EVET	27.03.2020
Fark Ödemeleri Desteği 2019 (Hububat, Baklagil) 3. Grup Ödemeler	230.100,51	135	EVET	08.07.2020
Fındık Alan Bazlı Gelir Desteği (2019)	17.177,82	3	EVET	19.03.2020
Mazot ve Gübre Desteği(2019)	72.598.361,39	69.727	EVET	27.03.2020
Mazot ve Gübre Desteği(2019) 1. Fark	9.434,05	9	EVET	28.05.2020
Küçük Aile İşletmesi Desteği(2019)	729.424,40	2.056	EVET	19.03.2020
BOMBUS Arısı Desteği	67.260,00	10	EVET	15.05.2020
F.Ö. Dane Zeytin Desteği (2019)	4.647.158,03	1.706	EVET	03.07.2020
F.Ö. Dane Zeytin Desteği (2019) Fark İcmali	1.950,00	4	EVET	05.08.2020
Katı Organik/Orgamineral Gübre Desteği (2019)	503.755,07	1.470	EVET	09.05.2020
Lisanslı Depo (İlave Kira Desteği) 2019	517,65	11	EVET	20.07.2020
Lisanslı Depo (Nakliye Desteği) 2019	35.046,24	11	EVET	10.07.2020
Lisanslı Depo (Analiz Ücreti Desteği) 2019	1.207,83	11	EVET	10.07.2020
Geleneksel Zeytin Bahçelerinin Rehabilitasyon Desteği (2019)	11.132,70	2	EVET	25.06.2020
F.Ö. Yağlı Tohumlu Bitkiler 2019 (Pamuk) 2019	37.771.783,16	1.416	EVET	03.07.2020
F.Ö. Yağlı Tohumlu Bitkiler 2019 (Pamuk) 2019 1. Fark	151.232,40	9	EVET	25.08.2020
Organik Tarım Desteği (2019)	1.465.766,87	1.217	EVET	25.08.2020
İyi Tarım Uyg. Desteği (2019)	1.943.008,66	754	EVET	25.08.2020
Sertifikalı Fidan Üretim Desteği (2019)	22.500,00	1	HAYIR	
Zeytinyağı Destekleme Ödemesi (2019)	4.883.972,48	2.733	EVET	25.12.2020
Çatak 2016 ve Sonrası (2020)	4.690.689,07	1.036	EVET	25.12.2020
Biyoteknik Mücadele 2020 (Feromon+Tuzak 50TL/da)	7.216.629,85	4.240	EVET	25.12.2020
TOPLAM	195.808.522,31	110.724		

2019 yılı Hayvancılık ödemeleri kapsamında Bakanlığımız tarafından çiftçilerimize toplam 75.456.704,25 TL Hayvancılık destekleme ödemesi yapılmıştır. Destekleme ödemeleri devam etmektedir.

Destekleme Kalemi	Yetiştirici Sayısı	Desteklenen Miktar	Destekleme Tutarı (TL)
		Adet / Kg.	
Çiğ Süt Desteklemesi (2020 İlk 9 Ay)	8.561	223.221.059	45.344.901,00 ₺
Buzağı Desteklemesi (2019)	13.465	77.971	30.769.375,00 ₺
Anaç Manda Desteklemesi (2019)	9	314	78.500,00 ₺
Malak Desteklemesi (2019)	5	85	21.250,00 ₺
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi (2019)	1449	12743	3.185.750,00 ₺
Anaç Koyun Keçi Desteklemesi (2019)	6.198	406.180	10.154.500,00 ₺
Sürü Büyütme ve Yenileme Desteği(2019)	2.504	33.742	3.374.200,00 ₺
Halk Elinde Ülkesel Küçükbaş Hayvan Islahı (45KIV2011-01 ve 45KIV2016-02) (2020)	77	13.035	647.250,00₺
Sürü Yöneticisi (Çoban) İstihdamı Desteklemesi (2019)	187	26.803	935.000,00 ₺
Büyükbaş Küpeleme Desteklemesi (2020)	15	77.856	116.784,00 ₺
Süt Kalitesinin Desteklenmesi (2019)	224	11.282	1.128.200,00 ₺
Arılı Kovan Desteklemesi (2019)	621	55.641	834.615,00 ₺
Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması (2020)	63	63	61.750,00 ₺
Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri (2019)	4	439.389 kg	329.541,75 ₺
Hastalıktan Ari İşletme Desteği (2019)	23	13.718	4.605.975,00 ₺
Onaylı İşletme desteği (2019)	6	9.081	908.100,00 ₺
Hastalık tazminatları (2019)		141	604.717,54 ₺
Düve Alım Desteği	2	9	45.000,00 ₺
BSKS Tabanlı Büyükbaş Yem Desteklemesi(2020)	6.393	45.312	2.945.280,00 ₺
KES Tabanlı Büyükbaş Yem Desteklemesi(2020)	983	5.303	344.695,00 ₺
KKBS Tabanlı Küçükbaş Yem Desteklemesi(2020)	3.074	93.086	605.059,00 ₺
İl Genel Toplamı (2019 desteklemeleri toplamı)	43.898		82.484.972,54 ₺

TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜNÜN GENEL TANITIMI

MÜDÜRLÜĞÜMÜZÜN GÖREVLERİ

Müdürlüğümüz; Manisa ili sınırları içinde Tarım ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında 03/06/2011 tarih ve 639 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28. maddesi hükümlerine dayanılarak hazırlanan “Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Taşra Teşkilatı’nın Kuruluşu, Görevleri, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelike” göre, ilin tarımsal (bitki, hayvan ve su ürünleri) üretim faaliyetlerini yönlendirmek, hizmetin gerektirdiği planlamaları yapmak, projeleri hazırlamak uygulamak ve sonuçları değerlendirmek, üreticinin ihtiyacı olan girdileri temin ve tevzii etmek, yeni teknolojik gelişmeleri üreticiye yaymak üzere çalışmalar yapmaktadır.

Bu çalışmaları aşağıdaki faaliyet alanları içinde özetlenmiştir;

- İlin tarımsal envanterini çıkarmak ve üretim potansiyelini belirlemek,
- Çevreye duyarlı doğal kaynakların korunması ve sürdürülebilirlikle ilgili yeni teknolojileri ve bilgileri çiftçilere ulaştırabilmek, ilin tarımsal yayım programını hazırlamak programın gerçekleştirilmesi için üretici, üretici örgütleri, üniversite, özel sektör ile işbirliği yapmak,
- Tarım ürünlerinin işlenip, değerlendirilmesine, pazarlanmasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- Tarımla ilgili her türlü istatistiki bilginin zamanında toplanmasını sağlamak,
- İl dahilinde hayvansal ve bitkisel hastalık ve zararlıları belirlemek, koruma programlarını hazırlamak ve uygulamak,
- Suni tohumlama hizmetlerini yürütmek ve soy kütüğü sisteminin yaygınlaştırılması için il bazında çalışmalar yapmak,
- Tarım ve kırsal kalkınma projeleri hazırlamak, projeye dayalı işletmelerin kredi taleplerini incelemek,
- İl dahilinde ilaç bayileri ve ilgili kişileri gıda ve yem stoklarını kontrol etmek, etüt ve envanterlerini hazırlamak, teknik ve sağlık şartları bakımından gerekli denetimleri yapmak,
- Su ürünleri ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ile ilgili çalışmalar yapmak,
- Kayıt sistemleri veri girişleri ve destekleme uygulamalarını yapmak,
- Çiftçi malları korunması, tabii afet yardım yapılmasını sağlamak için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak ve çalışmalara yardımcı olmak,
- Köy el sanatlarının geliştirilmesi ve mamullerinin pazarlanmasına yardımcı olmak,
- Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını teşvik etmek, etüt ve projeler hazırlamak, mali yardımda bulunmak ve denetlemek,
- Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesindeki uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim yayım ve tanıtım çalışmaları yapmak,
- Çiftçi çocukları ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamaktır.

Müdürlüğümüz bu çalışmaları, **Şube Müdürlükleri** ve **İlçe Müdürlükleri** kanalı ile yürütmektedir.

Personel Sayısı	
Toplam Kadro Sayısı	960
Kadrolu Olup Kendi Birimlerimizde Çalışan Sayısı	955
Kadrosu Birimlerimizde Olup Başka Yerde Görevlendirme Olanlar	5
Kadrosu Başka Birimde Olup Birimlerimizde Görevli Olanlar	0
Birimlerimizde Çalışan Sayısı (Görevlendirmeler Dahil)	955

Cinsiyet	Personel Sayısı
Erkek	726
Kadın	234
Kadro Tipi	Personel Sayısı
4/B Sözleşmeli	144
İşçi	71
Memur	745

Öğrenim Durumu	Personel Sayısı
İlköğretim	3
İlkokul	65
Ortaokul	16
Lise	47
Meslek Lisesi	29
Yüksek Okul	138
Lisans	574
Lisans Tamamlama	2
Lisansüstü	79
Master	1
Doktora	5

Hizmet Sınıfı	Personel Sayısı
GIH	70
THS	546
SHS	192
4/B	62
YHS	16
AVH	3

Birim	Personel Sayısı
Manisa İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	4
Manisa İl Müdürlüğü Arazi Toplulaştırma ve Tarımsal Altyapı Şube Müdürlüğü	21
Manisa İl Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğü	38
Manisa İl Müdürlüğü Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğü	9
Manisa İl Müdürlüğü Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü	32
Manisa İl Müdürlüğü Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğü	26
Manisa İl Müdürlüğü İdari ve Mali İşler Şube Müdürlüğü	78
Manisa İl Müdürlüğü Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü	15
Manisa İl Müdürlüğü Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğü	19
Manisa İl Müdürlüğü Ahmetli İlçe Müdürlüğü	25
Manisa İl Müdürlüğü Akhisar İlçe Müdürlüğü	88
Manisa İl Müdürlüğü Alaşehir İlçe Müdürlüğü	62
Manisa İl Müdürlüğü Demirci İlçe Müdürlüğü	24
Manisa İl Müdürlüğü Gölarmara İlçe Müdürlüğü	21
Manisa İl Müdürlüğü Gördes İlçe Müdürlüğü	28
Manisa İl Müdürlüğü Kırkağaç İlçe Müdürlüğü	31
Manisa İl Müdürlüğü Köprübaşı İlçe Müdürlüğü	14
Manisa İl Müdürlüğü Kula İlçe Müdürlüğü	37
Manisa İl Müdürlüğü Salihli İlçe Müdürlüğü	104
Manisa İl Müdürlüğü Sarıgöl İlçe Müdürlüğü	23
Manisa İl Müdürlüğü Saruhanlı İlçe Müdürlüğü	33
Manisa İl Müdürlüğü Selendi İlçe Müdürlüğü	17
Manisa İl Müdürlüğü Soma İlçe Müdürlüğü	53
Manisa İl Müdürlüğü Şehzadeler İlçe Müdürlüğü	49
Manisa İl Müdürlüğü Turgutlu İlçe Müdürlüğü	75
Manisa İl Müdürlüğü Yunusemre İlçe Müdürlüğü	34

Ünvan	Personel Sayısı
İl Tarım ve Orman Müdürü	1
İl Müdür Yardımcısı	2
Şube Müdürü	3
İlçe Müdürü	14
Şef	4
Sayman	1
Ayniyat Saymanı	1
Ambar Memuru	2
Daktilograf	1
Bilgisayar İşletmeni	3
Memur	21
Veri Hazırlama Kontrol İşletmeni	10
Şoför	7
Avukat	3
Mühendis	438
Kimyager	1
Tekniker	78
Teknisyen	28
Sosyolog	1
Veteriner Hekim	155
Veteriner Sağlık Teknikeri	13
Veteriner Sağlık Teknisyeni	14
Sağlık Memuru	2
Sağlık Teknikeri	6
Laborant	2
4/B İdari Büro Görevlisi	18
4/B İdari Destek Görevlisi	44
Hizmetli	14
Teknisyen Yardımcısı	2
Sürekli İşçi	64
Şoför (İşçi)	7

BİNA VE LOJMAN DURUMU

Müdürlüğümüz Manisa ili Şehzadeler İlçesi 2. Anafartalar Mahallesi 1513 Sokak 16 Numaralı adreste bulunmaktadır. Geniş bir kampüs alanı içerisinde 4 katlı ana hizmet binası, 2 katlı idari bina, 4 katlı 2 adet lojman, yemekhane ve yardımcı hizmetler binası, analiz laboratuvarı binası ile garaj ve ona ait bina yer almaktadır. Ana hizmet binası içerisinde Şehzadeler İlçe Müdürlüğümüz ve Şube Müdürlüklerimiz bulunmaktadır. Aynı zamanda kampüs içerisinde 2 katlı binada hizmet veren Yunusemre İlçe Müdürlüğü ile Damızlık Sığır Yetiştiricileri Birliği binası da yer almaktadır. İl ve İlçe Müdürlüklerimizin hizmet bina durumlarını gösterir tablo aşağıda verilmiştir. İl Müdürlüğümüzün bulunduğu arsa içerisinde 10.700 metrekare kapalı alana sahip olacak olan yeni hizmet binası inşaatına başlanmıştır.

İlçesi	Bina Durumu	Yüzölçümü
İL MÜDÜRLÜĞÜ	Merkez binaları ve bahçe	18.907,10 m2
AHMETLİ	Kaymakamlık Binasında	
AKHİSAR	Hizmet Binası ve Bahçe	3.444 m2
ALAŞEHİR	Hizmet Binası ve Bahçe	500 m2
DEMİRCİ	Kaymakamlık Binasında	
GÖRDES	Hizmet Binası ve Bahçe	194 m2
GÖLMARMARA	Kaymakamlık Binasında	
KIRKAĞAÇ	Hizmet Binası ve Bahçe	811 m2
KÖPRÜBAŞI	Hizmet Binası ve Bahçe	405 m2
KULA	Hizmet Binası	174 m2
SALİHLİ	Hizmet Binası ve Bahçe	1776 m2
SARIGÖL	Hizmet Binası ve Bahçe	2575 m2
SARUHANLI	Hizmet Binası ve Bahçe	9395 m2
SELENDİ	Hizmet Binası ve Bahçe	1549 m2
SOMA	Hizmet Binası ve Bahçe	1250 m2
ŞEHZADELER	İl Müdürlüğü hizmet binası	
TURGUTLU	Hizmet Binası ve Bahçe	3200 m2
YUNUNEMRE	İl Müdürlüğümüz kampüs alanı içerisinde.	

ARAÇ VARLIĞI

İl ve İlçe Müdürlüklerimiz hizmetlerini yürütmek için toplam 40 adet demirbaş araç bulunmaktadır. Bunlardan 38'i Genel Bütçeye, 2'si ise Döner Sermaye İşletmesi Bütçesine kayıtlıdır. Bunu yanında hizmetleri yürütmek üzere Döner Sermaye İşletmesi Bütçesinden karşılanmak üzere 84 adet araç kiralanmaktadır.

S.No	Birim Adı	Demirbaş	Kiralık	Toplam
1	Manisa İl Müdürlüğü	9	14	23
2	Ahmetli İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	1	2	3
3	Akhisar İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	1	7	8
4	Alaşehir İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2	7	9
5	Demirci İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2	4	6
6	Gölmarmara İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	1	2	3
7	Gördes İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	3	3	6
8	Kırağaç İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü		3	3
9	Köprübaşı İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2	2	4
10	Kula İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	1	6	7
11	Salihli İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	5	6	11
12	Sarıgöl İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	3	3	6
13	Saruhanlı İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2	4	6
14	Selendi İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	2	2	4
15	Soma İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	1	4	5
16	Şehzadeler İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	1	5	6
17	Turgutlu İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	3	5	8
18	Yunusemre İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü	1	5	6
TOPLAM		40	84	124

MANİSA İL TARIM VE ORMAN MÜDÜRLÜĞÜ

GIDA VE YEM ŞUBESİ

2020 YILINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN ÇALIŞMALAR

Bu kapsamda Gıda ve Yem Şube Müdürlüğü'nün 2020 yılı faaliyetleri aşağıdaki gibidir.

- Merkezde 28 adet, ilçelerde 156 adet görev yapan kontrol görevlisi ile gıda ve yem üretim, toplu tüketim ve satış yerleri olmak üzere toplam 16029 işyerine ve 1419 diğer kapsamında kaydedilmiş işyerine 30130 adet denetim gerçekleştirilmiştir. İlçeler bazında gerçekleştirilen denetim miktarları tablo halinde aşağıda gösterilmektedir.
- Pandemi (COVID 19) ile birlikte alınan tedbirler kapsamında toplantılar online ortamda yapılmakta olup mevzuat değişikliği ile şubemizde 2 genel değerlendirme ve Dünya Gıda Günü ile ilgili olmak üzere ilçelerle 2 toplantı düzenlendi.
- Yoğun ihracat yapan ilçelerimizde kontrol görevlisi az olduğundan Bakanlıktan eğitim verme talebimizin olumlu

karşılanması sonucunda 2 adet kontrol görevlisi eğitimi yapıldı ve 40 kişiyi daha kontrol görevlisi olarak aramıza katıldı.

- Pandemi (COVİD 19) sürecinde sadece 5996 sayılı Kanun kapsamında değil valilik ve kaymakamlık talimatıyla da gıda güvenliği bilgi sistemine girilmeyip İSDEM sistemine girilen çok sayıda denetimler yapıldı.

İlçe	YEM DENETİM 2020	GIDA DENETİM 2020	GENEL TOPLAM 2020
AHMETLİ	11	453	464
AKHİSAR	80	4707	4787
ALAŞEHİR	60	1912	1972
DEMİRCİ	43	874	917
GÖLMARMARA	8	384	392
GÖRDES	34	711	745
KIRKAĞAÇ	22	733	755
KÖPRÜBAŞI	7	212	219
KULA	53	1221	1274
SALİHLİ	185	3040	3225
SARIGÖL	19	647	666
SARUHANLI	94	1016	1110
SELENDİ	39	494	533
SOMA	76	1709	1785
ŞEHZADELER	67	3212	3279
TURGUTLU	145	3558	3703
YUNUSEMRE	61	4243	4304
GENEL TOPLAM	1004	29126	30130

- Manisa ilinde 5996 Sayılı Kanun kapsamında Bakanlık ve İl kontrol planlarına istinaden 657 adet; CİMER başvurusuna istinaden 77 adet; Risk(Rutin) esaslı olarak 17965 adet; ihbar ve şikâyet istinaden 3 adet; ihracat ile ilgili olarak 1365 adet; Avrupa Birliğine Kuru meyve ihracatı ile ilgili olarak 163 adet; ithalat ile ilgili olarak 4 adet; izlenebilirlikle ilgili olarak 33 adet; Onay/Şartlı Onay ile ilgili olarak 47 adet; takip denetimi 1243 adet denetim ile toplamda 29126 adet denetim yapılmıştır.

- Denetimlerde 2619 adet numune alınmıştır. Muayene ve analiz sonuçlarına göre 2307 adet numune olumlu, 117 adet numune olumsuz bulunmuştur.

- Yapılan denetimler ve alınan numune analizleri sonucunda olumsuzluklara rastlanmış ve sonucunda 4 tane suç duyurusu ile birlikte 426 adet cezai işlem uygulanmıştır. İlimizde 2020 yılında uygulanan idari para cezası toplamı 2.254.431 TL idari para cezası ₺ dir.

- Ayrıca Alo Gıda 174 ile gelen 755 adet ihbar ve şikâyet başvurusuna 720 adet denetim yapılmıştır. 43 adet denetimde cezai işlem uygulanmış ve sonucunda 355.017 TL idari para cezası uygulanmıştır.

*Diğer işletmeler, birincil üretim, ithalat ve ihracat firması, internet satış kaydı gibi denetim gerektirmeyen işletmelerdir.

- 2020 yılında Manisa ilimizde 2743 adet kayıt/onay belgesi düzenlenmiştir.

İlimizin Teşvik bölgesi olması, ihracat yapılan limanlara yakın olması ve hammadde yakınlığı sebebiyle yıllar içerisinde farklı faaliyetler konusunda yüksek kapasiteli gıda işletme sayılarının artmasını sağlamıştır. İlimizde sayısal anlamda çok olan ve büyük kapasiteli olan faaliyetler;

- Meyve – Sebze Paketleme (özellikle ihracat amaçlı yaş meyve sebze)
- Zeytinyağı Üretimi ve Yağhaneler
- Yem Üretimi Yapan İşletmeler (Kedi-köpek maması, premiks vb)
- Doğal/Fabrikasyon Kurutulmuş Ürün İşleme(Kuru Üzüm, Kurutulmuş Domates)
- Gıda ile temas eden madde ve malzeme üretimi (ambalaj, kap, bardak viol vb.)

İLÇE	ONAYLI GIDA İŞLETMESİ	KAYITLI GIDA ÜRETİM İŞLETMESİ	KAYITLI GIDA SATIŞ/TOPLU TÜKETİM	ONAYLI/KAYITLI GIDA İŞLETMELERİ TOPLAMI	DİĞER İŞLETMELER *	TOPLAM İŞLETME SAYISI
AHMETLİ	5	33	187	225	23	248
AKHİSAR	31	531	1828	2390	137	2527
ALAŞEHİR	9	175	940	1124	101	1225
DEMİRCİ	26	56	356	438	26	464
GÖLMARMARA	1	16	172	189	40	229
GÖRDES	14	32	299	345	41	386
KIRKAĞAÇ	7	88	361	456	52	508
KÖPRÜBAŞI	4	21	135	160	12	172
KULA	36	59	469	564	47	611
SALİHLİ	59	217	1622	1898	153	2051
SARIGÖL	13	42	351	406	24	430
SARUHANLI	14	93	493	600	76	676
SELENDİ	10	12	219	241	51	292
SOMA	12	105	953	1070	27	1097
ŞEHZADELER	13	194	1857	2064	158	2222
TURGUTLU	16	215	1523	1754	193	1947
YUNUSEMRE	13	224	1868	2105	258	2363
GENEL TOPLAM	283	2113	13633	16029	1419	17448

- Meyve sebze işleme (salça, konserve üretimi)
- Fermente ve Salamura Ürün Üretimi (Turşu, asma yaprağı, zeytin)
- Süt ve süt ürünleri üretimi
- Alkollü İçecek Üreten İşletmeler (Rakı, Şarap, aromatize şarap bazlı içecek)
- Alkolsüz İçecek Üretimi (Aromalı soda üretimi)

İlimizde adet olarak çok olmayıp fakat Dünya çapında bilinen ve üretim yerleri ilimizde olan firmalar da bulunmaktadır;

- Kakaolu Fındık Kreması üretiminde Ferrero
- Unlu Mamüller Üretiminde La Iorane
- Baharat Üretiminde Kütaş
- Cips üretiminde Fritolay (Pepsico)
- Beyaz et üretiminde Güres, Keskinoglu
- Kırmızı Et üretiminde Ramiz

Müdürlüğümüzce toplamda 9116 adet ihracat sertifikası düzenlenmiş olup Rusya Federasyonu Gıda Sağlık Sertifikası 3520 adet, genel ihracat sertifikası 5333 tane, Avrupa Birliği Kuru Meyve Sertifikası 181 adet, Serbest Satış Sertifikası 82 adet düzenlenmiştir.

İlimizden Bakanlık Kontrol Planı kapsamında 252 numune alınması gerekirken şubemiz tarafından 267 numune alınmıştır. İl Kontrol Planı kapsamında da 105 numune alınması gerekirken 161 hedeflenmiş 138 tane numune şube müdürlüğümüz ve ilçe müdürlüklerimizce alınmıştır.

RASFF Sisteminden 2020 yılında sadece 9 bildirim alınmıştır. Bunların 2 si Okratoksin A tehlikesi ile ilgili olup diğerleri biber ihracatında, asma yaprağı ihracatında evraktaki eksiklik, kakaolu krema ihracatında spesifikasyonda yaşanan yanlış menşei bildirimi , antep fıstığında aflatoksin konularında alınmıştır.

- İlçeler bazında gıda ve yem işletmelerini gösteren tablo aşağıda yer almaktadır.

İLÇE	ONAYLI YEM İŞLETMESİ	KAYITLI YEM İŞLETMESİ	TOPLAM YEM İŞLETMESİ	TOPLAM GIDA İŞLETMESİ	MANİSA İLİ TOPLAM İŞLETME SAYISI
AHMETLİ	0	9	9	225	234
AKHİSAR	6	59	65	2390	2455
ALAŞEHİR	2	43	45	1124	1169
DEMİRCİ	4	16	20	438	458
GÖLMARMARA	0	5	5	189	194
GÖRDES	3	24	27	345	372
KIRKAĞAÇ	2	20	22	456	478
KÖPRÜBAŞI	1	8	9	160	169
KULA	7	41	48	564	612
SALİHLİ	27	61	88	1898	1986
SARIGÖL	1	10	11	406	417
SARUHANLI	4	38	42	600	642
SELENDİ	6	13	19	241	260
SOMA	4	13	17	1070	1087
ŞEHZADELER	7	47	54	2064	2118
TURGUTLU	19	35	54	1754	1808
YUNUSEMRE	7	25	32	2105	2137
GENEL TOPLAM	100	467	567	16029	16596

BİTKİSEL ÜRETİM VE BİTKİ SAĞLIĞI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

- İlin bitkisel üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak veya hazırlatmak,
- İl için uygun olan çiftçilere kazanç sağlayıcı, bitkisel üretim desenlerini program, plan ve politikalara dayalı olarak belirlemek,
- Bitkisel üretimi tarım-sanayi entegrasyonunu sağlayacak şekilde yönlendirmek,
- İldeki bitkisel ürünlerde üretimi, verimliliği ve çeşitliliği artırıcı çalışmalar yapmak,
- Ürün kaybını ve ekolojik sisteme zarar verici faaliyetleri önleyici işlemleri yürütmek, İnsan sağlığını ve ekolojik dengeyi gözeterek yeni üretim şekillerinin ilde uygulanması yönünde çalışmalarda bulunmak, alternatif tarımsal üretim tekniklerine yönelik eğitim ve yayım hizmetlerinde bulunmak,
- Sertifikalı tohumluk, fide-fidan kullanımını yaygınlaştırma çalışmaları yapmak, üretici kuruluşların yetkilendirilmesi, kayıt ve denetimlerini sağlamak,
- Gübre ve toprak düzenleyicilerinin ithalatı ve piyasa arz edilen ürünlerin uygunluğunu denetlemek, üretim yerleri, depoları, bayileri ve fabrikaları için gerekli uygunluk denetimlerini gerçekleştirmek, ilgili rapor ve belgeleri düzenlemek,
- Üreticilere toprak analiz sonuçlarına dayalı gübre kullanımını sağlamak için eğitim çalışmaları yapmak,
- İl dahilinde bitkilere zarar veren hastalık, zararlı ve yabancı otları tespit etmek ve mücadele programları hazırlamak, bitki sağlığını korumak, bitki hastalık ve zararlıları ile en az kimyasal kullanımını sağlayıcı yöntem ve teknikleri uygulamak, bitki ve bitkisel ürün hareketlerini kontrol ederek ilgili iç ve dış karantina hizmetlerini yürütmek, çözölemeyen problemler için ilgili kurumlarla işbirliği yapmak,
- Zirai ilaç, alet ve makineleri satış, imalat ve bayiliği kontrollerini, kaydını yapmak, izin vermek gerekli denetimleri yapmak,
- Kayıt sistemleri veri girişleri ve kayıt sistemlerine dayalı destekleme uygulamalarını yapmak,
- Konusu ile ilgili yayım programını hazırlamak, eğitim ve yayım çalışmalarında kullanılacak materyalleri hazırlamak,
- Genç çiftçileri, kadınları ve çiftçi çocuklarının eğitimi için program ve projeleri hazırlamak, uygulamak.

BİTKİ KORUMA ÇALIŞMALARI

Bitki hastalık, zararlı ve yabancı ot mücadelesinde; mücadele etmenlerinin yoğunluk durumları, biyolojileri, çevre koşulları, faydalı ve zararlılar dengesi vb. konular dikkate alınarak yapılan çalışmalarda amaç, tüketicilerin sağlıklı ve yeterli düzeyde ürüne ulaşabilmesinin yanında, çevrenin korunmasını sağlamaktır. Zirai mücadele çalışmaları ile ürünlerin kalitesi ve verimi yükseltilirken, kullanılan kimyasalların çevre ve insan sağlığına da olumsuz etki yapmasını engellemektir.

2020 yılında Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürlüğümüz tarafından yapılan bitki hastalık ve zararlıları ile mücadele çalışmaları şu şekilde gerçekleşmiştir.

Zirai mücadele alet ve makine üretim işletmeleri;

İlimizde yoğunluğu Turgutlu ilçemizde olmak üzere toplam 52 adet Zirai mücadele alet ve makine üretim işletmesi mevcuttur. İşletmelerin yoğunluğu yine Turgutlu olmak üzere 18 tanesi faaliyetlerini durdurmuş olup, konuya ilişkin yerinde tutulan tutanaklarla Bakanlığımıza bilgi verilmiştir. Bu işletmelere 2020 yılında 55 adet denetim gerçekleştirilmiş olup, işletmelerin ilçelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İLÇELER	TOPLAM
AKHİSAR	2
ALAŞEHİR	2
GÖLMARMARA	1
SALİHLİ	3
SARUHANLI	3
TURGUTLU	37
YUNUSEMRE	4
TOPLAM	52

Zirai mücadele alet ve makine bayileri;

İlimizde 157 adedi özel, 53 adedi ise tüzel kişi olmak üzere toplam 210 adet Zirai mücadele alet ve makine bayisi faaliyet göstermektedir. Söz konusu Zirai mücadele alet ve makine bayilerine 2020 yılında 250 adet denetim ve kontrol gerçekleştirilmiş olup, bayilerin ilçelere göre dağılımı aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

İLÇELER	ÖZEL BAYİLER	TÜZEL BAYİLER	TOPLAM
AHMETLİ	3	1	4
AKHİSAR	27	5	32
ALAŞEHİR	20	7	27
DEMİRCİ	1	1	2
GÖLMARMARA	3	1	4
GÖRDES	3	1	4
KIRKAĞAÇ	8	2	10
KÖPRÜBAŞI	1	1	2
KULA	6	1	7
SALİHLİ	25	8	33
SARIGÖL	18	4	22
SARUHANLI	12	8	20
SELENDİ	1	1	2
SOMA	8	2	10
ŞEHZADELER	13	6	19
TURGUTLU	7	2	9
YUNUSEMRE	1	2	3
TOPLAM	157	53	210

BİÇERDÖVER KONTROLLERİ

Çiftçilerimizin büyük emek ve masrafla üretmiş oldukları hububat ürünlerinin, biçerdöverlerle hasat edilmeleri sırasında meydana gelen dane ve sap kayıpları ile dane hasarlarını önlemek üzere, Manisa Tarım İl Müdürlüğümüzce görevlendirilen teknik elemanlar tarafından tarla kontrolleri yapılmaktadır. İlimiz genelinde 2020 yılı içerisinde hububat hasadı yapan biçerdöverlere arazide toplam 243 adet denetim ve kontrol gerçekleştirilmiş olup, fazla dane kaybına sebep olmaktan dolayı 1 biçerdöver sahibine idari para cezası uygulanmıştır.

Bitki koruma ürünü bayileri;

İlimizde toplam 411 adet Bitki Koruma Ürünleri bayisi bulunmaktadır. 2020 yılında 41 adet yeni sorumlu müdür için ruhsat düzenlenirken, 39 adet sorumlu yöneticinin belgeleri kendi talepleri üzerine iptal edilmiştir. 2020 yılı içerisinde 411 bayide 1517 adet denetim gerçekleştirilmiştir. Yapılan denetimler sonucu yönetmeliğe aykırı faaliyette bulunan 48 adet Bkü bayisine 668.832 TL. idari para cezası uygulanmıştır. Yönetmelik kapsamında 166 bkü bayisinin ruhsat yenileme işlemleri tamamlanmış olup, diğerlerinin işlemleri devam etmektedir. 2020 yılında 411 adet bayinin fiziksel koşulları yönetmeliğe uygun hale getirilmiştir. Ülkemizde kullanımı sonlandırılan, Yurtdışında halen kullanımı devam eden aktif maddelerden 14557 lt/kg üretici firmalarda ihracat kontrolü yapılmıştır. Bakanlığımız piyasa kontrolü kapsamında 17 adet BKÜ numunesi alınmıştır. Bu yıl içerisinde hatalı reçete düzenleyen, Reçete yazma yetkilisine 1 adet 2781 TL idari para cezası uygulanmıştır. BKÜ bayilerinin ilçelere göre dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

İLÇELER	TOPLAM	İLÇELER	TOPLAM
AHMETLİ	17	SALİHLİ	61
AKHİSAR	40	SARIGÖL	45
ALAŞEHİR	84	SARUHANLI	44
DEMİRCİ	4	SELENDİ	3
GÖLMARMARA	14	SOMA	8
GÖRDES	6	ŞEHZADELER	38
KIRKAĞAÇ	11	TURGUTLU	24
KÖPRÜBAŞI	5	YUNUSEMRE	8
KULA	5	TOPLAM	411

Tohum bayileri;

İlimizde toplam 241 adet tohum bayisi bulunmaktadır. 2020 yılında Manisa'da bulunan Tohum bayilerinin denetimi devam etmektedir. Tohum bayilerinin ilçelere göre dağılımını gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

İLÇESİ	ADEDİ	İLÇESİ	ADEDİ
AHMETLİ	8	KULA	6
AKHİSAR	34	SALİHLİ	55
ALAŞEHİR	17	SARIGÖL	11
DEMİRCİ	4	SARUHANLI	21
GÖLMARMARA	6	SELENDİ	3
GÖRDES	6	SOMA	9
KIRKAĞAÇ	8	ŞEHZADELER	22
KÖPRÜBAŞI	6	TURGUTLU	20
YUNUSEMRE	5		
TOPLAM		241	

MEYVE HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

İlimizde yoğun meyve üretimi yapılmaktadır. Kiraz hemen hemen tüm ilçelerimizde yetiştirilmektedir. Kiraz hasadı 15 Nisan'da başlayıp, Ağustos ayı başına kadar olan dönemde devam etmektedir. Fiyatlar 2020 yılında 15 Haziran tarihine kadar olan dönemde çiftçiyi memnun edecek düzeyde olmuştur. Bu tarihten sonra İç ege ve diğer bölgelerde de kiraz hasadının başlaması fiyatları 2019 yılı seviyelerine çekmiştir. (5-8 TL/kg)

Kirazda monilya, yaprakbükten, ağaç kızıl kurdu, ağaç sarı kurdu, kiraz sineği, dipkurtları (*Capnodis Spp.*), yaprak biti zararlılarına karşı tuzak ve arazi gözlemlerine göre ilaçlama ilanı verilmektedir.

Bahçelerde dölleyici eksikliği, bu mayıs ayı içinde yaşana aşırı sıcaklık artışı ve akabinde sıcaklık düşüklüğü, çiçek döneminin yağışlı ve serin gitmesi sorun oluşturmaktadır.

Ağaç yazıcı böceği lokal bölgelerde sorun oluşturmaktadır. Dimethoate etkili maddesinin kirazda yasaklanması bazı konularda tek etkili madde olması sebebiyle sorun oluşturmaktadır.

Yapılan surveyler sonucunda kirazda ilçelerimizde *Drosophila suzukii* zararlısı tespit edilmiş olup bu alanlarda 2019 yılında mücadele amaçlı eğitimler yapılmıştır. Salihli ilçemizde yapılan eğitim çalışmaları ile proje ile temin edilen 5 ton sirke ile tüm kiraz yetiştirilen alanlarda tuzak asımı gerçekleştirilmiştir. Ege Yaş meyve ve sebze ihracatçı birliklerinin ilimiz için tahsis ettiği 1000 adet Suzuki uzağı kiraz yetiştiriciliği yapılan ilçelerimize dağıtımı yapılarak asımı gerçekleştirilmiştir. Demirci İlçesinde ISPM-26 standardında akdeniz meyvesineğinden ari alan oluşturulması projesi 2 yılı tamamlanmış olup, düzenlenen sonuç raporu Bakanlığımıza ve oradan da Uzakdoğu ülkelerine İngilizce olarak gönderilmiştir. Covid-19 salgını nedeniyle ilgili ülkelerin Ülkemize gelememesi nedeniyle ilerleyen zamanlarda arazi ziyaretleri yapılarak proje yerinde değerlendirilecektir. Gördes İlçesinde 25 mahallede de tuzak asımı yapılarak projeye dahil edilmiştir. 2019 yılında Demirci İlçesi 390 tuzak, Gördes İlçesi 75 tuzakta yapılan sayımlarda Akdeniz Meyve Sineğine rastlanmamıştır. Proje sonuç raporu yazılarak Bakanlığa gönderilmiştir. 2020 yılında Selendi İlçesi de projeye dahil edilmiştir.

Bakanlığımız survey programında olan konularda yapılan surveylerde zararlıya rastlanmamıştır. Çin'e ve Güney Kore'ye yetki alacak bahçeler Müdürlüğümüzce denetlenmiş olup, İlimizde toplu kiraz yetiştiriciliği yapan toplam 6 kiraz bahçesi uygun görülerek listeye dahil edilmiştir. Dahil edilen bu bahçelerin kirazın Çin'e ihracatı ilgili firmalarca yapılmıştır.

2020 yılında hazırlanan 'Turgutlu İlçesi'nde Kanadı Noktalı Sirke Sineği ile Mücadele Projesi', Bakanlığımız Eğitim ve Yayım Daire Başkanlığı'nca uygulanması uygun görülmüştür. Eğitimlere 2021 Yılı Şubat ayı itibarıyla başlanacaktır.

İlimizde Ceviz, badem, şeftali, erik, cennet elması, elma yetiştiriciliği de lokal bölgelerde yapılmakta olup, bu meyve çeşitlerinde arız olan zararlılara karşı tuzak asımı yapılarak ilaçlama ilanları müdürlüğümüzce verilmektedir.

2020 yılında yapılan meyve hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME
Elma	2290	da	2740	da	120
Sert Ç.	32255	da	32235	da	100
Ayvada	100	da	300	da	300
Şeftali Y.	6380	da	5190	da	81
Ateş	1200	da	1200	da	100
San-Jose	2020	da	2020	da	100
Erik	4100	da	4100	da	100
Dut	2850	da	2850	da	100
Elma Ağ	450	da	160	da	36
Elma	5	da	150	da	3000
Elma İç	2545	da	2540	da	100
Ayva İç	100	da	300	da	300
Kiraz	31.650	da	23.810	da	75
Meyve	5550	da	4550	da	82
Meyve	51.400	da	52.950	da	103
Meyve	25.800	da	34.100	da	132
Yaprak	18.060	da	17.400	da	96
İncir Kanlı	100	da	250	da	250
Meyve	700	da	350	da	50

HASAT ÖNCESİ PESTİSİT DENETİMİ PROGRAMI (HÖD)

Bu programın amacı, bitki koruma ürünlerinin etiket bilgilerine göre kullanımının denetlenmesi ile insan sağlığına yönelik oluşabilecek risklerin önlenmesi, doğal dengenin korunması ve bitkisel üretimin sürdürülebilirliğinin sağlanmasıdır. 2020 Yılında program kapsamında ilimiz için toplam 752 adet numune belirlenmiştir.

ÜRÜN	2020 PROGRAM	2020 GERÇEKLEŞME	GERÇEKLEŞME %	TAVSİYE DIŞI AKTİF MADDE	YASAKLI AKTİF MADDE
KIRAZ	80	80	100	6	-
ŞEFTALİ	10	23	230	2	-
ERİK	30	39	130	4	-
ÜZÜM	390	396	102	6	-
ASMA YAPRAĞI	130	139	107	2	-
BİBER	15	23	153	-	-
DOMATES	15	19	146	-	-
HIYAR	10	9	90	-	-
PATLICAN	10	8	80	-	-
MARUL	10	6	60	-	-
KABAK	6	2	33	-	-
ISPANAK	28	15	54	-	1
ÇİLEK	18	19	105	-	1
TOPLAM	752	778	104	20	2

MEYVE HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

İlimizde yoğun meyve üretimi yapılmaktadır. Kiraz hemen hemen tüm ilçelerimizde yetiştirilmektedir. Kiraz hasadı 15 Nisan'da başlayıp, Ağustos ayı başında sona ermiştir. Fiyatlar 2020 yılında 15 Haziran tarihine kadar olan dönemde çiftçiye memnun edecek düzeyde olmuştur. Bu tarihten sonra iç ege ve diğer bölgelerde de kiraz hasadının başlaması fiyatları 2019 yılı seviyelerine çekmiştir. (5-8 TL/kg)

Kirazda monilya, yaprakbükten, ağaç kızıl kurdu, ağaç sarı kurdu, kiraz sineği, dipkurtları (*Capnodis Spp.*), yaprak biti zararlılarına karşı tuzak ve arazi gözlemlerine göre ilaçlama ilanı verilmektedir.

Bahçelerde dölleyici eksikliği, bu yıl mayıs ayı içinde yaşanan aşırı sıcaklıklar ve akabinde sıcaklık düşüklüğü, çiçek döneminin yağışlı ve serin gitmesi sorun oluşturmaktadır.

Meyve yazıcıböceği, lokal bölgelerde sorun oluşturmaktadır. Yazıcıböceklerin mücadelesinde en etkili yöntem kültürel tedbirlerdir. Daha çok zayıf ağaçları tercih eden bir zararlı olduğundan ağaçlar budama, gübreleme, sulama ve toprak işlemesi ile kuvvetli tutulmalıdır. Erginler bitki dokusuna giriş için yaralanmaların olduğu kısımları tercih ettiğinden budamalar geciktirilmemelidir. Budanan ve zarar gören kısımlar macunla kapatılmalıdır.

Yapılan surveyler sonucunda kirazda ilçelerimizde *Drosophila suzukii* zararlısı tespit edilmiştir. Ege Yaş Meyve ve Sebze İhracatçı Birliklerinin ilimiz için tahsis ettiği 1000 adet Suzuki tuzağı kiraz yetiştiriciliği yapılan ilçelerimize dağıtımı yapılarak asımı gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız survey programında olan konularda yapılan surveylerde zararlılara rastlanmamıştır.

Çin'e ve Güney Kore'ye yetki alacak bahçeler Müdürlüğümüzce denetlenmiş olup, ilimizde toplu kiraz yetiştiriciliği yapan toplam 6 kiraz bahçesi uygun görülerek listeye dahil edilmiştir. Dahil edilen bu bahçelerin kirazın Çin'e ihracatı ilgili firmalarca yapılmıştır.

İlimizde Ceviz, badem, şeftali, erik, cennet elması, elma yetiştiriciliği de lokal bölgelerde yapılmakta olup, bu meyve çeşitlerinde arız olan zararlılara karşı tuzak asımı yapılarak ilaçlama ilanları müdürlüğümüzce verilmektedir. 2020 yılında yapılan meyve hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Elma Karaleke	2290	da	2740	da	120
Sert Ç. Monilya	32255	da	32235	da	100
Ayvada Monilya	100	da	300	da	300
Şeftali Y. Kıvrırcığı	6380	da	5190	da	81
Ateş Yanıklığı	1200	da	1200	da	100
San-Jose	2020	da	2020	da	100
Erik Koşnili	4100	da	4100	da	100
Dut Kabuklu Biti	2850	da	2850	da	100
Elma Ağ Kurdu	450	da	160	da	36
Elma Gövde Kurdu	5	da	150	da	3000
Elma İç Kurdu	2545	da	2540	da	100
Ayva İç Kurdu	100	da	300	da	300
Kiraz Sineği	31.650	da	23.810	da	75
Meyve Testereli Arıları	5550	da	4550	da	82
Meyve yaprakbitleri	51.400	da	52.950	da	103
Meyve Ağacı Akarları	25.800	da	34.100	da	132
Yaprak Bükten	18.060	da	17.400	da	96
İncir Kanlı balsıra	100	da	250	da	250
Meyve Göz Kurdu	700	da	350	da	50

Meyvecilik Projeleri:

Ari Alan Projesi: Demirci İlçesinde ISPM-26 standardında akdeniz meyvesineğinden ari alan oluşturulması projesi, 2019 sonunda 2 yılı tamamlanmış olup, düzenlenen sonuç raporu Bakanlığımıza ve oradan da Uzakdoğu ülkelerine İngilizce olarak gönderilmiştir. Covid-19 salgını nedeniyle ilgili ülkelerin Ülkemize gelememesi nedeniyle ilerleyen zamanlarda arazi ziyaretleri yapılarak proje yerinde değerlendirilecektir. Gördes İlçesinde 25 mahallede de tuzak asımı yapılarak projeye dahil edilmiştir. 2019 yılında Demirci İlçesi 390 tuzak, Gördes İlçesi 75 tuzakta yapılan sayımlarda akdeniz meyvesineğine rastlanmamıştır. Proje sonuç raporu yazılarak Bakanlığa gönderilmiştir. 2020 yılında Selendi İlçesi de projeye dahil edilmiştir. Asılan tuzaklarda tüm bölgelerde bu yıl da akdeniz meyvesineğine rastlanılmamıştır.

İhracata Yönelik Erkenci Yarı Bodur Kayısı Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi: Turgutlu İlçemizde %75'i genel bütçeden hibe olarak, %25'i çiftçi tarafından karşılanmak üzere 'İhracata Yönelik Erkenci Yarı Bodur Kayısı Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması Projesi' kapsamında Aralık 2020'de, 4500 adet fidan, 90 dekar alan için toplam 15 üreticimize dağıtılmıştır.

Turgutlu İlçesi’nde Kanadı Noktalı Sirke Sineği ile Mücadele Projesi: 2020 yılında hazırlanan ‘Turgutlu İlçesi’nde Kanadı Noktalı Sirke Sineği ile Mücadele Projesi’, Bakanlığımız Eğitim ve Yayım Daire Başkanlığı’nca uygulanması uygun görülmüştür. Eğitimlere 2021 Yılı Şubat ayı itibariyle başlanacaktır.

ÇİFTÇİ TARLA OKULU PROJESİ

Bakanlığımızca 2012 yılında yapılan Bitki Sağlığı ve Karantina Bölge toplantılarında alınan kararlar neticesinde 2014 yılından itibaren İl Müdürlüklerimiz tarafından bitki sağlığı eğitim çalışmalarının tarla okulları şeklinde gerçekleştirilmesi kararlaştırılmıştır. Bu bağlamda; Ülkemizde bitki sağlığı uygulamalarında çiftçi eğitimlerine yeni bir vizyon ve ivme kazandırmak amacıyla Bakanlığımızca yaygınlaştırılmaya çalışılan "Tarla Okulları" çiftçi eğitim yayım çalışmaları çiftçilerimizin katılım ve motivasyonlarının sağlanması amaçlanmıştır. İlimizde 2020 yılı "Tarla Okulları Projesi" çalışmaları kapsamında, başta bağ ve zeytin yetiştiriciliği olmak üzere 5 konuda 25 tarla okulu açılmış burada yapılan eğitimlere ise 480 üreticimiz katılmıştır.

Konu	Okul Sayısı	Çiftçi sayısı
Bağ	9	150
Zeytin	11	195
Kiraz	2	40
Buğday	1	40
Biber	1	30
Çilek	1	25
TOPLAM	25	480

HASTALIK VE ZARARILAR YÖNÜNDEN SEBZELER

- TÜİK 2019 yılı verilerine göre ilimizde toplam 331.902 dekar sebze üretim alanı bulunmaktadır. Sebze üretimi açısından ilimizde 1. sırada domates yetiştiriciliği gelmektedir. (Salçalık Domates 93.646 dekar ve Sofralık Domates 30.926 dekar olmak üzere toplam 124.572 dekar domates üretimi gerçekleştirilmiştir.)
- 2020 yılı Haziran ayı itibariyle sebze alanlarında hastalık ve zararlılar yönünden özellikle son yıllarda artış gösteren Domates Lekeli Solgunluk Virüsü hastalığı ilimizde yıl itibariyle yine yoğun olarak görülmektedir. 2019 yılında Saruhanlı, Akhisar, Gölarmara, Şehzadeler ve Yunusmre İlçelerinde yoğun olarak görülen hastalık Mücadelesinde dayanıklı çeşit kullanımı ve thrips mücadelesi konusunda üreticilere bilgilendirme yapılmıştır. Ayrıca Bornova Ziraî Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ile birlikte ortak çalışmalar yürütülmüş ve eğitimler yapılmış ve Enstitü Müdürlüğüne numuneler gönderilmiştir. Yine 2020 yılının ilk döneminde Bornova Ziraî Müdürlüğü Araştırma Enstitüsünce Tagem Projesi kapsamında yürütülen “Ege Bölgesinde Açık Alanda Yetiştirilen Biberlerde Sorun Olan Hıyar Mozaik Virüsünün Epidemiyolojisi ve Kontrol Stratejilerinin Geliştirilmesine Yönelik Araştırmalar” projesinde ilimizde biber yetiştirilen alanlardan örnekler alınmış ve Enstitü uzmanlarıyla birlikte saha çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- Thrips popülasyonunda artış, yaprak biti popülasyonunda azalma gözlenmiştir.
- Domates Güvesi zararlısı popülasyonu 2018 ve 2019 yılına oranla aynı ölçüde görülmüştür. Yeşil kurt mücadelesi için kullanılan ilaçlar genel olarak domates güvesini de baskı altına almaktadır. İlçe Müdürlüğü teknik ekibiyle birlikte Tuta ve Yeşilkurt tuzak takipleri yapılmakta haftalık sayımlar Bakanlığa bildirilmektedir.
- Yeşil Kurt popülasyonu yoğunluğu 2019 yılına kıyasla aynı orandadır.
- Domates ve Biberde 2020 yılı ilk dönemi itibariyle Bakteriyel Leke ve Bakteriyel Benek hastalığı yoğun olarak gözlenmiştir. Bu yoğunluğun nedeni mevsimin yağışlı gitmesi ve ani sıcaklık değişimleri sonucu sıcaklık-nem dengesindeki değişiklikten kaynaklanmaktadır.
- Haziran ayı sonu itibariyle hava şartlarındaki ani değişim, Mayıs ayı içerisinde gerçekleşen aşırı yüksek sıcaklık (45°C’ye varan sıcaklık), gece gündüz sıcaklık farkları, aşırı yağış ve dolu gibi hava etmenleri hastalık ve zararlıların artışına neden olmuştur.
- Kışlık sebzeler ilimizde (Ispanak hariç) küçük alanlarda küçük aile işletmeciliği şeklinde yapılmaktadır.
- Sebzelerden il genelinde Hasat Öncesi Denetim kapsamında İlçe müdürlükleri tarafından numune alınarak yetkili laboratuvarlara gönderilmiştir. Alınan numunelerden 3 adedinde Tavsiye Dışı Pestisit bulunduğu için ceza işlemi yapılmıştır. (1 çilek, 1 ıspanak, 1 marul numunesinde)

2020 yılında yapılan sebze hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Danaburnu	10800	Da	6300	Da	59
Bozkurt	26400	Da	17800	Da	67
Patates Böceği	180	Da	560	Da	311
Kabakgillerde Mildiyö	49950	Da	40550	Da	81
Fideliklerde çökerten	6.072	da	6.072	Da	100
Kabakgillerde Külleme	55250	Da	37800	Da	72
Kırmızı Örümcek	69000	Da	78350	Da	113
Beyaz Sinek	24600	Da	46400	Da	188
Domates Pas akarı	30600	Da	31970	Da	104
Patlıcangillerde Külleme	3675	Da	2350	Da	64
Sebzede Yeşilkurt	100500	Da	103100	Da	102
Domates Bakteriyel Benek Hast	21800	Da	34900	Da	160
Sebze Yaprak Biti	89000	Da	83500	Da	94
Domates Güvesi	64000	Da	70100	Da	109
Erken Yaprak Yanıklığı	4800	Da	21850	Da	455
Domates Mildiyö Hastalığı	34000	Da	35000	Da	102
Lahana Kelebeği	700	Da	3570	Da	510

HUBUBAT HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

İlimizde 2020 yılı Hububat ekiliş alanı 974.714 dekarıdır. 2020 yılı süne survey programı kapsamında 111.381 dekar alanda Kıymetlendirme survey çalışmaları 19 ekip 38 teknik elemanla 17 ilçede yapılmıştır. İlimizde süne mücadelesi eğitimi ülkemizde ve tüm dünyada etkisini gösteren Korona Virüsü nedeniyle iptal edilmiştir.

Kışlak survey raporları incelendiğinde son 4-5 yıldır kışlaklardaki süne popülasyonlarında önemli bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Bu stabil durum arazideki kıymetlendirme survey sayımlarda da tespit edilmiştir. Önceki yıllara göre ergin popülasyonunda önemli bir artış-azalış olmadığı tespit edilmiştir.

Kaba Survey 24.03.2020-16.04.2020 tarihleri arasında, Kıymetlendirme Surveyi ise 13.04.2020-24.04.2020 tarihleri arasında yapılmıştır.

Kıymetlendirme Surveyi sonucu m² de 0,8 ve üzeri kışlamış ergin bulunan 14.010 dekarlık survey alanında yumurta (Parazitlenme) surveyi 04.05.2020 tarihinde başlatılmıştır. 15.05.2020 tarihinde bitirilmiştir. İlimizde parazitlenme oranı ortalama % 60-85 olarak tespit edilmiştir.

Kıymetlendirme surveylerinde ergin süneye düşük oranlarda rastlanılması ve parazitlenme surveylerinde parazitlenmenin % 50-85 arasında olması ve nimf sayısının mücadele eşiğinin altında olması sebebi ile kimyasal mücadele yapılmamıştır.

Pas hastalıkları ilimizde 2011 yılında epidemiyi yapmıştır. Bu yıl ilkbahar yağışlarının normal seviyelerde seyretmesi sebebi ile pas hastalıkları ilimizde önemli bir zarara yol açmamıştır. Pas hastalıkları bu yıl lokal olarak zarar yapmıştır.

Drenajı kötü, tesviyesiz, sık ekim yapılan ve yabancı ot mücadelesi yapılmayan alanlarda pas hastalıklarına şiddetinin arttığı geçen yıllarda görülmüştür. Yapılan eğitimlerde bu konulara ağırlık verilmekte çiftçilerimiz bu konularda eğitilmiştir.

2020 yılında yapılan hububat hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Sürme	7670	Ton	7000	Ton	91
Süne (sürvey)	220.000	Da	111.381	Da	50,62
Ekin Kambur Böceği	5251	Ton	5251	Ton	100
Hububat Hortumlu Böceği	12000	Da	5000	Da	41
Mısırdı Bozkurt	1500	Da	1500	Da	100
Mısır Koşan Kurdu	90080	Da	90080	Da	100
Nohut Antraknozu	153	Ton	153	Ton	100
Nohut Mercimek Yeşil Kurdu	900	Da	900	Da	100
Nohut Yaprak Sineği	200	Da	200	Da	100
Baklagil Tohum Böcekleri	300	Da	300	Da	100
Yonca Hortumlu Böceği	4000	Da	4000	Da	100

ENDÜSTRİ BİTKİLERİ HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

İlimizde pamuk ekim alanları 2016 yılında 17.075 da iken 2020 yılında 90.360 da alana çıkmış olup 1 hastalık ve 8 zararıya karşı denetimli çiftçi mücadelesi şeklinde bir mücadele yapılmıştır. Yeşilkurt zararlısına karşı bazı ilçelerimizde kimyasal mücadele yapılmıştır. Son yıllarda pamuk alanlarında damlama sulamaya geçildiğinden ve Beyazaltın 440, Glodya, Gloria gibi çeşitlerde dekara 550-600 kg ürün alınmıştır.

2020 yılı içerisinde yaklaşık 222.019 da alanda tütün ekilişi gerçekleşmiştir. 2020 yılı içerisinde tütünde 4 hastalık ve 4 zararıya karşı denetimli çiftçi mücadelesi yapılmıştır. Tütünde ilimizde sözleşmeli üretim yapıldığından kimyasal mücadelede kullanılacak ilaçlar sözleşme sahibi firma tarafından temin edilerek çiftçi tarafından kullanılmaktadır.

Pamukta makineli hasada uygun ekim yapılması, yüksek verimli çeşitlerin kullanılması ile birlikte verim 600-700 kg'a kadar çıkmıştır.

Tütünde ortalama verim 80-120 kg/da şeklinde gerçekleşmiştir. Her iki üründe epidemiy yapan hastalık ve zararlıya rastlanmamıştır. Hastalık ve zararlıdan kaynaklı verim kaybı yaşanmamıştır.

2020 yılında yapılan endüstri bitkileri hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM		GERÇEKLEŞME		GERÇEKLEŞME (%)
Pamuk Fide kök Çürüklüğü	8218	da	8218	Ton	100
Pamuk Toprak Altı Zararlıları	2.500	Da	1.500	Da	60
Pamukta Pembe Kurt Sap	10000	Da	9800	Da	98
Pamukta Yeşil Kurt	48370	Da	48370	Da	100
Pamukta tütün Thrips	24500	Da	24500	Da	100
Pamukta Tütün Beyaz Sineği	36700	Da	36700	Da	100
Pamukta yaprak Biti	32600	Da	32600	Da	100
Pamukta yaprak Piresi	42420	Da	42420	Da	100
Pamukta Kırmızı Örümcek	41730	Da	41730	Da	100
Pamukta yabancı Ot	19.150	Da	18.950	Da	98,95
Tütün Fideliklerinde mavi küf	325950	Da	325950	Da	100
Tarlada mavi Küf	25.529	Da	54.881	Da	214,97
Tütün Fideliklerinde çökerten	238792,5	Da	238792,5	Da	100
Tütünde Külleme	95500	Da	95500	Da	100
Tütünde Bozkurt	200.800	Da	209.702	Da	104,43
Tütünde Yaprak Biti	101500	da	101500	da	100

SUBTROPİK MEYVE HASTALIK VE ZARARLILARI İLE MÜCADELE

2020 yılında zeytin hastalıkları yönünden sadece halkalı leke hastalığı taban arazilerde epidemi yapmıştır. Bu konuda sonbahar ilaçlaması yapan bahçelerde zarar oranı daha az olmuştur. Zeytin akarı zararı özellikle Edremit çeşidi zeytinlerde zarar yapmış olup, kimyasal ilaçlama yapılarak popülasyon azalmıştır.

Zeytin sineği zararı için tüm ilçelerimizde 2-4 ilan verilmiştir. Sezon sonu yapılan kontrollerde hasat edilmiş ürünlerde zeytin sineği zararına rastlanamamıştır. Zeytin için önemli olan kış soğukları bakımından 2020 yılında zarar oluşmamıştır. Sofralık zeytin üretiminde önemli sorun olan zeytin kabuklu biti son yıllarda yapılan ilaçlama ilanları ve yeni nesil ilaçlar ile sorun olmaktan çıkmıştır.

İl genelinde tüm çeşitlerde çiftçiyi memnun edecek fiyat oluşmuştur. Zeytinyağında ortalama 22-25 TL/kg fiyat oluşmuştur. Sofralık zeytin de fiyat 7-12 TL/kg arasında oluşmuştur.

İl genelinde 21.194.661 zeytin ağacı bulunmakla birlikte bunun 3.989.444 tanesi meyve vermemekle birlikte bu yıl ağaç başına ortalama rekoltemiz 15.8 kg' a çıkmıştır. Elde edilecek zeytin miktarı 335.121 ton olarak tahmin edilmektedir. Bu miktarın 165.175 tonu sofralık, 169.946 tonu yağlık olarak elde edilecektir. İlimizde Zeytinyağında ise 29.815 ton tahmini üretim miktarı beklenmektedir.

Zeytin güvesi, Zeytin pamuklu biti, zeytin fidan tırtılı konusunda tuzak ve arazi gözlemleri sonucunda bir ilaçlama ilanı verilmiştir. Zeytin antraknozu ve zeytin akarı konusunda takiplerimiz devam etmektedir.2020 yılında Soma Kırkağaç ve Akhisar ilçelerinde toplam 3000 da alanda zehirli yem kısmı dal ilaçlaması yaygınlaştırılması kapsamında 4000 lt ziray 460 lt dimethoete etkili maddeli ilaç alınmıştır.

2020 yılında yapılan subtropik meyve hastalıkları ve zararlıları ile mücadele sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM	GERÇEKLEŞME	GERÇEKLEŞME (%)
Zeytin halkalı Leke	504.450	da	Devam Ediyor
Zeytin Dal kanseri	403.150	da	Devam Ediyor
Zeytin Sineği	592.200	da	Devam Ediyor
Zeytin Güvesi Çiçek	21.500	da	Devam Ediyor
Zeytin Güvesi Meyve	374.850	da	Devam Ediyor
Zeytin Kabuklu Biti	163.100	da	Devam Ediyor
Zeytin Pamuklu Biti	243.560	da	Devam Ediyor
Zeytin Fidan tırtılı	49.800	da	Devam Ediyor
Antepfıstığı Karazenk	700	da	Devam Ediyor
Antepfıstığı Şıralı Zenk	400	da	Devam Ediyor
Antepfıstığı Karagöz	400	da	Devam Ediyor
Antepfıstığı Göz Kudu	400	da	Devam Ediyor
Antepfıstığı Psilla	200	da	Devam Ediyor

GENEL ZARARLILAR, YABANCI OT VE PARAZİT BİTKİLER İLE MÜCADELE

Çekirge mücadelesine Soma İlçemizde 29.05.2020 tarihinde başlanılmış olup yaklaşık 250 dekarlık alanda kimyasal mücadele yapılmıştır.

Müdürlüğümüz stoklarında an itibari ile 38 Lt (Cypermethrin 250 EC) bulunmaktadır.

Tarla faresi mücadelesinde kış aylarında eğitimlere önem verilmiş olup, mücadelede öncelikle kültürel mücadelenin yapılması, doğal hayatın korunması ve gerektiğinde tüm insan ve çevre sağlığı önlemleri alındıktan sonra tarama mücadele yapılmasının önemi yapılan çiftçi toplantılarında üreticilere anlatılmıştır. Tarla faresi mücadelesi için Müdürlüğümüzde yeterli miktarda zehirli yem bulunmaktadır.

Yaban domuzu popülasyonu ilimizde her yıl artmakta olup, zararıda bu oranda artmaktadır. Çiftçilerimiz bu konuda önlem almaya (elektrikli tel, patlayan tüp, korkuluk v.b) çalışmakta olup bu önlemlerde yabancı domuz zararını önlemede yetersiz kalmaktadır. İlimizde tarımsal amaçlı sürek avları düzenlenmekte olup bu avlara katılacak avcı sayısı yetersiz kalmaktadır. Düzenlenen sürek avı yeterli sayıda olmadığından yaban domuzu popülasyonu kontrol altına alınamamaktadır.

2020 yılında yapılan genel zararlılar, yabancı ot ve parazit bitkiler ile sonuçlarını gösterir tablo aşağıdadır.

KONULAR	PROGRAM	GERÇEKLEŞME	GERÇEKLEŞME (%)
Çekirge(DYM)	4000 Da	Devam Da	0
Tarla Faresi	41380 Da	Devam Da	0
Yabani Domuz	2600 Ad.	Devam Ad.	0
Hububatta Geniş Yapraklı Yabancı Ot	299500 Da	Devam Da	0
Hububatta Dar Yapraklı Yabancı Ot	12000 Da	Devam Da	0
Mısırdaki Yabancı Ot	70000 Da	Devam Da	0

MANİSA'DA BAĞCILIK

TÜİK verilerine göre Türkiye'de kurutmalık üzümün % 85 ünü, sofralık üzümün %20'sini ilimiz üretmektedir. Manisa'da **809.123** dekar alanda(TÜİK 2019) yaklaşık 50 bin aile bağcılıktan geçimini sağlamaktadır. (771.368 dekar Çekirdeksiz, 31.511 dekar çekirdekli, 6.694 dekar şaraplık) Manisa sadece Türkiye'de değil Dünyada da en önemli üzüm üretim merkezidir.

MANİSA ÜZÜM ÜRETİMİ (TON)

	2015	2016	2017	2018	2019
Çekirdeksiz Kurutmalık Üzüm	856.527	966.450	1.083.710	912.190	1.093.400
Çekirdeksiz Sofralık Üzüm	365.440	340.418	385.741	249.816	388.762
Çekirdekli Sofralık Üzüm	39.659	49.862	57.394	63.180	56.374
Çekirdekli Kurutmalık Üzüm	1.208	1.460	744	1.092	802
Şaraplık Üzümler	8.559	8.714	6.830	8.299	6.850
TOPLAM	1.273.408	1.368.920	1.536.436	1.234.577	1.546.188

MANİSA-TÜRKİYE ÇEKİRDEKSİZ BAĞ ALANI (da) VE ÜRETİM (TON)

BAĞ ALANI (DA)		Manisa	Türkiye	Manisa Payı
Çekirdeksiz Kurutmalık Üzüm	2019	619.131	740.096	83,66%
Çekirdeksiz Sofralık Üzüm	2019	152.237	317.717	47,92%
TOPLAM		771.368	1.057.813	72,92%

ÜRETİM (TON)		Manisa	Türkiye	Manisa Payı
Çekirdeksiz Kurutmalık Üzüm	2019	1.093.400	1.230.000	88,89%
Çekirdeksiz Sofralık Üzüm	2019	388.762	656.000	59,26%
TOPLAM		1.482.162	1.886.000	78,59%

Çekirdeksiz Kuru Üzüm İhracat Miktarları

YIL	MİKTAR (ton)
2014	255.043
2015	202.000
2016	270.000
2017	279.343
2018	252.373
2019	247.166

Çekirdeksiz kuru üzüm ihracatı ile ülkemize 500 milyon dolar civarında gelir kazandırılmaktadır.

2018 ihracatı 516 Milyon Dolar, 2019 ihracatı 507 Milyon dolar

Sofralık Üzüm İhracat Miktarları

YIL	MİKTAR (ton)	AÇIKLAMA
2014	250.840	
2015	155.849	(Büyük Soğuk zararı nedeniyle)
2016	130.157	(Rusya uçak krizi nedeniyle)
2017	254.000	
2018	137.400	(Rekoltenin çok düşük olması nedeniyle)
2019	169.000	
2020	212.000 Türkiye Toplam 150.000 Sultani Çekirdeksiz	

2017 yılından itibaren Üzüm rekoltesi Bakanlığımızca açıklanmaya başlanmıştır. Türkiye’de rekolte 2017 yılında 310.000 ton, 2018 de 261.000 ton, 2019 da 300.000 ton olarak tahmin edilmiştir.

Manisa yıllara göre rekolte tahminleri;

YIL	SULTANİ ÇEKİRDEKSİZ (Kurutmalık)		SOFRALIK ÇEKİRDEKSİZ	
	ALAN (da)	ÜRETİM MİKTARI (ton)	ALAN (da)	ÜRETİM MİKTARI (ton)
2017	611.198	271.441	154.844	442.218
2018	617.791	232.836	152.534	258.154
2019	617.943	259.679	153.728	381.759
2020	638.081	236.731	134.550	285.677

2020 SEZONU DEĞERLENDİRMESİ

2020 sezonunda ilimiz bağları Mart sonu Nisan başı **uyanmaya** başlamıştır. 14 Mayıs 2020 tarihine kadar gelinen süreçte hastalık zararlı, iklim gibi herhangi bir olumsuz durum yaşanmamıştır. Küçük çaplı don olayları haricinde, uyanma aşamasından çiçek öncesi döneme kadar sağlıklı bir şekilde gelişmesini sürdürmüştür. Doğuşun geçmiş yıllara oranla yeterli olduğu gözlenmiştir. Kış ve bahar döneminde yağışlar yetersiz olmuştur.

14 Mayıs tarihinde Meteorolojiden alınan bilgilere göre, ilimizin 15-19 Mayıs tarihlerinde Mevsim normallerinin 9-13 derece üstündeki aşırı sıcak havanın etkisinde kalacağı bildirilmiştir. Çiçek döneminde aşırı sıcaklığın olumsuz etkileri olabileceğinden damlama sistemi olan bağlarda gece saatlerinde hafif sulama yapılması İl ve İlçe Müdürlüklerimizce ilan edilmiştir. Bu dönemde gübreleme, toprak işleme ve ilaçlamaya ara verilmesi sms sisteminden ve sosyal medya hesaplarından bildirilmiştir. Meteorolojiden ve ilimiz Erken Uyarı sisteminden alınan verilere göre 15-20 Mayıs tarihlerinde sıcaklıklar Mevsim normallerinin 9-13 derece üstünde rekor seviyede, özellikle ilimizin bağ bölgelerinde maksimum 40-44°C olarak gerçekleşmiştir. Bağlar tam çiçek döneminde bu aşırı sıcaklara maruz kalmıştır.

Kovid-19 sürecinde Bakanlığımız Ürün Masalarını oluşturarak illerden önemli ürünler hakkında sürekli ve hızlı bilgi akışını sağlamaktadır. İlimizde de üzüm ürün masası oluşturulmuştur. Bu kapsamda yapılan çalışmalar haftalık olarak Bakanlığımıza bildirilmektedir. 14 ve 20 Mayıs tarihlerinde Bakanlığımıza Üzüm için yapılan bildirimlerde aşırı sıcaklıklarla ilgili yaşanacak olumsuz durumlar İl Müdürlüğümüzce öngörülmüştür. Bu öngörüler doğrultusunda üreticilerimiz de uyarılmıştır.

İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda, İlçe Tarım ve Orman Müdürlükleri, Manisa Bağcılık Araştırma ve Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü konu uzmanları tarafından ortak çalışma yapılmış ve 11 haziran tarihinde hazırlanan rapor Bakanlığımıza ve ilgili kurumlara gönderilmiştir.

Silkme şikâyeti bağ bölgelerimizin tamamında değişen oranlarda bulunmaktadır. Çiçeklenmenin erken başladığı Sarıgöl ve Alaşehir ilçelerimizde silkmenin nispeten az, çiçeklenmenin birkaç gün geç başladığı diğer ilçelerimizde silkmenin nispeten fazla olmuştur. Saha gözlemlerimize ve meteorolojik verilere dayanarak çiçek döneminde yaşanan silkme olayının asmanın fizyolojik ve genetik yapısına bağlı olarak yüksek sıcaklıklardan kaynaklandığı değerlendirilmiştir.

21 Mayıstan itibaren maksimum sıcaklıklar 20-22°C'lere düşmüştür. Ani sıcaklık değişimleri ile beklenmeyen silkme olayları görülebilmektedir.

Çiçeklenmenin son devresinde 22-23-26-27-28 Mayıs ve Çiçekten henüz çıktığı günlerde (1 Haziran) tarihlerinde gerçekleşen yağışlar da silkmeye neden olmuştur. Silkme görülen salkımlarda ileri dönemde özellikle kurşuni küf hastalığının risk oluşturabileceği düşünülmektedir. Bu nedenle fungal hastalıklarla mücadeleye dikkat edilmelidir.

İlimizde görülen silkmenin rekolte üzerinde etkili olabileceği değerlendirilmiştir. Bağcılığı olumsuz etkileyen iklim değişikliklerinin (yüksek sıcaklık, ani sıcaklık değişimleri, düzensiz ve şiddetli yağış vb.) tarımsal sigorta kapsamına alınması ile ilgili çalışmaların yapılması önerilmiştir.

Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcımız, Doğal Afetler Daire Başkanımız Tarsim Genel Müdürü, Bölge Müdürlüğü ve Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Yetkilileri ile toplantı yapılarak araştırma çalışması başlatılmıştır. Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ve İl Müdürlüğümüz birlikte Temmuz, ağustos aylarında arazi çalışması, eylülde büro çalışması yapılmıştır. 30 eylül tarihinde yapılan toplantıda yapılan çalışmalar değerlendirilmiştir. Aşırı sıcaklar Tarsim Sigorta kapsamına alınmıştır.

Mayıs ve haziran aylarında değişik bölgelerde dolu zararı olmuştur.

Bağcılığın yoğun olarak yapıldığı 10 ilçede Erken Uyarı kapsamında her Pazartesi – Perşembe hastalık zararlı ve fenolojik takip yapılmaktadır. Bu kapsamda mücadele gerektiren hastalık ve zararlılara karşı sms sisteminden uyarılar yapılmıştır. Sms sisteminde çoğunluğu bağcı 60 bin üretici kayıtlıdır. Sms sistemi 2005 yılından beri verimli bir şekilde hastalık ve zararlılar ilanlarını duyurmada etkin olarak kullanılmaktadır. Bağda fenoloji geçen yıllara göre yaklaşık bir hafta geriden gitmektedir.

Son yıllarda artış görülen ve sofralık üzüm kalitesini etkileyen, salkımlarda kurumalara neden olan ölükol hastalığına karşı İl Müdürlüğümüzce mücadele seferberliği ilan edilmiştir. Şubat ayında hazırlanan İl Müdürlüğümüz imkanlarıyla hazırlanan afiş ve broşürler dağıtılmış, bannerlar asılmıştır. Üreticilerimizin de dikkati sayesinde 2020 yılında Ölükol mücadelesi başarılı bir şekilde uygulanmıştır. Zarar olmamıştır.

Şubat ayında Menemende üzümlle ilgili toplantıya katılmıştır.

Yine şubat ayında Salihlide İl Müdürlüğümüz koordinasyonunda Ege Üniversitesi, Ege ihracatçı Birlikleri, Bornova Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü, Bağcılık Araştırma Enstitüsü ve Ticaret Borsası ile bağcılık paneli düzenlenmiş, sektörün sorunları, çözüm yolları tartışılmıştır.

Çiçek öncesi ve çiçek sonrası mücadele programları yapılarak meteorolojik şartlara ve saha gözlemlerine dayanarak ilçe bazlı ilanlarla üreticilerimiz hastalık ve zararlılar konusunda sürekli uyarılmıştır.

Yağışlı geçen 3-4 mayıs sonrası 9-10-11 mayıs tarihlerinde ilçelerimizde Bag mildiyösü hastalığına karşı erken uyarı kapsamında ilanlar verilmiştir. Aynı tarihlerde külleme ve kurşuni küf hastalığına karşı da ilaçlama yapılması istenmiştir.

27-28-29 mayıs tarihlerinde Mildiyö ve külleme mücadelesi için ilan verilmiştir. Kurşuni küf, unlu bit ve kahverengi koşnil için de bazı alanlarda ilaçlama ilanı verilmiştir.

Haziran başında yağışlar ve olumsuz iklim şartları nedeniyle hastalık riski devam etmiş, Külleme ve Mildiyö mücadelesi için ilanlar verilmiştir.

9 haziran tarihinden itibaren Salkım güvesi 2. nesline karşı yumurta etkili ilaçlarla ilaçlama ilanları verilmeye başlanmıştır. Mildiyö ve külleme riski de devam etmekte olup ilaçların etki sürelerine göre mücadeleye devam edilmiştir.

15 hazirandan itibaren de ilçelerimizde salkım güvesine karşı larva etkili ilaçlarla mücadele ilanları verilmiştir.

22 mayıstan 15 hazirana kadar düzensiz ve şiddetli meydana gelen yağışlar bağlarda zarar oluşturmuştur. Nemli ortam nedeniyle fungal hastalıklar özellikle Külleme ve Mildiyö açısından sürekli takip yapılarak, riskin yüksek olduğu sms sistemiyle çiftçilerimize bildirilmektedir. Külleme ve mildiyö hastalığına karşı koruyucu mücadele yapılması için üreticiler uyarılmış ve hastalıkla mücadelenin doğru ve zamanında yapılması sağlanmıştır. Ancak kapalı bağlarda ve yağış nedeniyle mücadelenin ihmal edildiği bağlar dışında hastalık kontrol altında tutulmuştur.

Haziran sonu ve temmuz aylarında da düzensiz ve şiddetli lokal yağışlar bağlarda zarar yapmış, hastalık riskini artırmıştır. Mildiyö mücadelesi için ilçelerimizde sürekli uyarılar yapılmış, mücadelesi ihmal edilen bağlarda verim kaybı olmuştur. Anamola ve unlu bit popülasyonunda son dönemde artış söz konusudur.

Çiçek sonrası ve haziran temmuz aylarında aşırı yağış, fırtına ve dolu meydana gelmiş ve yaklaşık 60-70 bin dekar alanda zarar oluşmuştur. Özellikle Alaşehir, Sarıgöl ve Salihli ilçelerimizde dolu ve fırtına nedeniyle kalite olumsuz etkilenmiş, bazı alanlarda kuru üzüme dönülmüştür.

Erkenci sofralık uzun çesıdı superior seedles de hasat ve ihraç tarihi belirlendi (hasat 21 temmuz- ihraç 22 temmuz) Sultani Çekirdeksiz çeşidi sofralık üzüm ile Mevlana (Razakı tipi) çeşidi sofralık üzümün hasat ve ihraç tarihleri belirlenmiştir. Sofralık Sultani Çekirdeksiz 7 Ağustos 2020 tarihinde KESİMİ'ne, 8 Ağustos 2020 tarihinde İHRACATI'na, Mevlana (Razakı tipi) çeşidi; 11 Ağustos 2020 tarihinde KESİMİ'ne, 12 Ağustos 2020 tarihinde İHRACATI'na karar verilmiştir.

Hasata yakın dönemde yaralı, çürük, küflü üzümlerde oluşan Kanserojen Okratoksin-A oluşumunu önlemek için bağda tozmayı engelleyerek toprak işleme yapılmaması uyarıları yapılmıştır.

21 Ağustos Cuma vaazında temiz üzüm elde etmek için hasatta dikkat edilmesi gereken hususlarla ilgili bilgi verilmiştir. Bazı yerlerde çöpler iyi temizlenmediği için üzümlere batmakta ihracatı olumsuz etkilemektedir. Bununla ilgili uyarılar yapılmaktadır.

Rekolte için 29 haziran 2020 tarihinden itibaren İlçe Komisyonları kurulmuş, komisyonlar ben düşme tarihinden itibaren saha çalışmalarına başlamıştır. Komisyonlarda ve saha çalışmalarında İl ve İlçe Müdürlükleri, Ziraat Odaları, Ticaret Borsaları, Tarıf, Tarım Kredi Kooperatiflerinden toplam 84 kişi yer almışlardır. 11 Ağustos tarihinde yapılan toplantıda rekolte çalışması tamamlanmış ve bakanlığımıza gönderilmiştir.

Hasata yakın dönemde salkımlarda uç kuruması ve buruşma gözlenmiştir. Buruşmanın nedeni olarak; asmaların su ve besin maddesi ihtiyacının en yüksek olduğu dönemde, sıcaklıkların uzun dönem boyunca sürekli yüksek seyretmesi sebebiyle su stresine girmesi, asmanın su ve besin maddeleri alımı ve iletiminde floksera, odun dokusu hastalıkları olumsuz etki yapmaktadır. Yeşil budamayla aşırı yaprak ve sürgün alımı ve son dönemlerde yapılan gereksiz toprak işlemeyle yüzlek köklerin zararlanması da etkili olmaktadır.

Hasat dönemi yağış olmamış, sıcak bir dönem olmuştur. Üzümler iyi kurumuştur. Üzümde renk kalitesi iyi olmakla birlikte, erken hasat edilenlerde içi boş, kavuz, olgunlaşmamış tane nedeniyle fire oranı yüksektir.

2020 sezonunda iklim koşulları nedeniyle olgunlaşma gecikmiştir. Kuru üzüm için ideal briks değeri olan 22'ye ağustos sonu eylül ayı başlarında ulaşılmıştır. Erken hasat yapılmaması için sms mesajları ve sosyal medya üzerinden uyarılar yapılmıştır. Ancak işçilik ve çiftçi alışkanlıkları nedeniyle düşük briks değerlerinde erken hasat edilen üzümlerde verim kaybı öngörülmüştür. Bunun da bildirilen rekolteye olumsuz etkisi olacağı değerlendirilmiştir. Bu yıl olgunlaşmanın gecikmesi ve erken hasat edilmesi nedeniyle içi boş, olgunlaşmamış tane nedeniyle fire oranı yüksek olmuştur. İl Müdürlüğümüzün talebiyle TMO tarafından alımlarda En fazla %5 olarak uygulanan fire oranı, kesinti yapma koşuluyla %10'a yükseltilmiş, üreticimizin mağduriyeti giderilmiştir.

TMO tarafından 9 numara üzüm 12,50 TL bedelle 7 eylül tarihinden itibaren alınmaya başlamış, yıl sonuna kadar alım devam edecektir. Fiyat istikrarı için üzümlerin kademeli olarak piyasaya sürülmesi tavsiye edilmektedir. TMO, tarış depolarında da alım yapmaktadır. Üreticilerimize üzümü ucuza vermemeleri, TMO ya teslim edebilecekleri hususları sürekli olarak SMS mesajları ve sosyal medyadan duyurulmuş, TMO alım noktaları İl ve İlçe Müdürlükleri tarafından ziyaret edilerek sorunlar hızlı bir şekilde Bakanlığımıza aktarılmıştır.

Sofralık üzüm fiyatları 3-6TL civarında gerçekleşmiştir.

Okratoksin-A ve Kalıntı

Üzüm satışındaki en önemli sorunumuz ilaç kalıntısı ve kuru üzümde Okratoksin - A dır. 2020 Yılı İl Müdürlüğümüzce "*Kalıntısız Üzüm Üretim Yılı*" olarak değerlendirilmiş olup müdürlüğümüz tarafından verilen eğitimler ve personelin sahada aktif olarak bulunmaları sağlanarak, kalıntısız üzüm üretimi yönünde üreticiler teknik yönden desteklenmiştir.

Asma yaprağı ve üzümde kalıntıyı önlemek, üreticilerde gerekli bilinç ve farkındalık oluşturmak için afiş ve pankartlarla uyarılar yapılmıştır.

Okratoksin-A'yı önlemek için gece gündüz her köyde eğitimler yapılmakta, hasatın yaklaştığı, ilaç kalıntısı ve Okratoksin-A açısından kritik olan dönemde eğitim, bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarına hız verilmektedir. Okratoksin-A kontrol sıklığı %5'ten %10'a çıkarılmıştır.

Hasat Öncesi Denetimleri

Bakanlığımızın programı doğrultusunda Hasat öncesi denetimler ile üreticilerin üretim sezonu boyunca kullandığı ilaçlar denetlenmekte uygunsuz pestisit çıkan üreticilere 5996 sayılı kanun kapsamında adli/idari ceza uygulanmaktadır.

2019 yılında hasat öncesi dönemde 392 adet üzüm, 139 adet yaprak olmak üzere 531 numune alınmıştır. Sadece 26 numunede yasaklı veya ruhsatsız aktif madde tespit edilmiş ve cezai işlem uygulanmıştır.

2020 yılında hasat öncesi dönemde 396 adet üzüm, 139 adet yaprak olmak üzere 535 numune alınmıştır. Sadece 8 numunede yasaklı veya ruhsatsız aktif madde tespit edilmiş ve cezai işlem uygulanmıştır.

Biyoteknik Mücadele:

	Desteklenen Bağcı Sayısı	Destekleme Miktarı (TL)	Alan (da)
2016	4.526	5.227.000	149.386
2017	5.748	6.502.298	185.779
2018	5.662	9.376.939	187.538
2019	5.380	9.004.894	180.098
2020	4.240	7.216.629	144.332

Manisa, Türkiye'de biyoteknik mücadele uygulayan iller arasında kişi ve alan bazında birinci sıradadır.

Bakanlığımız biyoteknik mücadele uygulayan üreticilere dekar başına 35 TL /dekar olan destekleme tutarını 2018 yılında 50 tl/dekara yükseltmiştir. 2019 ve 2020 yılında da 50 tl/dekar olarak uygulanmıştır. Bu destekten Manisalı tüm bağcılarının yararlanmasını istiyor ve bu yönde çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Biyoteknik Mücadeleyi Yaygınlaştırma amaçlı projelerimiz Ahmetli ve Salihli İlçelerimizde uygulanmaktadır.

Tahmin ve Erken Uyarı Çalışmaları

Ocak ayında önceki yıllarda alınan 16 adet Bağ Tarımsal Tahmin ve Erken Uyarı İstasyonumuzun cihazları Metos firmasına kontrol ettirilerek, bakım ve onarımları yapılmış, sorunsuz şekilde çalışır durumdadır. Manisa Büyükşehir Belediyesi finansmanı ile Mayıs ayında 24 yeni erken uyarı istasyonu kurulmuştur. Demirci İlçesindeki Ziraat Odası kaynaklı 6 cihazın devralınması ve 3 adet Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığının finansmanı ile 3 adet istasyonun kurulmasıyla birlikte toplam sayımız 49'a ulaşmıştır.

Erken Uyarı Sistemi ile üreticiler, arazilerine yönelik sıcaklık, hava nemi, yağış miktarı, rüzgâr hızı ve yönü, toprak sıcaklığı, güneşlenme, toprak nemi gibi bilgilere sahip olmaktadır. Ayrıca don ve fırtına uyarısı, iklime ve zararlılara karşı erken uyarılar, ilaçlama ve sulama önerileri de sistem sayesinde öğrenilerek, ürünlerdeki verim ve kalitenin artması sağlanmaktadır.

Bu yıla kadar 10 ilçede, 795.580 dekar alanda, bağda 16 Tahmin ve Erken Uyarı İstasyonundan alınan veriler ile Bağda erken uyarı çalışmaları gerçekleştirilmekteydi.

Bu yıl yeni alınan istasyonlarla beraber istasyon sayısı 49 olmuş, bunların yaklaşık 28'i bağ bölgelerimize hitap etmektedir. Sistem sayesinde saha istasyonlarından alınan veriler İlçe Müdürlüklerimiz bünyesinde konusunda uzman teknik personellerimizce değerlendirilerek,

Bağda Salkım Güvesi, Bağ Mildiyösü ve Bağ Küllemesi gibi önemli zararlılara yol açan hastalıklara karşı mücadele zamanı doğru olarak tespit edilerek SMS sistemi ile üreticilerimize duyurulmuştur. Hastalıklarla mücadelede zaman çok önemlidir. Gereksiz bir ilaçlama maddi anlamda da bizi zarara uğratacaktır. Bu anlamda erken uyarı istasyonları yardımıyla zamanında mücadele ile ürün kayıpları önlenerek, maddi kayıpların da önüne geçilmiştir. 2020 yılından itibaren bağla beraber zeytinde de erken uyarı çalışmaları yürütülmektedir.

FİDE, SERTİFİKALI FİDAN VE BİTKİ PASAPORTU ÇALIŞMALARI

2020 Yılı ilimizde üreticiler tarafından üretileceği beyan edilen Sertifikalı Fidan Sayıları (Adet)			Kontrol Edilen Sertifikalı Fidan Sayıları (Adet)
Tür Adı	Çeşit Sayısı	Adet	Adet
Üzüm	25	2.057.500	858.700
Zeytin	9	741.350	507.700
Ceviz	3	124.500	74.000
Kiraz	1	2.000	1.000
Badem	1	9.000	2.700
Kestane	1	2.000	0
İncir	2	4.000	3.000

2020 Yılında ilimizde Üretilen Fide Sayıları (Adet)	
Domates	29.729.850
Karpuz	885.350
Kavun	476.500
Biber	11.019.550
Patlıcan	623.250
Karnabahar	2.187.000
Brokoli	3.178.000
Beyaz Lahana	407.500
Kırmızı Lahana	642.000

2020 Yılı Sertifikalı Fidan, Fide, Bitki Pasaportu Çalışmaları	
Fidan Üretici Sayısı	60
Sertifikalı Üretim Yapan Fidan Üreticisi	60
Mavi Sertifikalı Üretim Yapan Fidan Üreticisi	3
Fide Üretici Sayısı	5
Bitki Pasaportu Denetim Sayısı	63
Sertifikalı Fidan Denetim sayısı	62
Alınan Toprak Numunesi	98
Alınan torf (örtüaltı) Toprak Numunesi	29
Analize gönderilen Fidan Numunesi	138
Hastalık ve Zararlı Yönünden Bulaşık Çıkan Fidan Numune Sayısı	-
Hastalık ve Zararlı Yönünden Bulaşık Çıkan Toprak Numune Sayısı	7
Fidan Satış Yeri Kontrolleri	25

GÜBRE DENETİM İŞLERİ

İlimizde ticari faaliyet yürüten **22 adet Gübre Üretim** Tesisi ile **621 Adet dağıtıcıda** üretilerek piyasaya arz edilen gübrelerin denetimi İl ve İlçe Müdürlüğümüzde görevli Gübre Denetçileri tarafından yapılmaktadır. 2020 yılında **1747** bayi denetimi yapılmıştır. Yönetmelik kapsamında piyasa denetimleri amacıyla İl Müdürlüğü olarak 27 adet, Bakanlığımız ile 62 adet olmak üzere toplamda 87 adet içerik numunesi alınmış olup, 22 adet de etiket kontrolü yapılmıştır. Alınan numunelerden uygun olmayan 1 gübre üreticisine 7000 TL idari para cezası uygulanmıştır.

KİMYEVİ GÜBRE TÜKETİMİ

01-01/2020-07/10/2020 tarihleri arasında **88 bin ton kimyevi gübre tüketimi** olmuştur.

GÜBRE DAĞITICI BAYİLERİNİN İLÇELERE GÖRE DAĞILIMI	
AHMETLİ	19
AKHİSAR	69
ALAŞEHİR	114
DEMİRCİ	11
GÖLMARMARA	16
GÖRDES	19
KIRKAĞAÇ	18
KÖPRÜBAŞI	10
KULA	9
SALİHLİ	82
SARIGÖL	72
SARUHANLI	63
SELENDİ	10
SOMA	11
SEHZADELER	52
TURGUTLU	36
YUNUSEMRE	9
TOPLAM	621

PESTİSİT KULLANIM MİKTARLARI

İlimizde 2019 yılı içerisinde 3.015.000 kg kuru, 813.379 lt sıvı formda pestisit (zirai ilaç) kullanılmıştır. En fazla pestisit kullanımı fungusit türlerindeki ilaçlarda yapılmıştır. İlimizdeki bağ alanlarının fazla olması bu tür ilaçların kullanımındaki fazlalığın en önemli etkenidir. En fazla ilaç kullanımının yapıldığı ilçemiz ise bağ üretiminin yoğun olarak yapıldığı Alaşehir ilçemizdir. İlimizde 2019 yılı ilçeler bazında pestisit kullanım miktarının gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

İLÇE ADI	İNSEKTİSİT		FUNGUSİT		HERBİSİT		AKARİSİT		DİĞERLERİ	
	kg	lt	kg	lt	kg	lt	kg	lt	kg	lt
AHMETLİ	2.075	1.996	242.465	12.700	0	1.526	0	975	0	0
AKHİSAR	1.707	45.645	287.476	15.476	0	6.420	0	1.350	0	0
ALAŞEHİR	744	41.641	584.622	34.317	35	1.370	0	12.240	45	2.760
DEMİRCİ	13	47	18	223	216	65	0	0	0	0
GÖLMARMARA	2.370	22.614	87.682	2.765	385	7.643	350	6.225	0	0
GÖRDES	460	1.246	5.648	2.526	0	3.478	0	0	82	0
KIRKAĞAÇ	1.661	56.784	84.246	3.789	1705	15.478	0	3.450	0	0
KÖPRÜBAŞI	98	424	3.242	2.218	0	2.236	0	102	18	0
KULA	528	189	5.436	132	0	60	25	35	66	0
SALİHLİ	3.985	35.123	378.256	17.518	346	11.275	235	1.547	23	5.662
SARIGÖL	226	27.256	285.463	41.685	0	7.405	0	5.478	5	1.389
SARUHANLI	2.140	45.617	478.633	16.875	547	7.352	0	2.574	2.018	0
SELENDİ	13	841	1.221	32	0	5.635	0	0	31	0
SOMA	2.685	1.651	2.617	664	0	6.195	110	3.445	12	0
ŞEHZADELER	13.118	22.657	188.652	56.517	300	3.750	1.040	2.675	457	7.652
TURGUTLU	2.857	34.148	321.548	87.903	78642	3.672	65	2.467	9	8.205
YUNUSEMRE	7.005	10.642	128.642	25.648	175	1.867	550	1.547	253	1.242
TOPLAM	41.685	348.521	3.085.867	320.988	82.351	85.427	2.375	44.110	3.019	26.910

ENTEĞRE KONTROLLÜ ÜRÜN YÖNETİMİ UYGULAMASI

Bakanlığımızca 2010 yılında uygulamaya konulan entegre ve kontrollü ürün yönetimi projesi, tarımsal üretim alanlarında zararlı organizmalarla mücadelede; entegre mücadele prensipleri doğrultusunda hareket edilerek, çevre dostu mücadele yöntem ve tekniklerinin uyum içerisinde kullanılıp, zorunlu hallerde, son çare olarak kimyasal mücadelenin tercih edildiği, kimyasal kullanımının zorunlu olduğu durumlarda ise önceliğin biyolojik preparatlara verildiği, böylece kalıntı sorunu olmayan, sağlıklı, güvenilir ürün yetiştirilmesi esasına dayanan bir sistemdir. Çalışmanın yürütüldüğü üretim alanlarından alınan ürün numuneleri kalıntı analizi yönünden değerlendirilmek üzere laboratuvara gönderilmekte ve sonucu olumlu çıkan ürünler için sertifika düzenlenerek ürünler pazara sunulmaktadır.

İlimizde entegre ve kontrollü ürün yönetimi projesi bağ ve kiraz yetiştiriciliğinde yapılmakta olup 2019 yılı durumunu gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

ÜRÜN ADI	ÜRETİCİ SAYISI	ALAN (DA)	ANALİZ SAYISI	ÜRETİM MİKTARI (TON)
Bağ	125	4000		
Kiraz	20	266	5	100
Çilek	20	240		
TOPLAM	165	4506		

ENTEGRE ÜRÜN ADI	ÜRETİCİ SAYISI	ALAN (DA)
Bağ	951	29167
Kiraz	260	3567
Zeytin	400	15589
Şeftali	50	828
Hububat	80	3100
TOPLAM	1741	52251

İHRACAT

29.12.2020 tarihi itibarıyla ihracat miktarları;

İşlem Yapan Kurum	Ürün Grubu	Toplam Miktar(Net)	Birimi
Manisa İl Tarım ve Orman Müdürlüğü	Her Türlü Fidan	59.300	adet
	İç ve Dış Mekan Süs Bitkisi	977	kg
	Kesme Çiçek ve Taç	1.545	kg
	Kuru Meyveler (İç ve Kabuklu)	1.811.713	kg
	Orman Ürünleri	20.770	kg
	Taze Meyve ve Sebzeler	325.395.991	kg
	Bakliyat ve Benzeri Ürünler	6.590	kg
	Diğer Bitki ve Bitkisel Ürünler	68.066.746	kg
	Fide, Aşı Kalem, Çelik, Çöğür, Anaç, Çilek Fidesi vb.	22.572	kg
	Hibrit Tohumlar	2.210.976	kg
	Hububat ve Benzeri Ürünler	8.411.993	kg
	Kurutulmuş Meyve ve Sebzeler	137.532.953	kg
	Orman Ürünleri	4.800	adet
	Orman Ürünleri	78.646	kg
	Orman Ürünleri	20.091	m3
	Standart Tohumlar	2.082.728	kg
	Torf, Organik Gübre vb (Diğer Yetiştirme Ortamları)	36	kg
	Yağlı Tohumlar ve Sanayi Bitkiler (Pamuk Elyafı ve Telef Dahil)	86.540	kg
	TOPLAM	545.814.967	kg-adet- m3

- İlimizden ihracat yapılan ülkeler:
- Rusya Federasyonu,
- Avustralya,
- Almanya,
- İngiltere,
- Hollanda, İtalya vd.

- İlimizden ihracatı yapılan ürünler:
- Ç.Kuru Üzüm,
- Taze Üzüm,
- Taze Meyve ve Sebzeler,
- Kuru Domates,
- İşlenmiş ürünler(konserve),
- Tohumlar vd.

ISPM-15

- 2020 yılı içinde İzin Belgesine esas denetim 9 adet yapılmış ve ruhsat verilmiştir.
- İzin belgesi olan işletmelerin denetimi yılda 2 kez yapılmaktadır. 2020 yılı içinde 1.Dönem 33 adet eski firma, 7adet yeni firma başvuru denetimi yapılmıştır.
- 2.Dönem ise 40 adet eski firma denetimi yapılmıştır.
- Herhangi bir idari yaptırım yapılmamıştır

İYİ TARIM UYGULAMALARI

Ülkemizde İyi tarım uygulamaları faaliyetinin başladığı 2007 yılında 18 ilde 651 çiftçi 53.607 dekar alanda İyi tarım uygulamaları uygunluk kriterlerine göre üretim yaparken 2015 yılında bu sayılar artarak 61 ilde 39.740 üretici 3.443.955 dekar alanda İyi tarım uygulamaları uygunluk kriterlerine göre üretim yapılmıştır.

İyi Tarım Uygulamaları (İTU), gerek kaliteli ve verimli bir tarımsal üretim gerekse güvenli gıda tüketimi açısından oldukça önemlidir. İTU ile üreticilerimizin kazancı ve rekabet gücü artacağı gibi tüketicilerin sağlığı da korunmuş olacaktır.

İyi Tarım Uygulamaları, topraktan sofraya kadar uzanan bütün üretim ve pazarlama aşamalarını kapsar. İyi Tarım yapmaya karar verdikten sonra gerekli prosedürü yerine getirmek üzere yapılacak ilk iş, İTU konusunda yetkilendirilmiş kuruluşlara başvurarak üretim sürecinin kayıt altına alınmasını sağlamaktır. Hastalık ve zararlılarla mücadele "Entegre Mücadele Teknik Talimatları" doğrultusunda öncelikle kültürel tedbirler, mekanik mücadele, biyolojik mücadele veya biyoteknik yöntemler uygulanmalıdır. Son çare olarak kimyasal mücadele yapılmalıdır.

İlimizde 2011 yılında Destekleme kapsamında 86 olan üretici sayısı 2016 yılında 794 üretici sayısına ulaşmış, 104.979,518 dekar alanda 5.397.046,45 TL. İTU Desteği ödenmiştir. 2017 yılında destekleme kapsamında 1998 üreticiye 178.497,454 dekar alanda 8.075.827,00 TL İTU Desteği ödenmiştir.

2018 yılında destekleme kapsamında 2.045 üreticiye 198.177,328 dekar alanda 8.987.098,47 TL İTU Desteği ödenmiştir.

İlimizde 2019 yılında 2.103 üretici, 207.181 dekar alanda iyi tarım uygulamaları kriterlerine göre üretim yapmış ve 473.880 ton İyi Tarım Uygulamaları sertifikalı ürün üretilmiştir.

ORGANİK TARIM

Bakanlığımızca organik tarımı kontrol etme ve sertifikalandırma yetkisi verilen kuruluşların 2020 yılında ilimizde yürüttükleri faaliyetler ile ilgili Organik Tarım Bilgi Sistemine (OTBİS) veri girişleri ocak ayı sonuna kadar devam ettiğinden 2020 yılı organik tarım istatistikleri halen kesinleşmemiştir. Bu nedenle 2019 yılı organik tarım istatistikleri ile 2020 yılı aralık ayı Organik Tarım Bilgi Sistemi (OTBİS) verileri birlikte verilmiştir, kesinleşmiş veriler değildir.

Organik Bitkisel Üretim İstatistikleri :

Üretim Yılı	Üretici Sayısı	Organik Tarım Alanı (da)	Üretim Miktarı (ton)
2019	3.172	198.495	228.936
2020 (OTBİS verileri)	541	33.105	46.993

Organik Hayvansal Üretim İstatistikleri (2019) :

Müteşebbis Sayısı	İşletme Sayısı	Hayvan Türü (Büyükbaş, Küçükbaş, Arı, Kanatlı)	Hayvan/Kovan Sayısı	Yetiştiricilik Tipi (Et, Süt, Kombine, Yumurta vs.)	Üretim Miktarı (Adet/kg)
2	2	Büyükbaş	2942		
2	2	Kanatlı	2		
3	3	Kanatlı	3	Yumurta -	6.800.000

Organik Hayvansal Üretim İstatistikleri (2020) :

Müteşebbis Sayısı	İşletme Sayısı	Hayvan Türü (Büyükbaş, Küçükbaş, Arı, Kanatlı)	Hayvan/Kovan Sayısı	Yetiştiricilik Tipi (Et, Süt, Kombine, Yumurta vs.)	Üretim Miktarı (Adet/kg)
1	1	Büyükbaş	193		
1	1	Büyükbaş	1776	Süt -	30.192
3	3	Kanatlı	3		
3	3	Kanatlı	3	Yumurta -	1.226.1226

Organik Tarım Birimi (OTB) Faaliyetleri: 2020 yılında il ve İlçe müdürlüklerinde görevli Organik Tarım Birimi (OTB) elemanları tarafından eğitim, yayım, denetim ve proje faaliyetleri yürütülmüştür.

- a) Eğitimler: İlimizde 2020 yılında organik tarım eğitim çalışmalarına pandemi nedeniyle ara verilmiştir.
- b) Denetimler: 2020 yılında Manisa ilinde organik tarım yapan 60 üretici, 2 işletme ve 4 satış yeri denetimi gerçekleştirilmiştir.

Denetim Türü	Denetim Sayısı (adet)
Çiftçi Denetimleri	60
İşletme Denetimleri	2
Satış yeri Denetimleri	4

- c) Proje Faaliyetleri: Bakanlığımızın “Organik tarımın yaygınlaştırılması ve kontrolü projesi” kapsamında bu yıl uygulanmaya başlanan “Organik Ürün Numune Alma Programında” yer alan, ilimizde üretilen, işlenen ve satışa sunulan organik ürünlerden numune alınarak kalıntı ve okratoksin analizleri yaptırılmıştır.

İl Adı	Alınan Numune Sayısı (adet)	Sonucu Olumlu Numune Sayısı (adet)	Sonucu Olumsuz Numune Sayısı (adet)
MANİSA	16	14	2

- d) Desteklemeler : 25.11.2020 tarih ve 31315 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Bitkisel Üretime Destekleme Ödemesi Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2020/ 31)’ Mad. 13 hükümlerine göre; 2020 yılı ürünü organik tarım destekleme ödemeleri başvuruları Tebliğ’in yayın tarihinde başlamıştır. Başvurular, 27.03.2021 tarihinde sona erecektir.

2019 yılı organik tarım destekleme ödemeleri kapsamında; ilimizde 17 ilçede 1217 üreticiye 50.567,837 dekar alan için 1.465.766,87 TL organik tarım destekleme ödemesi yapılmıştır.

ÇEVRE AMAÇLI TARIM ARAZİLERİNİ KORUMA (ÇATAK) PROJESİ

Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma (ÇATAK) Projesi, Tarımsal arazilerde toprak ve su kalitesinin korunması, yenilenebilir doğal kaynakların sürdürülebilirliği ile yoğun tarımsal faaliyetlerin olumsuz etkilerinin azaltılmasına yönelik gerekli kültürel tedbirlerin alınması amacını taşımaktadır. ÇATAK Projesi 2017 Yılı için Destekleme miktarları dekar başına birinci Kategori: 30 TL, ikinci Kategori: 60 TL, üçüncü Kategori: 135 TL dir. Araziler Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemi(TAKBİS) ve Tarım Bilgi Sistemi(TBS) ile uyumlu olacaktır.

Manisa ilimizde Çevre Amaçlı Tarım Arazilerini Koruma (ÇATAK) programı 2011 yılında üç ilçemizde 3.744,882 dekar alanda uygulanmıştır. 2012 yılında altı ilçemizde 9.629,935 dekar alana çıkarak uygulanmıştır. 2013 yılında sekiz ilçemizde uygulanmış olup 14803,492 dekar alanda bu program gerçekleştirilmiştir. ÇATAK programı 2014 yılında dokuz ilçemizde uygulanmış olup 23.148,25 dekar alanda bu program gerçekleştirilmiştir.

ÇATAK programı 2015 yılında onbeş ilçemizde uygulanmış olup 1.406 üreticimiz 41.810,913 dekar alanda bu programı gerçekleştirerek 4.473.668,16 TL. destekleme ödemesi üreticilerin hesabına yatırılmıştır. ÇATAK Programı 2016 yılında ilimizde onyedili ilçemizde 2576 üreticide 85.577,740 da alanda 9.864.153,86 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. . ÇATAK programı 2018 yılında Bakanlığın onayına müteakip Manisa ilimizin mevcut onyedili ilçesinde 135.000 dekar alanda çıkarılmış olup 2018 yılında toplamda 3340 üreticiye 120.435,26 da alanda 14.219.855,95 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

ÇATAK programı 2019 yılında Bakanlığın onayına müteakip Manisa İlimizin mevcut onyedili ilçesinde 70.000 dekar alanda çıkarılmış olup 2019 yılında toplamda 1864 üreticiye 69.651,075 da alanda 8.106.462,48 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. ÇATAK programı 2020 yılında Bakanlığın onayına müteakip Manisa İlimizin mevcut onyedili ilçesinde 40.856,9 dekar alanda uygulanmış olup 2020 yılında toplamda 1036 üreticiye 4.690.689,07 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

TAHMİN VE ERKEN UYARI ÇALIŞMALARI

Toplamda 10 ilçede, 783.143 dekar alanda, 16 Bağ Tahmin ve Erken Uyarı İstasyonundan alınan veriler ile Bağda erken uyarı çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Bu sistem sayesinde saha istasyonlarından alınan veriler İlçe Müdürlüklerimiz bünyesinde konusunda uzman teknik personellerimizce değerlendirilerek,

Bağda Salkım Güvesi, Bağ Mildiyözü ve Bağ Küllemesi gibi önemli zararlılara yol açan hastalıklara karşı mücadele zamanı, doğru olarak tespit edilmiştir. Hastalıklarla mücadelede zaman çok önemlidir. Gereksiz bir ilaçlama maddi anlamda da bizi zarara uğratacaktır. Bu anlamda erken uyarı istasyonları yardımıyla zamanında mücadele ile ürün kayıpları önlenerek, maddi kayıpların da önüne geçilmiştir.

ÇKS ve BİTKİSEL DESTEKLEMELER

Ülkemizde yapılan bütün Bitkisel Desteklerin (Çay hariç) ilk şartı çiftçinin ÇKS ye kaydolması gerekmektedir. Manisa ilimizde toplam ortalama 73.000 işletme çks'ye kayıtlıdır.(Yaklaşık 3.937.203 da tarım arazisi) 17 İlçemizden en çok çiftçisi olan ilçemiz 8.500 işletme ile Akhisar, en az işletmesi olan ilçemiz ise 1.400 ile Gölarmara. İlimiz ÇKS kayıtlarına göre ürün deseninde sırasıyla en çok kayıtlı ürün Zeytin, Üzüm, Buğday, Arpa ve Domateştir.

2020 YILINDA BANKAYA YATAN BİTKİSEL DESTEKLEME ÖDEMELERİ				
DESTEK ADI	MİKTARI (TL)	İŞİTME	BANKA ÖDEMESİ	ÖDEME TARİHİ
Zeytinyağı Destekleme Ödemesi (2018)	10.739.811,67	4.745	EVET	27.11.2019
Zeytinyağı Destekleme Ödemesi (2018) 1. Fark	2.114,38	2	EVET	28.01.2020
Çatak 2016 ve Sonrası (2019)	8.106.462,48	1.864	EVET	25.12.2019
Sertifikalı Tohum Kullanım Desteği 2019	309.201,97	817	EVET	18.12.2019
Biyoteknik Mücadele 2019 (Feromon+Tuzak 50TL/da)	9.004.894,50	5.380	EVET	25.12.2019
Biyolojik ve Biyoteknik 2019 (Feromon+Tuzak+Faydalı Böcek 520 TL/da)	104.723,32	4	EVET	05.03.2020
Biyolojik ve Biyoteknik 2019 (Feromon+Tuzak 120 TL/da)	43.141,20	3	EVET	05.03.2020
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği 2019	3.656.034,26	835	EVET	23.01.2020
Sertifikalı Fidan Kullanım Desteği 2019 (1. Fark)	6.399,42	4	EVET	11.03.2020
Yem Bitkileri Desteklemesi (2019)	17.570.014,49	5.890	EVET	28.01.2020
Yem Bitkileri Desteklemesi (2019) 1. Fark	32.722,98	20	EVET	02.04.2020
Yem Bitkileri Desteklemesi (2019) 2. Fark	3.566,52	1	EVET	13.05.2020
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2019 1. Grup Ödemeler	5.802.839,68	2.670	EVET	19.03.2020
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2019 2. Grup Ödemeler	967.636,19	459	EVET	03.07.2020
Fark Ödemeleri Dane Mısır 2019 (1 kişideki hata için ödeme yapıldı)	565,38	1	EVET	19.11.2020
Fark Ödemeleri Desteği 2019 (Hububat, Baklagil) 1. Grup Ödemeler	1.360.226,32	861	EVET	21.01.2020
Fark Ödemeleri Desteği 2019 (Hububat, Baklagil) 2. Grup Ödemeler	1.100.059,37	607	EVET	27.03.2020
Fark Ödemeleri Desteği 2019 (Hububat, Baklagil) 3. Grup Ödemeler	230.100,51	135	EVET	08.07.2020
Fındık Alan Bazlı Gelir Desteği (2019)	17.177,82	3	EVET	19.03.2020
Mazot ve Gübre Desteği(2019)	72.598.361,39	69.727	EVET	27.03.2020
Mazot ve Gübre Desteği(2019) 1. Fark	9.434,05	9	EVET	28.05.2020
Küçük Aile İşletmesi Desteği(2019)	729.424,40	2.056	EVET	19.03.2020
BOMBUS Arısı Desteği	67.260,00	10	EVET	15.05.2020
F.Ö. Dane Zeytin Desteği (2019)	4.647.158,03	1.706	EVET	03.07.2020
F.Ö. Dane Zeytin Desteği (2019) Fark İcmali	1.950,00	4	EVET	05.08.2020
Katı Organik/Orgamineral Gübre Desteği (2019)	503.755,07	1.470	EVET	09.05.2020
Lisanslı Depo (İlave Kira Desteği) 2019	517,65	11	EVET	20.07.2020
Lisanslı Depo (Nakliye Desteği) 2019	35.046,24	11	EVET	10.07.2020
Lisanslı Depo (Analiz Ücreti Desteği) 2019	1.207,83	11	EVET	10.07.2020
Geleneksel Zeytin Bahçelerinin Rehabilitasyon Desteği (2019)	11.132,70	2	EVET	25.06.2020
F.Ö. Yağlı Tohumlu Bitkiler 2019 (Pamuk) 2019	37.771.783,16	1.416	EVET	03.07.2020
F.Ö. Yağlı Tohumlu Bitkiler 2019 (Pamuk) 2019 1. Fark	151.232,40	9	EVET	25.08.2020
Organik Tarım Desteği (2019)	1.465.766,87	1.217	EVET	25.08.2020
İyi Tarım Uyg. Desteği (2019)	1.943.008,66	754	EVET	25.08.2020
Sertifikalı Fidan Üretim Desteği (2019)	22.500,00	1	HAYIR	
Zeytinyağı Destekleme Ödemesi (2019)	4.883.972,48	2.733	EVET	25.12.2020
Çatak 2016 ve Sonrası (2020)	4.690.689,07	1.036	EVET	25.12.2020
Biyoteknik Mücadele 2020 (Feromon+Tuzak 50TL/da)	7.216.629,85	4.240	EVET	25.12.2020
TOPLAM	195.808.522,31	110.724		

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

- Hayvan sağlığı ve hayvan refahının korunmasının yanı sıra, güvenilir gıda temini ve hayvan ve ürünlerinden insanlara ve hayvanlara geçen hastalıkların önlenerek halk sağlığının korunması amacıyla, il çapında hazırlanan plan, program ve projeleri uygulamak, hayvan hastalık ve zararlılarına karşı koruyucu hizmetleri yürütmek, tedavilerini yapmak, kontrol etmek, denetlemek,
- Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak hayvanların tanımlamak, tescil etmek, kayıt altına almak, ildeki hayvan hareketlerini kontrol etmek
- Yurtiçi ve yurtdışı hayvan ve hayvansal ürünlerin hareketlerinin kontrolü ile canlı hayvan ve hayvansal ürünlerin ithalat ve ihracatlarında Bakanlık ile ilgili işlemleri yürütmek, Bakanlıkça belirlenmiş esaslar doğrultusunda hayvan hastalıkları ve zararlıları ile mücadele etmek, koruyucu ve tedavi edici hayvan sağlığı hizmetlerini yürütmek, hayvan refahını sağlayıcı çalışmalarda bulunmak, hayvan sağlığı ile ilgili karantina hizmetlerini yürütmek,
- Hayvan sağlığı, teşhis ve tedavi edici ve koruyucu maddeler ile bunların etken ve yardımcı maddelerinin üretim, satış, ihracat, ithalat, taşıma, muhafazası ile ilgili kayıtları tutmak, Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek, İl dahilinde çözümlenemeyen hastalık, teşhis ve tedavi problemlerini ilgili araştırma merkezlerine ve Bakanlığa intikal ettirmek, araştırma ve teşhis sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almak,
- Hayvan sağlığı, teşhis, tedavi ve koruyucu hizmetler alanında faaliyet gösteren, kişi, kurum ve kuruluşlar ile hayvan-hayvansal ürün, üretim, satış, kesim ve eğitim, araştırma yerleri ve barınakların durumları ve faaliyetlerinin kaydını tutmak,
- Bakanlıkça belirlenmiş esaslarla ve yetkiyle sınırlı olarak, faaliyetleri ile ilgili izin vermek, izlemek, kontrol etmek ve denetlemek,
- İldeki damızlık hayvanların sağlık kontrollerini yapmak,
- Konusunda faaliyet gösteren laboratuvarların belgelendirilmesi, yetkili oldukları hususlarda denetlemek.
- Hayvan ıslahı faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin veri tabanı çalışmalarını yürütmek,
- Bakanlıkça düzenlenen suni tohumlama kurslarına ilişkin koordinasyonu sağlamak, suni tohumlama yapma izni vermek, sperma ve embriyo üretim merkezleri ve laboratuvarlarının kontrol ve denetimlerini yapmak,
- Bakanlığın belirlediği hayvan ıslah programını ilde uygulamak, izlemek.
- Büyükbaş ve küçükbaş damızlık yetiştiriciliği yapılan işletmelerin, teknik yönden kontrolünü yapmak,
- Bakanlığın belirlediği çerçevede, İlde hayvansal üretimin insan sağlığı ve ekolojik dengeyi koruyucu yöntemlerle yapılmasına ilişkin çalışmalar gerçekleştirmek, bunları denetlemek, İlde hayvansal üretimin arttırılmasına ve pazarlanmasına yönelik faaliyetlerde bulunmak,
- Hayvancılık projeleri ile ilgili personel eğitimi ve bütçe ihtiyaçlarını tespit etmek ve ilin hayvancılık konusunda üretim potansiyelini belirlemek,
- Projeye dayalı olarak kurulmak istenen hayvancılık işletmelerine ilişkin teknik yardım taleplerini değerlendirmek,
- Kurulmak istenen hayvancılık tesislerinin izin ve tescil işlemlerini yapmak, izlemek ve denetlemek,
- Hayvancılık ve su ürünleri üretim potansiyeline uygun geliştirme projeleri hazırlamak ve/veya hazırlatmak,
- Su ürünlerinin ve su ürünleri kaynaklarının sürdürülebilirlik temelinde işletilmesi ve geliştirilmesini sağlamak, buna yönelik koruma önlemlerini gerçekleştirmek, avcılık ve yetiştiriciliğe, su ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanmasına, balıkçı barınakları ile balıkçılık ve su ürünleri alt yapılarının geliştirilmesi ve işletilmesine, su ürünleri ile ilgili her türlü bilgi ve belge toplanmasına ve bu bilgilere yönelik kayıt sisteminin geliştirilmesine ilişkin düzenlemeleri uygulamak, getirilen düzenlemeler kapsamında izleme, kontrol ve denetim ile cezai müeyyideleri gerçekleştirmek,
- Balıkçılık ve su ürünleri kaynaklarını koruma, üretim ve yetiştiricilik alanlarını belirleyerek, bu alanlarda koruyucu tedbirleri almak, Su ürünleri ile ilgili inceleme, değerlendirme çalışmaları yapmak,
- Bakanlığın belirlediği esaslar dahilinde ve yetkisi ölçüsünde ilde her türlü teşvik ve koruma tedbirlerinin alınmasını, balıkçılık ve su ürünleri yetiştiriciliğine uygun üretim alanları ve balıkçı barınaklarına ilişkin esasları, üretim araçlarının asgari vasıf ve şartlarını kiralama ve kullanıma
- Su ürünlerinin yetiştiriciliği kapsamında ithalat ve ihracat işlemlerini Bakanlık faaliyetleri çerçevesinde gerçekleştirmek,
- Su ürünleri üretim, işleme ve satış yerlerinin ruhsatlandırmak, denetlenmek,
- Amatör ve ticari balıkçılık ile ilgili düzenlemeleri, gerekli işlem ve denetimlerini yapmak,
- Akarsu ve kuru dere yataklarından kum, çakıl ve benzeri maddelerin alınması ve işletilmesi faaliyetlerine ilişkin su ürünlerini korumak adına çevresel etki değerlendirme çalışmalarını yürütmek,

- Kalıntı - nitrat izleme çalışmaları; alıcı ortam su kirliliği çalışmaları, atık su kirliliği Konusu ile ilgili il yayım programlarını hazırlamak, faydalı bilgiler, broşür, el kitabı, demonstrasyonlar, gösteri ve benzeri yollarla kendi elemanlarına ve çiftçilere, tüketicilere ulaştırmak ve tarım teknolojilerine ait yeni bilgileri çiftçilere yayım yoluyla iletmek,
- Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak, Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

HAYVAN SAĞLIĞI, YETİŞTİRİCİLİĞİ VE SU ÜRÜNLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ **2019– 2020 YILI ÇALIŞMALARI**

İlimiz Kanatlı üretimi bakımından Ülkemizin önemli merkezlerinden birisidir. İlimiz TÜİK verilerine göre Ülke genelinde 29.188.731 Broiler ile 1. Sırada, 1.008.624 Hindi sayısı ile 2. Sırada ve 13.397.750 Yumurtacı Tavuk sayısı ile 3. sırada bulunmaktadır. İlimizden 370.252.486 adet Sofralık Yumurta, 18.522.141,29 kg Kanatlı Eti ve Ürünleri, 11.266.229 Süt Ürünleri, 8.510.832 Kedi Köpek Maması ihracatı yapılarak ülke ekonomisine ciddi katkılar sağlamıştır.

İlimizin hayvan varlığını inceleyecek olursak TÜİK verilerine göre Ülke genelinde Küçükbaş yetiştiriciliğinde 945.140 hayvan ile 16. sırada yer almakta olup Büyükbaş hayvan sayısında ise 237.555 adet hayvan ile 26. sırada yer almaktadır. İlimiz 78.638 arılı kovan sayısı ile 29. Sırada yer almakta olup bal üretiminde 894.608 ton ile 27. Sırada yer almaktadır. İlimizde TJK Kulübüne kayıtlı 10 adet hara'da 115 adet pedigrili yarış atı bulunmaktadır.

İlimizde toplam 2 adet kanatlı kesimhanesi (1 adet Broiler, 1 adet Bildircin), 11 adet kırmızı et kesimhanesi olmak üzere toplam 13 adet kesimhane ayrıca 1 adet taze balıkçılık ürünleri işleme tesisi bulunmaktadır. Bu kesimhanelere 2019 yılında 13.775.374 kg büyükbaş, 1.932.978 kg küçükbaş eti üretimi yapılmıştır. İlimiz süt üretimi 471.563 Ton, avlanan balık miktarı 400 ton, üretilen balık miktarı 360 tondur.

Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüz tarafından Anthrax, Bruselloz, Çiçek, Veba, Kuduz, Lumpy Skin Disease, Mavdil, Şap, E.Coli ve Keçi Ciğer Ağrısı için 723 bin Büyükbaş, 937 bin Küçükbaş, 20 bin 121 adet Kedi Köpek aşısı olmak üzere toplam 1.680.000 doz aşı yapılmıştır. Yaklaşık 91 milyon sağlık taraması gerçekleştirilmiştir.

İlimiz Salihli İlçesine 'Damızlık Koç Teke Yetiştiriciliği Yatırımlarının Desteklenmesine İlişkin Proje' kapsamında 500 baş kapasiteli Damızlık Koç Teke Deposu yapılmıştır. Manisa İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği tarafından küçükbaş hayvan yetiştiricilerimize % 50 Bakanlık hibesi ile bu ağлда bulunan kaliteli damızlık koçlar verilmektedir.

Manisa Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığına 2019 yılında 3 adet hayvancılık projesi sunulmuş olup bu projelerin onaylanması beklenmektedir.

- 1- Koyun Keçi Banyo ve ilaçlama ünitesi alımı
- 2- Arıcılıkta Varroa mücadelesinde kullanılmak üzere Oksalik Asit Buharlaştırma Aparatı temini
- 3- Demirköprü Barajından Avcılık yoluyla yakalanan balıkların muhafazası için Soğuk Hava Deposu yapımı

MANİSA İHRACAT VERİLERİ

İlimizden diğer Ülkelere ihraç edilen hayvansal ürünler için, ihracat yetkilisi Veteriner Hekimler tarafından Veteriner Sağlık Sertifikası düzenlenmektedir. İlimizden yıllara göre Veteriner Sağlık Sertifikası düzenlenerek ihraç edilen hayvansal ürünler aşağıda belirtilmiştir.

YILLAR	2017		2018		2019	
ÜRÜN CİNSİ	Miktar	Birim	Miktar	Birim	Miktar	Birim
Sofralık yumurta	202.425.120	ADET	160.149.521	ADET	370.252.486	ADET
Kanatlı Eti ve Ürünleri	29.048.265,720	KG	21.946.101,38	KG	18.522.141,29	KG
Süt ürünleri	9.075.917,760	KG	10.747.667,85	KG	11.266.229	KG
Kedi köpek maması	2.387.916,420	KG	5.262.180	KG	8.510.832	KG
Yem Amaçlı Hayvansal Protein	97.668	KG	24.850	KG	351.178	KG
Diğer (Kanatlı Ayağı)	175.000	KG	0			
Diğer (Kompozit Ürün)			70.894,05	KG		
Canlı Kanatlı			85.000	ADET	46.000	ADET
Hayvansal Gübre			720	KG	71.691	KG
Ev ve Süs Hayvanı			11	ADET	17	ADET
Düzenlenen Yıllık Sağlık Sertifika Sayısı	2 190	Adet	2 615	Adet	2 313	Adet

YETİŞTİRİCİLİK

Kanatlı Yetiştiriciliği

İlimiz Kanatlı üretimi bakımından Ülkemizin önemli merkezlerinden birisidir. İlimiz TÜİK verilerine göre Ülke genelinde Broiler (Etlik Piliç) kapasitesinde 1. Sırada, Hindi sayısı olarak 2. Sırada ve Yumurtacı Tavuk sayısı bakımından da 3. sırada bulunmaktadır.

İlimizde bulunan kanatlı işletmeleri Ticari Kanatlı İşletmeleri ve Damızlık Kümes/Kuluçkahane olarak ayrıntılı olarak aşağıda listelenmiştir:

TİCARİ KANATLI İŞLETMELERİ										
Sıra	İlçe	Etlik Piliç			Yumurtacı Tavuk			Etlik Hindi		
		İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi	İşletme Sayısı	Kümes Sayısı	Toplam Kümes Kapasitesi
1	AHMETLİ	21	50	1.086.580	1	2	56.000	4	9	62.700
2	AKHİSAR	93	205	4.552.312	7	53	5.062.778	0	0	0
3	ALAŞEHİR	27	53	1.085.310	0	0	0	32	66	332.764
4	DEMİRCİ	27	34	858.332	0	0	0	0	0	0
5	GÖLMARMARA	5	15	460.400	0	0	0	0	0	0
6	GÖRDES	25	29	559.169	0	0	0	0	0	0
7	KIRKAĞAÇ	19	35	966.000	1	12	117.504	0	0	0
8	KULA	48	71	2.079.050	0	0	0	2	0	17.500
9	KÖPRÜBAŞI	88	142	2.992.733	0	0	0	0	0	0
11	SALİHLİ	115	251	5.160.961	11	39	2.522.924	11	6	233.610
12	SARIGÖL	10	21	542.992	0	0	0	0	0	0
13	SARUHANLI	33	87	2.050.070	10	60	4.878.480	0	0	0
14	SELENDİ	10	22	487.000	0	0	0	2	3	28.000
15	SOMA	30	72	2.058.695	0	0	0	0	0	0
16	TURGUTLU	69	151	3.185.127	5	8	531.800	22	57	286.050
17	ŞEHZADELER	8	36	731.000	1	4	170.000	1	5	48.000
18	YUNUSEMRE	6	21	333.000	1	3	58.264	0	0	0
TOPLAM		634	1.295	29.188.731	37	181	13.397.750	74	146	1.008.624

** 1 HİNDİ KULUÇKAHANESİ (SALİHLİ), 1 BILDIRCIN KULUÇKAHANESİ (SARUHANLI)

Büyükbaş ve Küçükbaş Yetiştiriciliği

İlimiz TÜİK verilerine göre Ülke genelinde Büyükbaş hayvan sayısı sıralamasında 237.555 hayvan ile 26. sırada yer almaktadır. Küçükbaş yetiştiriciliğinde 945.140 hayvan ile TÜİK verilerine göre 16. sırada yer almaktadır.

Diğer Hayvan Yetiştiricilikleri

İlimizde TJK Kulübüne kayıtlı 10 adet hara'da 115 adet pedigrili safkan arap ve ingiliz atı bulunmaktadır. Pedigrili atlara ait aşılama, tay tescili, damızlık muayeneleri ve sağlık taramaları İl Müdürlüğümüz ve Türk Jokey Kulübü ile işbirliği içerisinde yapılmaktadır.

İlimiz 78.638 arılı kovan sayısı ile 29. Sırada yer almakta bal üretiminde 894.608 ton ile 27. Sırada yer almaktadır.

HAYVANSAL ÜRETİM

Kesimhaneler ve Kırmızı Et Üretimi

DAMIZLIK KÜMES VE KULUÇKAHANE İŞLETMELERİ				
İlçe	Damızlık		Kuluçkahane	
	İşletme Sayısı	Kapasitesi	İşletme Sayısı	Kapasitesi
AKHİSAR	3	287.000	-	-
GÖRDES	2	55.000	-	-
KIRKAĞAÇ	1	117.504	-	-
SALİHLİ	-	-	1	6.760.000
SARUHANLI	9	858.624	3	201.093.936
YUNUSEMRE	1	350.000	-	-
	16	1.668.128	4	207.853.936

İlimizde toplam 2 adet kanatlı kesimhanesi (1 adet Broiler, 1 adet Bildircin), 11 adet kırmızı et kesimhanesi olmak üzere toplam 13 adet kesimhane bulunmaktadır. Bu kesimhanelere 2019 yılında 44 kez denetim yapılmıştır. İlimizde ayrıca 1 adet taze balıkçılık ürünleri işleme tesisi bulunmaktadır.

2019 YILI MANİSA İLİ MEZBAHA KIRMIZI ET ÜRETİMİ					
İLÇE	Büyükbaş		Küçükbaş		Toplam Et (kg)
	Adet	Kg	Adet	Kg	
AKHİSAR	1.752	587.211	4.012	88.247	675.458
ALAŞEHİR	3.824	1.124.369	32.028	644.147	1.768.516
DEMİRCİ	344	101.023	158	3.211	104.234
GÖRDES	739	168.258	1.201	22.147	190.405
SELENDİ	39	8.942	26	497	9.439
SALİHLİ	6.018	1.987.214	25.632	579.525	2.566.739
SARIGÖL	338	98.785	1.485	40.147	138.932
SOMA	921	282.654	1.988	70.018	352.672
ŞEHZADELER	13.548	3.977.213	6.940	138.478	4.115.691
TURGUTLU	17.087	5.372.012	14.276	289.367	5.661.379
KULA	239	67.693	1.806	57.194	124.887
TOPLAM	44.849	13.775.374	89.552	1.932.978	15.708.352

Süt Üretimi

İlimizde üretilen süt miktarları aşağıya çıkarılmıştır. Üretilen sütün sanayiye giden ve tahmini olarak kayıtlı olmayan süt miktarları belirtilmiştir. Üretilen sütlerin soğutulmasında kullanılan Süt Tankı Miktarı 697 adettir. Bu süt tankları İl ve İlçe Müdürlüklerimizce denetlenmektedir.

MANİSA İLİ SÜT ÜRETİMİ (2017-2018)	Süt Üretim Miktarı 2017 Yılı (Ton)	Süt Üretim Miktarı 2018 Yılı (Ton)
Kayıtlı Üretilen Süt Miktarı (Sanayiye Giden) (Yıl/Ton)	268.554 Ton	283.563 Ton
Kayıtlı Olmayan Üretilen Süt Miktarı (Tahmini) (Yıl/Ton)	188.000 Ton	188.000 Ton
Toplam Süt Üretimi (Yıl/Ton)	456.554 Ton	471.563 Ton

Arı Ürünleri Üretimi

İlçe	Toplam Aktif Arılı Kovan Sayısı	Yıllık Toplam Üretim (Kg)		
		Bal	Polen	Balmumu
Ahmetli	1645	21950	133	492
Akhisar	6642	83285	2452	1852
Alaşehir	812	4860	142	114
Demirci	1679	12110	197	525
Gölmarmara	767	5962	138	215
Gördes	625	2800	125	150
Kırkağaç	633	4310	50	205
Köprübaşı	964	9640	0	0
Kula	937	4490	150	100
Salihli	11877	120165	2518	2912
Sarıgöl	252	3080	30	45
Saruhanlı	1925	12195	127	225
Selendi	962	11050	0	0
Soma	3128	45750	529	920
Şehzadeler	5682	60777	2018	1231
Turgutlu	8708	89570	2021	5055
Yunus Emre	7159	85256	309	339
TOPLAM	54397	577250	10939	14380

HAYVAN HASTALIKLARI İLE MÜCADELE HİZMETLERİ

İlimizde 237.555 adet büyükbaş, 945.140 adet küçükbaş, 43 milyon adet tavuk, 931.523 adet hindi ve 64.842 adet arı kovanı mevcudu bulunmaktadır. Hayvan Sağlığı, Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürlüğümüz koordinasyonunda 17 İlçe Müdürlüğümüz tarafından 723.000 büyükbaş, 937.000 küçükbaş, 20.121 adet kedi köpek aşısı olmak üzere toplam 1.680.000 (Birmilyon altıyüz seksenbin) aşı yapılmıştır. Yaklaşık 91 milyon sağlık taraması gerçekleştirilmiştir. İlimizde projeli, hastalık çıkışına göre, özel istek üzerine ve serbest veteriner hekimler tarafından yapılan aşılama sayılarını gösterir tablo aşağıda verilmiştir.

2019 Yılı Hayvan Hastalıkları İle Mücadele Sonuçları

HASTALIK	İl Programı	Gerçekleşme	%
ANTHRAX BÜYÜKBAŞ	790	1.078	136,46
ANTHRAX KÜÇÜKBAŞ	3.500	3.546	101,31
KOYUN KEÇİ BRUSELLOZU	235.000	188.144	80,06
KOYUN KEÇİ ÇİÇEK	98.500	78.983	80,18
KOYUN KEÇİ VEBASI	468.000	427.078	91,25
KUDUZ	19.210	20.121	104,74
LUMPY SKIN DİSEASE	233.433	218.822	93,74
MAVİDİL	254.000	238.547	93,91
SIĞIR BRUSELLOZU	64.550	42.916	66,48
ŞAP GRUBU	233.433	228.694	97,96
BULAŞICI KEÇİ CİĞER AĞRISI	-	1000	-
E.COLİ	-	12.878	-

Şap Aşılama Sonuçları (2019 Yılı)

İLÇE	Program	İlkbahar Gerçekleşme	İlkbahar Gerçekleşme %	Sonbahar Gerçekleşme	Sonbahar Gerçekleşme %
AHMETLİ	4.400	4217	95,84	3.958	89,95
AKHİSAR	12.506	13965	111,67	12.111	96,84
ALAŞEHİR	9.250	9288	100,41	8.760	94,84
DEMİRCİ	14.500	14441	99,59	13.536	93,35
GÖLMARMARA	2.025	2223	109,78	1.898	93,73
GÖRDES	16.000	17881	111,76	15.552	97,20
KIRKAĞAÇ	6.645	7544	113,53	5.708	85,90
KÖPRÜBAŞI	3.800	4147	109,13	2.966	78,05
KULA	34.270	34572	100,88	34.148	99,64
SALİHLİ	41.600	41650	100,12	35.473	85,27
SARIGÖL	10.000	10852	108,52	10.040	100
SARUHANLI	7.306	5825	79,73	4.300	58,86
SELENDİ	15.500	15614	100,74	11.018	71,08
SOMA	8.400	8791	104,65	7.159	85,23
ŞEHZADELER	9.324	9405	100,87	9.030	96,85
TURGUTLU	25.373	27141	106,97	20.815	82,04
YUNUSEMRE	12.534	16183	129,11	12.779	101
	233433	243739	104,41	209.251	89,64

LSD (Nodüler Ekzantem) Aşılama Sonuçları (2019 Yılı)

İLÇE	PROGRAM (YILLIK)	GERÇEKLEŞME	%
AHMETLİ	4.400	4.188	95,18
AKHIŞAR	12.506	13.331	106,60
ALAŞEHİR	9.250	9.288	100,41
DEMİRCİ	14.500	14.339	98,89
GÖLMARMARA	2.025	1.787	88,25
GÖRDES	16.000	14.869	92,93
KIRKAĞAÇ	6.645	7.239	100,94
KÖPRÜBAŞI	3.800	2.814	74,05
KULA	34.270	34.533	100,77
SALİHLİ	41.600	36.747	88,33
SARIGÖL	10.000	10.313	103,13
SARUHANLI	7.306	3.920	53,65
SELENDİ	15.500	11.347	73,21
SOMA	8.400	7.822	93,12
ŞEHZADELER	9.324	9.198	98,65
TURGUTLU	25.373	22.555	88,89
YUNUSEMRE	12.534	12.028	95,96
	233.433	216.811	92,88

Hayvan İtlaf ve Tazminatları

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 5. Maddesine dayanılarak hazırlanan “Hayvan Hastalıklarında Tazminat Yönetmeliği” çerçevesinde, Hayvanlarda herhangi bir tazminatlı hastalık tespit edilmesi sonucu resmî veteriner hekim veya yetkilendirilmiş veteriner hekim gözetiminde mecburî kesime tâbi tutulan veya itlaf edilen hayvanlar ile mezbahalarda tespit edilen tazminatlı hastalık nedeniyle imha edilen hayvanların bedelleri Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen oranlarda, hastalık nedeniyle imha edilen hayvansal ürünlerin, yem, madde ve malzemelerin bedelleri ile imha, nakliye ve dezenfeksiyon masrafları Bakanlık tarafından sahiplerine tazminat olarak ödenir denilmektedir.

Bu kapsamda 2019 yılında toplam 141 hayvan için **604.718TL** tazminat ödemesi yapılmıştır.

Toplam Hastalık Tazminatları

HASTALIK	2017 HAY. SAYISI	2017 TAZMİNAT MİKTARI	2018 HAY. SAYISI	2018 TAZMİNAT MİKTARI	2019 HAY.SAYISI	2019 TAZMİNAT MİKTARI
TÜBERKÜLOZ	104	₺375.149,66	145	₺236.067,39	81	₺339.919,67
KUDUZ	10	₺38.353,31	6	₺19.303,04	19	₺55.110,99
BRUSELLA	1	₺4.219,65	1	₺675	1	₺3.370,52
LSD	6	₺39.697,31				
ANAFLAKTİK ŞOK	43	₺219.307,30	24	₺101.892	40	₺206.316,36
ATIK TAZMİNATI	10	₺6.000,00	13	₺13.000		
TOPLAM	174	₺682.727,23	189	₺370.937,43	141	₺604.717,54

Buzağı Ölümleri

2019 yılı içerisinde ilimizde 62.000 buzağı doğumu gerçekleşmiş ve 490 buzağı kaybı bildirimini tarafımıza iletilmiştir. Buzağı Kayıplarının Önlenmesi Stratejik Planında belirlenen 2019 Yılı hedefimiz % 6 olmasına rağmen ölüm oranı % 1 civarındadır.

BUZAĞI ÖLÜM RAKAMLARI	AYNI TARİH ARALIĞINDA DOĞAN VE KÜPELENEN BUZAĞI MİKTARI	ÖLÜM ORANI
490 ADET	62.000	% 1

Yıllara Göre Hastalık Çıkışları

İlimizde yıllar itibariyle tespit edilmiş olan hastalıklar aşağıdaki sıralanmıştır. Hastalıkların görülme oranları, sıklıkları ve çeşitlerine göre hastalıklarla mücadele yöntemleri belirlenmekte, yapılan aşılama ve mücadele çalışmalarının etkinliği ölçülmektedir. Tabloda 2019 yılında yapılan gayretli aşılama çalışmalarının hastalık çıkışlarını azalttığı görülebilmektedir.

HASTALIK	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ŞAP	1	7	8	1	6	0
Tüberküloz	27	17	16	15	12	11
Kuduz	12	15	13	13	9	15
LSD	-	-	40	1	0	0
Mavidil	26	2	1	-	10	0
PPR	1	-	1	-	5	2
Brucelloz (Sığır)	1	-	2	1	1	1
Brucelloz (Koyun)	-	1	2	-	1	0
Anthrax	-	-	-	2		1
Koyun Keçi Çiçek	5	2	-	8	1	0
Avianİnfluenza	-	7	-	-		0
Newcastle	-	-	2	2	2	0
Amerikan Yavru Çürüklüğü	-	-	-	-	-	3

İŞLETMELER, TESİSLER VE ÇİFTLİKLER

Hastalıktan Ari İşletmeler ve Onaylı Süt Çiftlikleri

Tüberküloz ve Bruselloz Hastalıkları ile etkin mücadele edilmesi, sürdürülebilir hayvancılığın sağlanması ve hayvanlardan insanlara bulaşabilen bu hastalıklardan halk sağlığının korunması amacı ile ilimizde 1 adet Küçükbaş olmak üzere toplam 24 adet hastalıktan ari işletme bulunmaktadır.

Aynı zamanda hastalıktan ari işletmelerden 6 tanesi AB standartlarında süt üreten Onaylı Süt Çiftliği kapsamındadır. İlimizde bu Hastalıktan Ari ve Onaylı Süt Çiftliklerinde bulunan hayvan sayıları aşağıya çıkarılmıştır.

Hastalıktan Ari İşletmeler

Büyükbaş Ari Çiftlik ve Hayvan Sayıları

İLÇE	İŞLETME SAYISI	HAYVAN SAYISI
AKHİSAR	1	275
KULA	1	1.413
SALİHLİ	9	5.105
SARIGÖL	1	91
ŞEHZADELER	3	2.560
TURGUTLU	2	603
YUNUSEMRE	6	3.265
TOPLAM	23	13.312

Küçükbaş Ari Çiftlik ve Hayvan Sayıları

İLÇE	İŞLETME SAYISI	HAYVAN SAYISI
YUNUSEMRE	1	292
TOPLAM	1	292

Onaylı Süt Çiftlikleri

İLÇE	İŞLETME SAYISI	HAYVAN SAYISI
AKHİSAR	1	275
KULA	1	1.413
SALİHLİ	1	2.768
ŞEHZADELER	1	2.010
YUNUSEMRE	2	2.197
TOPLAM	6	8.663

2019 yılında ilimiz genelinde bulunan Hastalıktan Ari İşletmelere 3.845.250 TL Onaylı Süt Çiftliklerine 833.690 TL olmak üzere toplam 4.678.940 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

Hayvansal Yan Ürün İşleme Tesisleri

İnsan Tüketimi Amacıyla Kullanılmayan Hayvansal Yan Ürünler Yönetmeliği kapsamında Halk ve hayvan sağlığına, gıda ve yem güvenilirliğine yönelik riskleri engellemek veya asgariye indirmek amacıyla insan tüketimine sunulmayan hayvansal yan ürünler ile bunların türev ürünlerini işleyen tesisler için Onay yada Kayıt Belgesi düzenlenmektedir.

İlimizde hayvansal yan ürünler kapsamında çalışan;

- 4 adet Hayvansal Organik Gübre Üretim Tesisi (3 adet Kanatlı, 1 adet B.baş-K.baş)
- 2 adet Solucan Gübresi Üretim Tesisi
- 3 adet Rendering
- 3 adet Deri İşleme Tesisi
- 1 adet Yün Deposu
- 1 adet Yarasa Gübresi (Guana) Depolama ve Satış Yeri
- 1 adet Don Yağ İşleme Tesisi bulunmaktadır.

Bu Tesislere 2019 yılında 21 kez denetim uygulanmıştır.

Ev ve Süs Hayvanları Satış Yerleri

İlimizde toplam 50 adet Ev ve Süs Hayvanları Satış Yeri bulunmaktadır. Bu işletmelere 2019 yılı içerisinde 55 denetim uygulanmıştır.

İlçesi	İşyeri Sayısı	İlçesi	İşyeri Sayısı
AKHİSAR	5	SOMA	5
ALAŞEHİR	4	ŞEHZADELER	12
DEMİRCİ	1	TURGUTLU	9
KIRKAĞAÇ	1	YUNUSEMRE	4
SALİHLİ	7		
SARIGÖL	2	TOPLAM	50

Deney Hayvanları Üretici, Kullanıcı ve Tedarikçi Kuruluşlar

Deneyisel ve diğer bilimsel amaçlar için kullanılacak hayvanları yetiştiren ve barındıran, deney hayvanı üretici, tedarikçi, kullanıcı ve araştırma yetkili kuruluşlar Bakanlığımızca ruhsatlandırılmaktadır.

İLÇESİ	SAYISI
SALİHLİ	1
YUNUSEMRE	1
TOPLAM	2

Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinikleri

Veteriner Hekim Muayenehane ve Poliklinik Yönetmeliği gereğince ilimizde ruhsatlandırılmış toplam 161 Muayenehane ve 2 adet Poliklinik bulunmaktadır. Aynı zamanda Veteriner Tıbbi Ürünler Hakkında Yönetmelik gereği Muayenehane, Poliklinik, Veteriner Hekim istihdam eden hayvancılık işletmeleri ve kamu kuruluşlarına Veteriner Tıbbi Ürün Temin izni verilmektedir.

İLÇESİ	SAYISI	İLÇESİ	SAYISI
AHMETLİ	2	SALİHLİ	32
AKHİSAR	13	SARIGÖL	7
ALAŞEHİR	13	SARUHANLI	5
DEMİRCİ	5	SELENDİ	12
GÖLMARMARA	1	SOMA	5
GÖRDES	8	TURGUTLU	11
KIRKAĞAÇ	6	ŞEHZADELER	12
KÖPRÜBAŞI	4	YUNUSEMRE	8
KULA	19	TOPLAM	163

MUAYENEHANE/POLİKLİNİKLERDE ÇALIŞAN VETERİNER HEKİM	182
VETERİNER TIBBİ ÜRÜN PERAKENDE SATIŞ İZİNLERİ	163
VETERİNER TIBBİ ÜRÜN TEMİN İZİNİ VERİLEN İŞLETME SAYISI	17
VETERİNER TIBBİ ÜRÜN TEMİN İZİNİ VERİLEN BELEDİYE SAYISI	8

Suni Tohumlama Uygulamaları

6343 Sayılı Veteriner Hekimliği Mesleğinin İcrasına Dair Kanun, 5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu'nun Zootechni başlıklı 10. Maddesi, Bakanlık Makamının 07.04.2000 Tarih ve TSKD/STT-054 Sayılı "Suni Tohumlamanın Özelleştirilmesi Hakkındaki "Olur"ları ve 08 Aralık 2011 tarihli ve 28136 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Suni Tohumlama, Tabii Tohumlama ve Embriyo Transferi Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik" in 7. Maddesine istinaden ilimiz genelinde suni tohumlama faaliyetleri için özel sektöre yetki devri yapılmıştır. Bu kapsamda her yıl suni tohumlama sözleşmeleri yenilenmek sureti ile Özel Suni Tohumlama Faaliyetleri Serbest ve Hayvancılık İşletmeleri çalışanı Veteriner Hekimleri ve bunların sorumluluğunda Veteriner Sağlık Teknikeri ve Teknisyenleri tarafından İl Müdürlüğümüz denetiminde yürütülmektedir.

2019 yılında ilimizde Suni Tohumlama yapan uygulayıcı sayıları ile 2019 yılında yapılan Suni Tohumlama sayıları aşağıdadır:

2019 Yılı İçin Suni Tohumlama İzni Verilen Uygulayıcılar

TOPLAM AKTİF UYGULAYICI	155
KLİNİK/POLİKLİNİK SAHİBİ UYGULAYICILAR	142
HAYVANCILIK İŞLETMELERİNDEKİ UYGULAYICILAR	13

2019 Yılı Suni Tohumlama Uygulamaları

İLÇESİ	TOHUMLANAN İNEK SAYISI	İLÇESİ	TOHUMLANAN İNEK SAYISI
AHMETLİ	727	SALİHLİ	22.809
AKHISAR	1.656	SARIGÖL	3.027
ALAŞEHİR	1.683	SARUHANLI	868
DEMİRCİ	3.492	SELENDİ	3.573
GÖLMARMARA	28	SOMA	413
GÖRDES	4.890	ŞEHZADELER	5.287
KIRKAĞAÇ	805	TURGUTLU	2.450
KÖPRÜBAŞI	1.293	YUNUSEMRE	4.833
KULA	17.542	GENEL TOPLAM	75.376

HAYVAN HAREKETLERİ KAYIT İŞLEMLERİ

İlimizden diğer illere yapılan hayvan sevkleri, hayvanların küpeleri, kayıtları ve aşılamaı tamamlanmışsa, İlçe Müdürlüklerimizde görevli Veteriner Hekimlerce sağlık kontrolünden geçirildikten sonra Veteriner Sağlık Raporu verilmek suretiyle yapılmaktadır. Yapılan hayvan sevkleri Bakanlığımız veritabanı olan TÜRKVET sisteminde kaydedilmektedir.

2019 yılında İlimize diğer illerden gelen ve İlimizden diğer illere yapılan hayvan sevkleri aşağıda tablo halinde gösterilmiştir.

İL GENELİ	BÜYÜKBAŞ (ADET)
Gelen Hayvan Sayısı	8791
Giden Hayvan Sayısı	9857

HAYVANCILIK DESTEKLEMELERİ

Desteklemeler kapsamında her yıl Cumhurbaşkanın Kararı yayınlanmakta ve buna istinaden Hayvancılık Desteklemeleri Uygulama Esasları Tebliğı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmektedir. Bu kapsamda Bakanlığımızca aşağıdaki destekleme kalemleri doğrultusunda yetiştiricilerimiz desteklenmektedir:

1. Buzağı desteılemesi
2. Anaç manda ve malak desteılemesi
3. Anaç koyun keçi desteılemesi
4. Sürü Büyütme ve Yenileme Desteğı
5. Çoban istihdam desteğı
6. Düve Alım Desteılemesi
7. Çiğ süt desteılemesi
8. İslah amaçlı süt içerik analiz desteılemesi
9. Besilik erkek sığır (manda dâhil) desteılemesi
10. Hayvan genetik kaynaklarının yerinde korunması ve geliştirilmesi
11. Arıcılık desteılemeleri
12. Ana Arı Desteılemesi

Manisa İl Geneline Hayvancılık Desteklemeleri Tablosu

Destekleme Kalemi	Yetiştirici Sayısı	Desteklenen Hayvan / Küpelene Hayvan / Desteklenen Çoban (Sürü Yöneticisi) Sayısı	Destekleme Tutarı (TL)
Çiğ Süt Desteklemesi (2018)	10.071	268.554 ton	11.524.554,03
Buzağı Desteklemesi (2018)	18.245	71.231	27.444.900,00
Anağ Manda Desteklemesi (2018)	8	288	72.000,00
Malak Desteklemesi (2018)	7	109	16.350,00
Besilik Erkek Sığır Desteklemesi (2018)	1.933	14.658	3.664.500,00
Anağ Koyun Keçi Desteklemesi (2018)	5.994	384.646	9.616.150,00
Halk Elinde Ülkesel Küçükbaş Hayvan Islahı (Kıvırcık Koyunu 45KIV2011-01 ve 45KIV2016-02)	90	15.243	725.280,00
Sürü Yöneticisi (Çoban) İstihdamı Desteklemesi	34	9.838	170.000,00
Büyükbaş Küpeleme Desteklemesi (DSYB)	17	82.869	124.303,50
Süt Kalitesinin Desteklenmesi	114	8.345	1.251.750,00
Arılı Kovan Desteklemesi	602	54397	543.970,00
Ana arı Desteklemesi	7	239	3.585,00
İl Genel Toplamı	27.051	641.863	43.632.788,50

Halk Elinde Küçükbaş Islahı Desteklemesi (2019 Yılı)

SIRA NO	İLÇE	ÜYE SAYISI	DESTEKLENECEK KOYUN SAYISI (BAŞ)		TOPLAM HAYVAN SAYISI (BAŞ)	TOPLAM TUTAR (TL)
			KOYUN - KOÇ	KUZU		
1	AKHİSAR	1	129	160	289	12.840,00
2	ALAŞEHİR	1	37	52	89	4.520,00
3	DEMİRCİ	3	327	380	707	31.480,00
4	GÖLMARMARA	3	262	263	525	24.830,00
5	GÖRDES	4	169	170	339	16.920,00
6	KÖPRÜBAŞI	5	320	391	711	33.720,00
7	KULA	25	1.809	2.033	3842	179.920,00
8	SALİHLİ	48	4.039	4.702	8741	421.050,00
TOPLAM		90	7.092	8.151	15.243	725.280,00

Besilik Erkek Sığır (Manda Dahil) Desteklemesi (2018 Yılı)

SIRA NO	İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	DESTEKLENEN SİĞİR SAYISI (YERLİ)	HAKEDİŞ TUTARI (TL)
1	AHMETLİ	12	131	32.750,00
2	AKHİSAR	113	982	245.500,00
3	ALAŞEHİR	37	326	81.500,00
4	DEMİRCİ	47	118	29.500,00
5	GÖLMARMARA	10	72	18.000,00
6	GÖRDES	286	986	246.500,00
7	KIRKAĞAÇ	56	138	34.500,00
8	KÖPRÜBAŞI	14	66	16.500,00
9	KULA	441	1.699	424.750,00
10	SALİHLİ	384	4.430	1.107.500,00
11	SARIGÖL	25	269	67.250,00
12	SARUHANLI	14	107	26.750,00
13	SELENDİ	116	354	88.500,00
14	SOMA	83	491	122.750,00
15	ŞEHZADELER	30	674	168.500,00
16	TURGUTLU	241	3.511	877.750,00
17	YUNUSEMRE	24	304	76.000,00
TOPLAM		1.933	14.658	3.664.500,00

Buzağı Desteklemesi (2018)

SIRA NO	İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	BUZAĞI SAYISI (BAŞ)	TOPLAM DESTEK (TL)
1	AHMETLİ	255	999	362.950,00
2	AKHİSAR	787	3.198	1.184.050,00
3	ALAŞEHİR	1.222	2.813	1.025.050,00
4	DEMİRCİ	1.821	4.830	1.736.300,00
5	GÖLMARMARA	133	398	140.500,00
6	GÖRDES	1.938	5.740	2.058.550,00
7	KIRKAĞAÇ	522	1.790	635.300,00
8	KÖPRÜBAŞI	439	1.351	477.400,00
9	KULA	3.255	13.127	5.227.800,00
10	SALİHLİ	2.434	13.432	5.606.500,00
11	SARIGÖL	1.223	3.765	1.394.800,00
12	SARUHANLI	282	1.153	441.750,00
13	SELENDİ	1.737	5.598	2.050.700,00
14	SOMA	708	2.545	903.350,00
15	ŞEHZADELER	216	2.672	1.138.200,00
16	TURGUTLU	621	3.943	1.528.850,00
17	YUNUSEMRE	652	3.877	1.532.850,00
GENEL TOPLAM		18.245	71.231	27.444.900,00

Anaç Manda Desteklemesi (2018 Yılı)

SIRA NO	İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	DESTEKLENEN ANAÇ MANDA SAYISI	HAKEDİŞ TUTARI
1	SALİHLİ	4	237	59.250,00
2	SARUHANLI	3	44	11.000,00
3	ŞEHZADELER	1	7	1.750,00
TOPLAM		8	288	72.000,00

Malak Desteklemesi (2018)

SIRA NO	İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	DESTEKLENEN ANAÇ MALAK SAYISI	HAKEDİŞ TUTARI
1	SALİHLİ	4	77	11.550,00
2	SARUHANLI	2	26	3.900,00
3	ŞEHZADELER	1	6	900,00
TOPLAM		7	109	16.350,00

Manisa İli 2018 Yılı Süt Kalitesinin Desteklenmesi İl Özet Hakediş

İLÇE ADI	DESTEKLİ İŞLETME SAYISI (ADET)	DESTEKLİ HAYVAN SAYISI (BAŞ)	TOPLAM DESTEK TUTARI (TL)
AHMETLİ	0	0,00	0,00
AKHİSAR	0	0,00	0,00
ALAŞEHİR	5	135,00	20.250,00
DEMİRCİ	12	187,00	28.050,00
GÖLMARMARA	0	0,00	0,00
GÖRDES	0	0,00	0,00
KIRKAĞAÇ	0	0,00	0,00
KÖPRÜBAŞI	1	15,00	2.250,00
KULA	22	1.186,00	177.900,00
MERKEZ	0	0,00	0,00
SALİHLİ	50	3.550,00	532.500,00
SARIGÖL	2	82,00	12.300,00
SARUHANLI	0	0,00	0,00
SELENDİ	6	145,00	21.750,00
SOMA	0	0,00	0,00
ŞEHZADELER	6	1.216,00	182.400,00
TURGUTLU	5	447,00	67.050,00
YUNUSEMRE	5	1.382,00	207.300,00
İL TOPLAMI	114	8.345	1.251.750,00

2018 Yılı Çiğ Süt Desteklemesi

İlçe	Üretici Sayısı	İnek Sütü Miktarı (lt)			Süt Miktarı (lt)		Toplam Destek Tutarı(TL)
		Soğutulmamış	Soğutulmuş	Örgüt Üz.Pazarlanan	Koyun Sütü	Keçi Sütü	
AHMETLİ	72	141.293	1.973.229	901.734	4.130	0	128.858
AKHİSAR	255	63.730	6.561.678	744.236	144.485	349.224	380.045
ALAŞEHİR	312	1.239.010	3.027.822	812.808	56.933	0	193.141
DEMİRCİ	1.062	117.975	12.511.556	889.157	10.222	267.968	552.945
GÖLMARMARA	59	13.660	474.308	0	53.785	53.012	38.633
GÖRDES	998	133.666	19.758.640	0	42.528	85.558	719.217
KIRKAĞAÇ	84	695.129	395.060	0	10.546	52.800	40.425
KÖPRÜBAŞI	288	0	4.709.719	102.979	0	0	172.609
KULA	2.449	0	27.315.642	38.192.883	74.113	2.352	3.294.761
SALİHLİ	1.391	370.480	51.969.754	14.738.016	142.528	24.887	2.781.575
SARIGÖL	873	363.688	11.744.047	4.649.654	0	0	696.298
SARUHANLI	197	705.001	1.560.388	128.331	187.854	439.869	201.694
SELENDİ	1.499	14.444	19.764.254	1.495.525	5.365	0	778.249
SOMA	105	87.700	3.678.961	0	20.800	87.060	153.324
ŞEHZADELER	53	62.311	9.667.843	1.763.609	6.946	156.982	479.538
TURGUTLU	165	1.583.558	7.586.708	799.568	30.006	30.249	360.707
YUNUSEMRE	209	151.371	11.579.227	398.200	93.156	482.278	552.536
TOPLAM	10.071	5.743.016,00	194.278.834,10	65.616.699,20	883.396,50	2.032.238,50	11.524.554,03₺

Anaç Koyun – Keçi Desteklemeleri (2018 Yılı)

SIRA NO	İLÇE	ÜYE SAYISI	TOPLAM HAYVAN SAYISI (BAŞ)	TOPLAM TUTAR (TL)
1	AHMETLİ	47	3.053	76.325,00
2	AKHİSAR	378	27.097	677.425,00
3	ALAŞEHİR	552	19.045	476.125,00
4	DEMİRCİ	646	43.507	1.087.675,00
5	GÖLMARMARA	95	9.774	244.350,00
6	GÖRDES	491	32.497	812.425,00
7	KIRKAĞAÇ	311	20.203	505.075,00
8	KÖPRÜBAŞI	224	21.432	535.800,00
9	KULA	746	47.926	1.198.150,00
10	SALİHLİ	684	52.253	1.306.325,00
11	SARIGÖL	198	8.015	200.375,00
12	SARUHANLI	168	20.237	505.925,00
13	SELENDİ	694	37.413	935.325,00
14	SOMA	268	9.756	243.900,00
15	ŞEHZADELER	57	4.561	114.025,00
16	TURGUTLU	72	7.432	185.800,00
17	YUNUSEMRE	363	20.445	511.125,00
TOPLAM		5.994	384.646	9.616.150,00

Sürü Yöneticisi İstihdamı Desteklemesi (2018 Yılı)

İLÇESİ	YETİŞTİRİCİ SAYISI	SÜRÜDEKİ ANAÇ KOYUN-KEÇİ SAYISI	HAKEDİŞ TUTARI
DEMİRCİ	1	201	5.000
GÖLMARMARA	1	203	5.000
KIRKAĞAÇ	1	137	5.000
KULA	2	530	10.000
SALİHLİ	28	8.447	140.000
YUNUSEMRE	1	320	5.000
TOPLAM	34	9.838	170.000,00

Küpeleme Desteklemesi İl Geneli (2018 Yılı)

UYGULAYICI SAYISI	DESTEKLEMESİNE ESAS KÜPELEME SAYISI	DESTEKLEME TUTARI
17	82.869	124.303,50

Hastalıktan Ari İşletme Desteklemeleri 2018 Yılı

Hastalıktan Ari İşletme Desteği			
İlçe	İşletme Sayısı	Desteklenen Hayvan	Destekleme Tutarı
Akhisar	1	247	111.150
Kula	1	989	335.025
Salihli	10	4799	1.622.250
Şehzadeler	2	486	218.700
Turgutlu	3	649	292.050
Yunusemre	4	2022	776.025
Toplam	21	9.192	3.355.200

*2018 yılı ek hak edişleri henüz ödenmediği için veriler tabloda yer almamaktadır.

Onaylı İşletme Destekleri 2018 Yılı

İlçe	İşletme Sayısı	Hayvan Sayısı	Destekleme Tutarı
SALİHLİ	1	2761	220.880
ŞEHZADELER	1	311	24.880
YUNUSEMRE	1	1239	99.120
TOPLAM	3	4311	344.880

*2018 yılı ek hak edişleri henüz ödenmediği için veriler tabloda yer almamaktadır.

Arılı Kovan Desteklemeleri 2018 Yılı

Yılı	İşletme Sayısı	Koloni Sayısı	Destekleme Tutarı
2018	602	54397	543.970,00 TL
2017	559	51870	518.700,00 TL

Damızlık/Ana Arı Desteklemeleri 2018 Yılı

Yılı	İşletme Sayısı	Ana Arı Sayısı	Destekleme Tutarı
2018	7	239	3.585,00 TL
2017	1	26	390,00 TL

SU ÜRÜNLERİ FAALİYETLERİ**Manisa İlinde Su Ürünleri Avcılığı ve Yetiştiriciliği 2019 Yılı****A – Barajlarda Su Ürünleri Üretimi Ve Avcılığı**

1 – Gölarmara Gölü : Gölarmara ve Salihli İlçeleri sınırları içerisinde. 68 km²'lik su yüzey alanına sahiptir. S.S. Gölarmara Su Ürünleri Kooperatifi ile 12.12.2014 tarihinden başlamak üzere beş yıllık kira sözleşmesi yapılmıştır. Gölarmara gölünde ruhsatlı yaklaşık 102 ticari balık avcısı 51 adet ruhsatlı balıkçı teknesi ile avcılık faaliyeti yapılmıştır.

S.S. Gölarmara Su Ürünleri Kooperatifi ile 27.12.2019 tarihinde yeni beş yıllık kira sözleşmesi yapılmıştır. Gölarmara Gölü'nde bu 5 yıllık süreçte, ruhsatlı 34 adet ticari balıkçı gemisi ve yaklaşık 70 adet ruhsatlı balık avcısı faaliyet gösterecektir.

Gölarmara gölünde 2019 yılında, resmi kayıtlara giren avcılık miktarı; 17.341 kg Sazan balığı ve 2.371 kg Sudak balığıdır. Kayıtlara geçmeyen kaçak su ürünleri avcılığı ile 2019 yılında toplam 40.000.- kg su ürünleri avcılığı yapıldığı tahmin edilmektedir. Yöre balıkçısı yaklaşık 40.000.-kg su ürünleri satışından yaklaşık 420.000,-TL para kazanmıştır.

Ülkemizde ardı ardına yaşanan kurak yıllar, İzmir'in içme suyu ihtiyacı için yapılan Gördes barajının su toplanmaya başlaması gibi nedenlerle Gölarmara gölü son 20 yılın en az su rezervine sahip dönemini yaşamaktadır.

Gölarmara gölü Gördes barajından gelen Kumçay ve Demirköprü barajından gelen besleme kanalıyla beslenmektedir. Aynı zamanda Gölarmara gölünden Salihli İlçesi, Pazarköy Mahallesi, Kapaklar Mevkiinden Manisa İli Tarımsal Sulama havzasına ayrı bir kanal ile tarımsal sulama suyu verilmektedir. Yörede balık avcısı, satıcısı, restoran çalışanları ile yaklaşık 200 ailenin geçimini su ürünleri avcılığından doğrudan veya dolaylı olarak sağladığı bilinmektedir. Gölarmara Gölü "Sulak Alan" statüsünde olup, Uluslararası Ramsar Sözleşmesine girmeye aday Ulusal Sulak Alan statüsündedir.

2- Demirköprü Barajı: Köprübaşı ile Salihli İlçe sınırları arasındadır. Baraj gölü 45,7 km²'lik su yüzey alanına sahiptir. Barajın su ürünleri avlak sahası S.S. Köprübaşı Su Ürünleri Kooperatifi tarafından 05.08.2015 tarihinden geçerli olmak üzere 5 yıl süreyle kiralanmıştır.

Baraj Gölünde yaklaşık 68 adet ticari su ürünleri avcısı, 47 adet ruhsatlı gemi bulunmaktadır. Baraj gölünde, 2019 yılı verilerine göre; 14.264.- kg Sazan balığı, 7.285.- kg Yayın balığı, 182.505.- kg havuz balığı olmak üzere toplamda 357.616.-kg su ürünleri avlanarak Su ürünleri kooperatifi başkanlığınca iç piyasaya pazarlanmıştır. SS. Köprübaşı Su ürünleri kooperatifi üyeleri 2019 yılında 309.165.-kg su ürünleri satışından yaklaşık 550.000,-TL kazanç sağlamıştır.

Demirköprü Baraj Gölünde bir adet 500 ton /yıl kapasiteli (400 ton/yıl alabalık, 100 ton/yıl aynalı sazan) aktif su ürünleri üretim tesisi ile bir adet 25 ton/yıl kapasiteli pasif pozisyonda su ürünleri işletmesi (5 ton/yıl Alabalık ve 20 ton/yıl aynalı Sazan) bulunmaktadır.

Demirköprü barajında her 6-7 yılda bir kez Kasım ve Aralık aylarında tabandaki organik maddelerin oksijensiz koşullarda bakterilerce parçalanması sonucunda ortama yüksek düzeyde metan gazı (=bataklık gazı=tüp gaz) salınımı gerçekleşmektedir. Bu dönemde sudaki oksijen miktarının 2 mg/ltnin altına düşmesi nedeniyle Su ürünleri işletmelerinde tüm alabalıklarda toplu yada kısmi ölümler görülmektedir. Demirköprü barajı Gediz nehri, Borlu çayı ve mevsimsel akan küçük su kaynakları ile beslenmektedir. Demirköprü barajı Gediz nehri üzerine 1960 lı yıllarda inşaa edilmiş, elektrik üretme, tarımsal sulama amaçlı yapılmış yaşlı bir baraj gölüdür. Kütahya'nın Gediz kasabasından doğarak geçtiği bölgelerin kısmen arıtılmış da olsa evsel, sanayi tarımsal atıklarını yağışlar yolu Demirköprü barajına taşımaktadır.

3 – Soma Sevişler Barajı : Soma İlçesi Sevişler Köyü sınırları içerisinde. 5,8 km²'lik su yüzey alanına sahiptir. Su ürünleri avlak sahası Soma da madenlerde çalışan işçi sayısının fazla olması nedeniyle amatör balıkçı sahası olarak değerlendirilmektedir.

Halen faaliyette olan 500 ton/yıl proje kapasiteli bir adet Alabalık ve Aynalı Sazan işletmesi 326 ton/yıl fiili kapasiteyle üretimine devam etmektedir.

4 – Alaşehir Afşar Barajı : Alaşehir ile Sarıgöl İlçeleri sınırları içerisinde. 5,7 km²'lik su yüzey alanına sahiptir. 2017 yılında beş yıllığına S.S. Girelli Su Ürünleri Kooperatifine su ürünleri avlak sahası olarak kiralanmıştır. Mevcut kurulu Kooperatifte toplam 6 balık avcısı, 4 adet ruhsatlı tekne ile faaliyetine devam etmektedir.

Afşar barajında su ürünleri kooperatifi tarafından 2019 yılında avlanan balık miktarı yaklaşık 1.800 kg dır. Afşar barajında su derinliğinin az olması, geçmiş yıllarda metan gazı patlaması yaşanması, yağışlı dönemlerde üç ayrı nehirden baraja bulanık su taşınması, barajın su derinliğinin 15 metreden az olması, tarımsal sulama başladığında su miktarının iyice azalması gibi nedenlerle Afşar barajı su ürünleri yetiştiricilik tesisi yatırımı yapmaya uygun değildir.

5- Kula Göleti :Kulagöletini İmamlı dere beslemektedir. İmamlı dere yılın ancak 4-5 ayı süreyle akmaktadır. Gölet amatör balık avcılığı sahası olarak değerlendirmektedir. Sulama göletinde bir adet 25 ton/yıl kapasiteli alabalık ve aynalı sazan kafes işletmesi mevcuttur.

B) Akarsu Ve Yer Altı Sularını Kullanarak Üretim Yapan Su Ürünleri İşletmeleri

İlimizde Karada akarsu kaynaklarını ve yer altı sularını kullanarak üretim yapan 10 adet su ürünleri işletmesi mevcuttur. Şehzadeler ilçesi sınırlarında bir adet 350.-kg/yıl (500.000 adet/yıl) Sülük işletmesinin projesi Bakanlığımızca onaylanarak Üretime başlamıştır.

Merkez'de 3 adet ; Gürle-Alabalık, Kaleköy-Aynalı Sazan, Yeniharmandalı-Tıbbi Sülük,
Turgutlu'da 2 adet; Merkez-Spurilina ve Karaköy-Aldağ-Alabalık,
Salihli'de 2 adet ; Adala-Alabalık ve Allahdiyen-Alabalık
Gördes'te 1 adet ; Kobaklar-Alabalık,
Soma'da 1 adet ; Yağcılı-Alabalık,
Akhisar'da 1 adet; Ilıcaksu Akvaryum Balığı İşletmesi,

Akhisar- Akselendi, Ilıcaksu Mevkiinde bir adet Akvaryum Balığı tesisinde yaklaşık 50.000 ile 100.000.- adet arasında akvaryum balığı üretimi gerçekleştirilmektedir.

Turgutlu Kasabası, Tok Sanayi Sitesinde bir adet Mavi-Yeşil Alg Üretim Tesisinde (Spurilina platensis) yaklaşık 500 kg ile 1000 kg arasında Alg (Mavi-Yeşil alg = su yosunu) üretimi gerçekleştirilmektedir. Üretilen Mavi-Yeşil alg Gıda Takviyesi olarak kullanılmaktadır.

C) Baraj Göllerinde Yüzer Kafeslerde Su Ürünleri Üreten Tesislerimiz

Demirköprü barajında;

1-Azer Su Ürünleri(400 ton/yıl alabalık, 100 ton/yıl A.Sazan) AKTİF ÜRETİM

2-Beyhanlar Su Ürünleri(10 ton/yıl alabalık,15 ton/yıl A. Sazan) PASİF ÜRETİM

Soma Sevişler Barajında;

3- Alsa Su Ürünleri (450 Ton/yıl Alabalık, 50 ton/yıl Aynalı Sazan) AKTİF ÜRETİM

Kula Göleti'nde;

4-Özkaçar Alabalık ve Aynalı Sazan işletmesi, (25 ton/yıl Alabalık ve Aynalı Sazan)AKTİF ÜRETİM

olmak üzere; toplamda 4 adet su ürünleri üretim işletmesi mevcuttur.

İlimizde 4 adet barajda, 10 adet karada olmak üzere toplam 14 adet su ürünleri işletmesi bulunmaktadır.

D) Su Ürünleri İşleme Tesisleri

Mambo Su ürünleri; Akhisar Gıda Üreticileri Sanayi Sitesinde bir adet su ürünleri işleme tesisi bulunmakta olup, her türlü su ürünlerini alıp, işleyerek yurt içi tesislere kendi markasıyla veya fason üretim yaparak pazarlamaktadır. Firmanın kendi markasıyla, kendi Onay numarasıyla AB Ülkelerine ve AB dışı ülkelere ihracat çalışmaları izin aşamasındadır.

E) Balıklandırma Faaliyetleri

2019 Yılında Bakanlığımızın balıklandırma programı çerçevesinde İlimize tahsis ettiği yaklaşık 100.000.-adet pullu sazan balığı yavrusu, Manisa ilinde 18 adet göl/gölete bırakılmıştır. Ayrıca 2.000 adet Yayın Balığı Demirköprü Baraj Gölü'ne bırakılmıştır.

F) Su Ürünleri Faaliyetleri

İlimizde Manisa Merkezde, Salihli, Gölarmara, Köprübaşı ve Soma İlçe Müdürlüklerinde olmak üzere beş adet su ürünleri kontrol teknesi bulunmaktadır. İl Müdürlüğümüzce su ürünleri avlak sahalarına ve su ürünleri işletmelerine avcılık ve üretim yoğunlukları da dikkate alınarak düzenli olarak denetim düzenlenmektedir.

İl ve İlçe Müdürlüklerimizce su ürünleri avlak sahalarında avlanan balıkların asgari boy kontrolleri, avcılıkta kullanılan asgari balık ağ gözü aralıkları, zaman yasağı ve av araç ve gereçlerinin kontrolü, gerçek kişi ticari su ürünleri ruhsat kontrolü, gerçek kişi gemi ruhsatlarının kontrolü düzenli olarak gerçekleştirilmektedir.

Gölarmara İlçe Jandarma Karakolu bünyesinde Gölarmara Gölünün denetlenmesinde görev yapacak Jandarma Bot Komutanlığına personel görevlendirilmesi ve teçhizat alınması beklenmektedir.

İl Müdürlüğümüzde 5 adet, Gölarmara İlçe Müdürlüğünde 2, Salihli İlçe Müdürlüğünde 2 adet su ürünleri mühendisi, diğer ilçe Müdürlüklerinin her birinde en az 2 adet su ürünleri kontrol görevlisi ile kontrol ve denetim hizmetleri gerçekleştirilmektedir.

Köprübaşı ve Alaşehir İlçe Müdürlüklerine görevlendirilmek üzere en az birer adet Su Ürünleri Mühendisi norm kadrolarına ve görevlendirilmesine ihtiyaç vardır.

G) 2019 Yılı Avlanan Balık Miktarları

2019 yılı Manisa İli Baraj ve Göllerde Avlanan Balık Miktarları																	
Avlak Saha Adı	Balık Türleri	Ocak	Şubat	Mart	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Sazan Balığı Toplam Kg	Sudak Bal. Top. Kg	Yayın Balığı Toplam Kg	Kolyoz Balığı Toplam Kg	Havuz Balığı Toplam Kg	Bıyıklı Balık Top. Kg
Demirköprü Barajı Köprübaşı Su Ürünleri Koop.	Sazan Balığı	936	1.522	1.661	2.072	928	260	3.731	1.357	1.011	786	14.264			0		
	Sudak Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0		0		
	Yayın Balığı	122	507	1.774	1.438	1.394	244	838	616	208	144			7.285	0		
	Kolyoz Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		
	Havuz Balığı	19.728	14.610	0	0	0	0	0	38.665	64.502	220.111				0	357.616	
	Bıyıklı Balık	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0
Gölmarmara Gölü-köp	Sazan Balığı	1.858	2.064	993	604	1.766	4.430	4.443	729	129	325	17.341			0		
	Sudak Balığı	0	0	0	0	0	0	0	1.378	736	257		2.371		0		
	Yayın Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0			0	0		
	Kolyoz Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		
	Havuz Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0	0	
	Bıyıklı Balık	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0
Avşar Barajı 1-Avşar Su Ürünleri Koop. 2-Girelli Su Ürünleri Koop.	Sazan Balığı	100	100	150	250	250	250	250	150	150	150	1.800			0		
	Sudak Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0				0		0		
	Yayın Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0					0	0		
	Kolyoz Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0						0		
	Havuz Balığı	0	0	0	0	0	0	0	0						0	0	
	Bıyıklı Balık	0	0	0	0	0	0	0	0						0		0
ANA TOPLAM												33.405	2.371	7.285	0	357.616	
														Genel Toplam		400.677	

Avlanan Türlerin Toplamı İle Barajların Av Topamları

BALIK TÜRÜ	GÖLMARMARA GÖLÜ (KG)	DEMİRKÖPRÜ GÖLÜ (KG)	AVŞAR GÖLÜ (KG)	GENEL TOPLAM (KG)
SAZAN	17.341	14.264	1.800	33.405
SUDAK	2.371	0	0	2.371
YAYIN	0	7.285	0	7.285
HAVUZ	0	357.616	0	357.616

H) 2019 Yılında Yetiştiricilik Yoluyla Üretilen Su Ürünleri Miktarları

BALIK TÜRÜ	ÜRETİM MİKTARI (Kg)
ALABALIK	460.000
AYNALI SAZAN	40.00
TOPLAM BALIK ÜRETİMİ	500.000
YAVRU BALIK ÜRETİMİ	ÜRETİM MİKTARI (ADET)
ALABALIK YAVRUSU	1.500.000
AYNALI SAZAN YAVRUSU	0
AKVARYUM BALIĞI	20.000
TOPLAM ÜRETİM	1.700.000
MAVİ-YEŞİL ALG ÜRETİMİ	ÜRETİM MİKTARI (Kg)
SPIRULİNA PLATENSIS	800

I) Su Ürünleri İşlemleri, Denetimleri ve İdari Para Cezaları

İlimizde 2019 yılında 4046 belgeli resmi amatör balıkçı, 149 su ürünleri kooperatifi üyesi ticari balıkçımız, 102 adet ticari balıkçı gemisi bulunmaktadır. Gölarmara gölü, Demirköprü barajı ve Afşar barajı olmak üzere üç adet su ürünleri istihlal sahası olarak Su ürünleri Kooperatiflerine kiraya verdiğimiz su ürünleri avlak sahası bulunmaktadır.

İlimizde su ürünleri av yasakları 15 Mart tarihinde başlayıp, 15 Haziran tarihinde sona ermektedir. Su Ürünleri av yasakları döneminde Merkez Su ürünleri Birimi olarak Gölarmara Gölü başta olmak üzere 14 denetim gerçekleştirilmiştir. Su ürünleri av yasakları dışında yine avlak sahalarda usulsüz balık avcılığı, asgari avlanabilir balık boy kontrolü, ruhsat kontrolü amacıyla 35 denetim gerçekleştirilmiştir. Merkez ve İlçe Müdürlüklerimizin yaptığı denetimlerde uyguladıkları idari para ceza sayısı ve toplam miktarları aşağıda tablo halinde verilmiştir.

BİRİMLER/İLÇELER	CEZA SAYILARI	İPC TOPLAMLARI TL
MERKEZ HAYVAN SAĞLIĞI	18	37.587-
SOMA	16	10.665.-
GÖLMARMARA	27	67.193.-
GÖRDES	22	10.560-
SALİHLİ	19	9.120-

İ-Geleneksel Kıyı Balıkçılığının Kayıt Altına Alınması ve Desteklenmesi 2019 Yılı (Tebliğ No: 2019/47)

Desteklemeden Faydalanan Balıkçı Teknesi Sayısı	Toplam Ödenen Destek Miktarı
85	83.750.-

K- 2019 Yılı Su Ürünleri Yetiştiriciliği Desteklemeleri

Desteklemeden Faydalanan Su Ürünleri Yetiştiricilik Tesis Sayısı	Desteklemeye Tabi Toplam Alabalık Üretim Miktarı Kg	Ödenecek Destek Miktarı TL
4	439.389,00.-	329.541,75.-

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Koordinasyon ve Tarımsal Veriler Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

- İlde çiftçilerin karşılaştığı problemleri araştırma enstitülerine iletmek, çözümlerin çiftçilere iletilmesini sağlamak, ilde görev yapan personelin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek,
- İl yayım programlarının görev alanları ile ilgili kısmını hazırlamak ve program gerçekleştirmelerini izlemekle görevli ildeki diğer şube müdürlükleri ve ilgili diğer paydaşlarla işbirliği yaparak; ilin yayım programını ildeki tarımsal sorunların çözümüne ve belirlenen hedeflere ulaşacak şekilde hazırlamak, ilin yayım programının ve programlarla ilgili gerçekleştirmelerin Bakanlığa ulaşmasını sağlamak.
- Araştırma kuruluşları ile doğrudan merkeze bağlı olan benzeri kuruluş ve merkezlerce işbirliği halinde uygulamaya yönelik deneme ve demonstrasyon programlamak ve yürütmek, sonuçlarına göre çiftçilere tavsiyelerde bulunmak
- İlin tarım ürünlerinin ekiliş, verim ve üretimlerini tahmin çalışmalarını yapmak, tarımla ilgili her türlü istatistik bilgilerinin zamanında toplanmasını ve tarımsal envanterin oluşturulmasını ve yayınlanmasını sağlamak,
- ilin, yatırım ve bütçe tekliflerini yapmak, onaylanan program ve projelerin dağıtımının planlanması, izlenmesi ve harcamalarını konsolide ederek ilgili birime göndermek,
- Bakanlığının orta ve uzun vadeli strateji politikaları çerçevesinde çalışmalarını yürütmek ve koordine etmek,
- İstatistik ve döküm çalışması yapmak, tarımsal veri tabanındaki bilgileri Bakanlık merkez birimleri ile hızlı ve sağlıklı bir şekilde paylaşmak, İstatistik Veri Ağı (İVA), Çiftlik Muhasebe Veri Ağı (ÇMVA) ve diğer istatistik projeleri kapsamında veri ve bilgilerin zamanında toplanmasını ve değerlendirilmesini sağlamak
- Ürünler, riskler bölgeler ve işletme ölçekleri itibarıyla sağlanacak prim desteğine ilişkin çalışmalar yapmak,
- 14/06/2005 tarihli 5363 sayılı Tarım Sigortaları Kanunu çerçevesinde tarım sigortaları ile ilgili çalışmaları yürütmek ve tarım sigortası uygulamalarının yaygınlaştırılmasına yönelik eğitim, yayım ve tanıtım çalışmalarını yapmak.
- Afete uğrayan çiftçilerin hasar tespit çalışmalarını yapmak ve 2090 sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Kanun ile ilgili çalışmaları yürütmek.
- 4081 sayılı Çiftçi Mallarının Korunması Hakkındaki Kanun çerçevesinde Bakanlığımızla ilgili çalışmaları yürütmek.
- Küresel iklim değişiklikleri, kuraklık, çölleşme ile ilgili çalışmalar yapmak ve yaptırmak
- Afete uğrayan çiftçilerle ilgili yapılabilecek diğer mevzuat düzenlemeleri kapsamındaki çalışmaları yürütmek.
- İl Müdürlüğü faaliyetlerinde birden fazla şubeyi ilgilendiren konular başta olmak üzere şubeler arası koordinasyonu sağlamak.
- Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerini Düzenlenmesine Dair Yönetmelik kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmek, uygulamaları yaygınlaştırmak için eğitim, yayım ve tanıtım çalışmalarını yapmak.
- Kırsal alanda yaşayan kadına yönelik ev ekonomisi konularında eğitim ve yayım çalışmalarını planlamak, uygulanmasını sağlamak, izlemek değerlendirmek.
- Kırsal alanda yaşayan kadınların tarımsal üretime katılımını sağlamak, eğitim ihtiyacına dayalı plan ve programlar hazırlamak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, fiziksel ve sosyal çevre ile olan ilişkilerini düzenlemek, kadının durumu ve sorunları ile ilgili araştırmalar yapmak, çözüm önerilerini ortaya koymak, projeler geliştirmek ve uygulamak.
- Diğer mevzuat ve İl Müdürü tarafından verilecek benzeri görevlerin yapmak.

KOORDİNASYON VE TARIMSAL VERİLER ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2019 YILI ÇALIŞMALARI

İL YAYIM PROGRAM VE DEĞERLENDİRME ÇALIŞMALARI

İl Yayım Programında tespit edilen 63 adet problemin çözümüne yönelik amaçlar ve sayısal hedefler doğrultusunda aşağıdaki çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Türü	Faaliyet Sayısı	Katılımcı Sayısı
Çiftçi İnceleme Gezileri, Teşvik Müsabakaları, Sergiler, Konferanslar, Paneller ve Diğer Benzeri Faaliyetler	2	237
Demonstrasyonlar	3	63
Çiftçi Toplantıları	71	1004
Çiftçi Kursları	4	175
TOPLAM	80	1479

KADIN ÇİFTÇİ PROGRAMI

- 2018 yılında başlayan “Kadın Çiftçiler Tarımsal Yeniliklerle Buluşuyor” Projesi kapsamında 5 İlçede 5 çiftçiye kurulan 20 dekarlık demonstrasyonlar için Bağcılık Araştırma Enstitüsünden alınan 3600 adet yeni çeşit bağ fidanları çiftçilere teslim edilmişti. Geçen yıl ve bu yıl da fidanların kontrolleri yapılmıştır. Bazı fidanlarda aşı probleminden ve iklimsel değişikliklerden dolayı kurumalar tespit edilmiştir.
- “Lider Çocuk Kampı” kapsamında Cumhurbaşkanlığınca 2020 yılı için belirlenen “Geleceğe nefes Ağaçlandırma Projesi” konulu eğitim ve fidan dikimi programı 15 ilköğretim çocuğu ile gerçekleştirilmiştir.

2020 yılında yürütülen Kadın Çiftçi Programına yönelik eğitim faaliyetlerine aşağıdaki tabloda detaylı olarak yer verilmiştir.

Dönemler	Eğitimin Sayısı	Katılan Çiftçi Sayısı
1 Dönem	16	140
2. Dönem	-	-
3. Dönem	13	118
4. Dönem	6	58
TOPLAM	66	316

İSTATİSTİK ÇALIŞMALARI

- İstatistik Veri Ağı (İVA) kapsamında bitkisel üretim alan ve verim değerleri yılda 3 dönem halinde yapılan tahmini veri girişi çalışmaları yürütülmüştür. Hayvancılık İstatistikleri girişleri 2 Dönem halinde yürütülmüştür.
- Tarım ürünleri maliyet sistemi (TAMSİS) kapsamında, İlçeler bazında yoğun olarak bulunan tarım ürünleri tespitleri yapılarak, İlçe müdürlükleri tarafından maliyetlerinin sisteme girişleri yaptırılmıştır.
- İl-TÜMSİS İl Müdürlüğü tarafından yürütülen tarım ürünleri maliyet çalışmaları kapsamında; İlçeler bazında yoğun olarak üretilen tarım ürünleri belirlenerek, 29 üründe maliyet çalışmaları yapılmaktadır.
- Tarım ürünleri fiyat izleme sistemi (TÜFİS) kapsamında, market, hal, aracı, pazar, üretici kısmında bulunan belirli tarım ürünlerinin İlçe müdürlükleri tarafından sisteme girilen fiyat girişleri günlük olarak kontrol ve takipleri yürütülmüştür.
- Kamu kurumları, mahkemeler ve diğer kuruluşlar tarafından talep edilen tarım ürünleriyle ilgili maliyetler ve münavebe, yetiştiricilik vb. yazışmalar yürütülmüştür.
- **İSTATİSTİK BİLGİ SİSTEMİ ÇALIŞMALARI (İBS)**
 - Tarımsal fiyatlar 10.11.2005 tarih ve 5429 sayılı Türkiye İstatistik Kanunu, Resmi İstatistik Programı kapsamında ve Türkiye İstatistik Kurumu ile Bakanlığımız arasında yapılan protokol gereği, Tarım ve Orman il/ilçe müdürlükleri aracılığı ile derlenmekte ve Tuik'in İBS sistemine girilmektedir.
 - Tarımsal fiyatlar, tarımsal faaliyetlerle uğraşan kesimin satın alma gücünde ve ekonomik refahında zaman içinde meydana gelen değişmelere ilişkin hesaplamalar yapabilmek amacı ile derlenmektedir. Tarımsal fiyatlar, Çiftçinin Eline Geçen Fiyatlar (ÇEF) ve Çiftçinin Ödediği Fiyatlar (ÇÖF) olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.
 - İstatistik Bilgi Sistemi (İBS) İl Sorumluluğu olarak ay içerisinde raporlamalar yapılarak İBS verilerinin zamanında girilmesi ve fiyat çelişkilerinin oluşmaması konusunda ilçelerle istişarelerde bulunulmakta ve veri girişleri ay içerisinde tamamlanmaktadır.
- **ÇİFTLİK MUHASEBE VERİ AĞI SİSTEMİ (ÇMVA)**
 - 2019 yılında Çiftlik Muhasebe Veri Ağı Katılım Anlaşması imzalanmış olup, katılım anlaşmasında yazılı olan yükümlülüklerini yerine getiren **133** işletmeye 2020 yılında 79.800 Türk Lirası destekleme ödemesi yapılmıştır.
 - 2020 yılında ilimizde Katılım Anlaşması imzalanmış olan 165 işletmenin üretim, gelir-gider ve kapanış envanteri bilgilerinin ÇMVA Web Modülüne kayıtları devam etmekte olup Mart ayı içerisinde veri girişleri tamamlanması planlanmaktadır. Bakanlığımızca ilimize 2021 yılında 165 işletme ile sözleşme imzalama talimatı verilmiş olup Şubat ayının sonunda Katılım Anlaşmalarının imzalanması tamamlanacaktır.
- **TARIMSAL YAYIM VE DANIŞMANLIK**
 - **12 Adet kişi/kurumda 31 adet danışman** aktif olarak görev yapmaktadır. Hizmet verilen işletme sayısı 1.890'dır.
 - 5488 Sayılı Tarım Kanunu ile 08.09.2006 tarih ve 26283 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Tarımsal Yayım ve Danışmanlık Hizmetlerinin Düzenlenmesine Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan uygulama esasları doğrultusunda ilimizde çalışmalarımız devam etmektedir. 2020 yılı içerisinde;
 - 2020/1.denetimleri nisan ayı 2020/2. denetimler ekim ayı içerisinde gerçekleştirilmiş, çiftçi görüşmeleri de tamamlanmıştır. Uygulama ve denetimlerde cezai işlem gerektiren bir husus ile de karşılaşmamıştır.
 - 2020 yılı destekleme tebliğinin yayımını müteakiben tebliğin eksiksiz uygulanması amacıyla gerekli takip ve denetimler gerçekleştirilmiştir. 2020 yılı içerisinde 2019/1. dilim ödemesi olarak 11 kuruma 667.000 TL ödenmiş, 2019/2. dilim ödeme icmalleri de Bakanlığa gönderilmiştir. Önümüzdeki günlerde 667.000 TL olarak 2. ödeme de yapılacaktır.
 - 2020 Destekleme tebliği uyarınca da 31 danışman adına 12 Kurumdan (Toplam 1890 çiftçiye hizmet verilmektedir.) 1426.000 TL tutarlı destekleme müracaatı alınmış olup ödeme yapılmak üzere Bakanlığa bildirilmiştir.

- **DOĞAL AFET ÇALIŞMALARI**

- 01.01.2020 - 31.12.2020 tarihleri arasında 17 ilçemizde tabii afet meydana gelmiş 30.886 çiftçimizin 668.075 dekarlık ekili ve dikili alanlarında bulunan tarla, meyve, sebze ürünleri ve zarar görmüştür.

2020 YILI AFETE MARUZ KALAN ÇİFTÇİ VE ARAZİ MİKTARI			
İlçe Sayısı	17	Mahalle Sayısı	686
Çiftçi Sayısı	30.886	Alan (Da)	668.075

2020 YILI AFETE GÖRE ZARAR GÖREN TARIM ALANI (Da)			
AŞIRI SICAK	404.339	DOLU	183.340
DON	49.816	A.YAĞIŞ-SEL-SU B.	24.866
FIRTINA	4.233	YANGIN	1.069
G.YANIĞI	400	HORTUM	10
TOPLAM			668.075

DOĞAL AFET ÇALIŞMALARI

- 01.01.2020 - 31.12.2020 tarihleri arasında 17 ilçemizde tabii afet meydana gelmiş **30.886** çiftçimizin **668.075** dekarlık ekili ve dikili alanlarında bulunan tarla, meyve, sebze ürünleri ve zarar görmüş olup; 5363 Sayılı Tarım Sigortaları Kanunu ve 2090 Sayılı Tabii Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar Hakkındaki Kanun çerçevesinde, hasar tespitleri belirlenmiş ve düşük faizli kredi kullanmış çiftçilerimizin borçları; Banka ve Tarım Kredi Kooperatiflerince borç erteleme hakkeşleri belirlenmiş ve ertelenmiştir.
- Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı tarafından Valiliğimize gönderilen 5.500.000 TL Acil Destek Gider Ödeneği; 01.01.2020 tarihinden 09.09.2020 tarihine kadar meydana gelen doğal afetler nedeniyle ekilişleri, tarım ürünleri, depolanmış mahsulleri ve hayvan varlıkları zarar gören üreticilerimizin zararlarının azaltılmasına yönelik, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı Acil Destek Giderleri tertibinde bulunan Ödeneğin kullanılmasına ilişkin Usul ve Esaslar kapsamında 17 İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerimizce yapılan çalışmalar neticesinde 6.248 Çiftçiimize dağıtılarak tamamlanmıştır.
- Manisa Tarsim Bölge Müdürlüğü ve İl Müdürlüğümüzce birlikte yürüttüğümüz, her yıl Aralık ayı içerisinde başlanılan, 17 İlçeyi kapsayan TARSİM Çiftçi Eğitim Programları bu yıl pandemi dolayısı ile yapılamamıştır.

• ENFORMASYON ÇALIŞMALARI

FAALİYETİN ÇEŞİDİ	KONUSU	ADEDİ
Basın Bülteni	Muhtelif	138
Görüntülü Haber	Web TarımTV	22
Fuar	Tarım ve Hayvancılık Fuarı	Pandemi nedeniyle yapılmamıştır
Sergi	Tarım ve İnsan Fotoğraf Sergisi	Pandemi nedeniyle yapılmamıştır.
TOPLAM		160 Haber

FAO PROJE ÇALIŞMALARI

- Manisa İl Tarım ve Orman Müdürlüğü ve Bileşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) Arasında imzalanan “Sosyo-Ekonomik Entegrasyonun Desteklenmesi ve İş Fırsatlarının Yaratılması Yoluyla Türkiye’de Bulunan Dezavantajlı Toplulukların Dayanıklılığının Artırılması” başlıklı OSRO/TUR/901/EC Projesi yürütülmektedir.
- Projenin genel hedefi “tarımsal geçim kaynaklarına ve tarım-gıda sektöründeki istihdama erişimin desteklenmesi yoluyla, Türkiye'nin Dezavantajlı topluluklarının dayanıklılığının artırılması ve sosyo-ekonomik entegrasyonunun güçlendirmesi”, özel hedefi ise “Dezavantajlı nüfusun fazla ve tarım-gıda sektörünün önemli bir ekonomik sektör olup toplam istihdam oranının büyük bir payını oluşturduğu hedef illerdeki savunmasız Dezavantajlı Toplulukların yaşadığı hanelerin geçim kaynaklarıyla kendi kendine yeterliliklerinin geliştirilmesidir.

DİJİTAL TARIM PAZARI (DİTAP)

- Dijital Tarım Pazarı (DİTAP)'ın tanıtım toplantısı, Tarım ve Orman Bakanı Dr. Bekir Pakdemirli'nin ev sahipliğinde, Hazine ve Maliye Bakanı Dr. Berat Albayrak, Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan ile TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu'nun da katıldığı on-line basın toplantısı ile 29.04.2020 tarihinde yapılmıştır.
- İl Müdürlüğümüzde il sistem sorumlusu görevlendirilmiştir. 17 İlçe Müdürlüğümüz ve Teknik Şube Müdürlüklerimizden toplam 50 teknik personel görevlendirilerek il sistem sorumlusu tarafından görevli personele satıcı, alıcı kayıt işlemleri, doğrudan satış oluşturma ve alıcıların talep oluşturma işlemleri hakkında eğitimler verildi.
- İl Genelinde faaliyet gösteren Manisa, Turgutlu, Salihli, Alaşehir, Akhisar, Soma Ticaret Borsaları ve Ticaret odaları ile 17 ilçe ziraat odasına resmi yazılar yazılarak tanıtım videolarının kendi sosyal medya hesaplarından da paylaşılması istenmiş ve bahsedilen kurumlar il sistem sorumlusu tarafından tek tek ziyaret edilerek DİTAP hakkında bilgi verilmiştir.
- İl Müdürlüğünün bir aracı DİTAP konulu görsel ile kaplatıldı. Görsellik açısından görevlere o araç ile gidilmektedir.
- Manisa Büyükşehir Belediyesi ile görüşülerek il genelinde dijital billboardlarda bakanlığın tanıtım videoları döndürülmüştür. Ayrıca şehrin halk tarafından görülebilecek yerlerinde 10 adet billboard asılımı gerçekleştirilmiştir.

10 adet tanıtım branda hazırlanarak il müdürlüğü girişi ile potansiyeli yüksek ilçe müdürlüklerimizin girişlerine asılmıştır.

- Bakanlığımızın dijitallerini gönderdiği afişlerden (2 farklı), 500'er adet, liftlerden (alıcı ve satıcı) yine 500'er adet bastırılarak ilçelere ve ilçelerde görevli personeller tarafından yayım amacıyla gidilen mahallelerde dağıtılarak, afişler görülebilecek yerlere asılmıştır.
- DİJİTAL TARIM PAZARI (DİTAP) Alıcı & Satıcı kayıtları**

		2020 ÇKS	Hedeflenen ÇKS en az %10'u	DİTAP Kaydı (31.12.2020 itibariyle) (Satıcı)	DİTAP Kaydı (31.12.2020 itibariyle) (Alıcı)
1	Ahmetli	1.579	160	192	10
2	Akhisar	8.364	840	867	29
3	Alaşehir	8.266	830	490	10
4	Demirci	4.734	475	489	3
5	Gölmarmara	1.354	140	149	3
6	Göğdes	3.716	375	461	3
7	Kırkağaç	3.167	320	341	3
8	Köprübaşı	2.332	235	260	0
9	Kula	4.651	470	477	2
10	Salihli	7.184	720	797	31
11	Sarıgöl	6.339	635	674	3
12	Saruhanlı	6.713	675	926	22
13	Selendi	3.951	400	65	0
14	Soma	2.598	260	168	7
15	Şehzadeler	3.249	325	374	4
16	Turgutlu	3.367	340	365	41
17	Yunusemre	1.805	185	201	1
		73.369	7.385	7296	172
	TOPLAM			7468	

DİTAP kapsamında 31.12.2020 tarihi itibariyle kayıtlı üretici satıcıların uygun olan toplam 1115 adet doğrudan satış ilanına onay verilmiştir.

Aralık 2020 ayı içerisinde Kiralık Tarım Arazileri de doğrudan satış ilanı için buton açılmıştır.

ÇKS'ye kayıtlı tam hisseli arazilerin kiraya verilmesi için ilan oluşturulabilmektedir.

Henüz ilimizden kiralık tarımsal arazi ilanı bulunmamaktadır.

MESAJINIZ VAR

TÜFİS,İBS,İVA,TAMSİS kapsamında yapılan çalışmalar takvime bağlı işler olduğundan zamanında yapılmalıdır.

Özellikle konu uzmanı personelin izinli olduğu durumlarda yerine bakacak personel bulundurulmalıdır.

İl yayım kapsamında yapılan kurs, eğitim ve yayım çalışmalarının raporlamalarının zamanında yapılması özellikle yayım programında yer alan konuların mutlaka uygulanması gerekmektedir.

İl yayım programında yer alan ve uygulaması yapılmayan/yapılamayan faaliyetlerin gerçekleşmeme nedenlerinin raporlanması gerekmektedir.

Dijital Tarım Pazarı ile ilgili faaliyetlerin 2021 yılında da önemle devam ettirilmesi gerekmektedir.

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

03.06.2011 tarihli 639 sayılı Tarım ve Orman Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28'inci maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

- Projeye dayalı olarak kurulacak işletmelere ait kredi taleplerini inceleyerek uygun olanların gerekli proje ve çiftlik geliştirme projelerini hazırlamak,
- Bakanlıkça verilecek yetki çerçevesinde, kooperatifler ve diğer tarımsal örgütlerin ve iştiraklerinin kuruluşlarına izin vermek, izlemek ve denetlemek, Çiftçilerin kooperatif veya birlik şeklinde teşkilatlanmasını ve kooperatifçiliği teşvik etmek, bu amaçla etüt ve projeler hazırlamak, kooperatiflerin kurulması için teknik ve yetkisi dâhilinde mali yardımda bulunmak ve denetlemek,
- İl dahilindeki çiftçi birlikleri ve ortaklıkları, döner sermaye işletmeler, vakıflar, tarım ürünlerini işleyen, pazarlayan şirketlerin kurulmasına yol göstermek, yardımcı olmak, Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin ili ile ilgili kısımlarını uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek,
- Kırsal kalkınma desteklerinin gerçekleştirilmesi ve kırsal kalkınma programları ile ilgili Bakanlık uygulamaları yönünde faaliyette bulunmak,
- İlde tarımsal mekanizasyon düzeyinin artması için bu konuda Bakanlıkça belirlenmiş esaslar çerçevesinde faaliyette bulunmak, Tarım ürünlerinin işlenip değerlendirmesine, pazarlamasına ve bunun için gerekli tesislerin kurdurulmasına yardımcı olacak çalışmaları yapmak, bu konuda üreticileri ve müteşebbisleri yönlendirmek,
- Bakanlıkça yürütülen iç ve dış kaynaklı entegre ve münferit bitkisel üretim, hayvancılık ve su ürünleri üretim, değerlendirme, pazarlama ve kırsal kalkınma projelerinin il ile ilgili kısımlarını uygulamak, uygulatmak, hibelerin zamanında ve amacına uygun olarak kullanılmasını takip ve kontrol etmek, Projeler çerçevesinde köylerde istihdam imkânlarını artırmak amacıyla el sanatlarının geliştirilmesini, yayılmasını ve tanıtılmasını sağlayıcı ve mamullerinin pazarlanmasını kolaylaştırıcı tedbirler almak,
- Konusu ile ilgili il yayım programlarını hazırlamak, faydalı bilgiler, broşür, el kitabı, gösteri ve benzeri yollarla kendi elemanlarına ve çiftçilere ulaştırmak ve tarım teknolojilerine ait yeni bilgilere çiftçilere yayım yoluyla iletmek,
- Örnek çiftçi yetiştirmek gayesi ile çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak, Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

KIRSAL KALKINMA VE ÖRGÜTLENME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

TARIMSAL AMAÇLI ÖRGÜTLER

İlimizde 2020 yılı 31 Aralık tarihi itibarıyla **150** Tarımsal Kalkınma, **99** Sulama ve **6** Su Ürünleri olmak üzere toplam **255** adet Kooperatif, **3** adet Kooperatifler Bölge Birliği, **11** adet Üretici Birliği ve **4** adet Yetiştirici Birliği olmak üzere toplam **273** adet Tarımsal Amaçlı Örgüt mevcuttur. Bu örgütlerin güncel kayıtlı Ortak/Üye sayısı **37.749'dur**. Ayrıca **255** kooperatiftan **151'i** Kooperatif Bölge Birliklerine ortaktır.

- 2020 yılı içerisinde **2** adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ile **1** adet Sulama Kooperatifinin kuruluşu tamamlanmış olup **2** adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifinin kuruluş işlemleri devam etmektedir. **6** adet Tarımsal Kalkınma Kooperatifi ile **2** adet Sulama Kooperatifinin tasfiye işlemlerinin tamamlanması suretiyle kapanışları tescil edilmiştir.

- Pandemi Koşulları nedeniyle Bilim Kurulunun tavsiye ettiği ve Sağlık Bakanlığının da talimatlandığı toplantı şartlarına uygun olarak **4** adet kooperatif çalışma bölgesinde ortak ve ortak dışı Kadın Çiftçilere yönelik **“Kooperatifleşmenin Önemi ve Kooperatiflerde Kadın Çiftçilerin Etkinliğinin Arttırılması”** Temalı Eğitim Toplantılar düzenlenmiştir.
- **5** Kooperatif **1** Yetiştirici Birliği ile **1** Üretici Birliği hakkında Ortaklar/Üyeler tarafından şahsen Müdürlüğümüze verilen dilekçe ile ve **CİMER** aracılığı ile yapılan şikâyet ve müracaatlar incelenmiş, yapılan denetlemelerin neticesi hakkında taraflar bilgilendirilmiştir.
- Pandemi Koşulları nedeniyle Bilim Kurulunun tavsiye ettiği ve Sağlık Bakanlığının da talimatlandığı toplantı şartlarını sağlayan **54** Kooperatif ile **2** Üretici Birliğinin Genel Kurul Toplantılarına Kanun, Tüzük, Ana sözleşme ve mevzuata uygun olarak yapılması için Bakanlık Temsilcisi görevi personelimizce ifa edilmiştir.
- Bakanlığımız, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve Ticaret Bakanlığıyla birlikte imzalanan **«Kadın Kooperatiflerinin Güçlendirilmesi İş birliği Protokolü»** kapsamında planlanan muhtelif çalışma ve toplantılar Pandemi Koşulları nedeniyle yapılamadı. Ancak ilgili kurumlarla online fikir alışverişi ve müzakerelerde bulunuldu.
- Bakanlıkça yürütülen 2015 yılında başlayan ve 2021 yılına kadar devam edecek olan **«Tarımsal Amaçlı Kooperatiflerin Pazarlama Kabiliyetlerinin Geliştirme Projesi»** kapsamında Bakanlığımız tarafından düzenlenen online toplantılara katılındı. Proje kapsamında ilimizde aktif üretim yapan kooperatiflere ait ürünlerin pazarlanması, marka oluşturulması, e-ticaret ve coğrafi işaret konularında bilgilendirmeler yapılmıştır.
- Halen yeni yatırım yapılmayan en son 2011 yılında kaynak aktarılan Bakanlık ve KASDP Programlarından desteklenerek ilimizde yürütülen projelerin proje kapsamındaki kredileri en son 2016 yılında kullanılmış olup tamamlanan bu projelerin Teknik ve Mali denetimi ile takibati devam etmektedir.

Örgüt Türü		Örgüt Sayısı	Ortak/Üye Sayısı
Kooperatifler	Tarımsal Kalkınma Kooperatifi	150	13.170
	Sulama Kooperatifi	99	14.234
	Su Ürünleri Kooperatifi	6	468
	Toplam	255	27.872
Kooperatif Bölge Birliği		3	151
Birlikler	Üretici Birlikleri (5200 Sayılı Kanunla)	11	7.524
	Yetiştirici Birlikleri (5996 Sayılı Kanunla)	4	2.353
TOPLAM		273	37.749

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARININ DESTEKLENMESİ PROGRAMI

1 - KKYDP Ekonomik Yatırımlar:

KKYDP ekonomik yatırımlar kapsamında 30.09.2020 tarihi itibarı ile **308** adet proje tamamlanmıştır.

Gerçekleşen hibe ödemesi : 83.125.074,16 TL.

YILI	ETAP NO	BAŞVURU SAYISI	PROG. ALINAN	SÖZLEŞME İMZALANAN	FESİH	TAMAMLANAN	% 50 HİBE
2006	1	21	13	13	1	12	2.006.767,18 TL
2006	2	37	26	26	4	22	3.091.990,54 TL
2007	3	110	46	36	4	32	5.145.973,04 TL
2008	4	96	22	18	3	15	3.648.809,01 TL
2009	5	100	18	15	1	14	3.439.167,81 TL
2011-12	6	117	27	20	5	15	3.893.152,88 TL
2013	7	54	39	26	1	25	6.721.596,45 TL
2014	8	51	36	33	1	32	10.178.738,48 TL
2015	9	65	36	28		28	11.576.632,05 TL
2015	10	37	16	12	1	11	5.154.107,81 TL
2017	11	131	30	24	2	22	11.165.143,32 TL
2018	12	140	74	71	2	69	13.333.230,61 TL
2019-20	13	180	23	17	0	11	3.769.764,98 TL
TOPLAM		1139	406	339	25	308	83.125.074,16 TL

Devam Eden 13. Etap Kapsamında;

180 ad. proje başvurusu oldu, 23 ad. proje onaylandı.

- Ekonomik yatırımlar; 17 ad proje
 - 11 ad. proje ile sözleşme imzaladı;
 - 5 ad. yatırım tamamlandı, hibe ödemesi yapıldı,
 - 6 ad. proje uygulaması devam ediyor.
 - 6 ad. yatırımcımız sözleşme imzalamaktan vazgeçti.
- Ekonomik alt yapı yatırımları (Çiftlik faaliyetlerini geliştirme projesi)
 - 6 ad. proje ile sözleşme imzaladı,
 - 6 ad. proje uygulaması tamamlanıp hibe ödemesi yapıldı.

2 - Bireysel Sulama Ekipman Alımı:

2007-2011 yılları arasında 89 adet proje Makina Ekipman desteği altında tamamlanmıştır.

YILI	YATIRIMCI SAYISI	Hibeye Esas Mal Alım Tutarı (TL,KDV Hariç)	Hibe Tutarı (%50) (TL,KDV Hariç)
2007	28	971.126,00	450.722,00
2008	17	906.733,00	420.625,00
2009	16	1.317.865,00	609.116,00
2010	8	823.968,00	381.175,00
2011	20	823.430,00	381.218,00
TOPLAM	89	4.843.722,00	2.242.906,00

2012 yılından itibaren Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi adı altında ayrı bir tebliğ kapsamında hibe desteği verilmeye devam etmiştir. 2002-2019 yılları arasında 305 bireysel sulama projesi uygulanmış ve 26.448 dekar arazi basınçlı sulamaya açılmıştır.

YILI	YATIRIMCI SAYISI	Hibeye Esas Mal Alım Tutarı (TL,KDV Hariç)	Hibe Tutarı (%50) (TL,KDV Hariç)	ALAN (Da)
2012	29	764.678,21	382.339,10	1.988,00
2013	15	304.977,94	152.488,97	619,83
2014	29	1.149.947,28	574.973,64	2.132,22
2015	24	988.515,34	494.257,67	1.664,34
2016	18	1.179.978,79	589.989,,40	1.984,34
2017	23	1.078.657,63	539.328,82	2.203,00
2018	77	4.360.824,59	2.180.412,30	6.955,00
2019	90	4.718.080,00	2.359.040,00	8.902,00
TOPLAM	305	14.545.659,78	7.272.830,15	26.448,73

3- Makine Ekipman Alımları :

2006 yılından itibaren Makine Ekipman Alımları Projesi kapsamında toplamda 4.504 adet makine ekipman teslim edilmiştir.

Hibeye esas proje tutarı : 51.903.217.- TL.

Ödenen hibe tutarı : **21.053.481.- TL.**

2015 yılından itibaren **makine** ekipman hibe desteği verilmemektedir.

4 - Genç Çiftçi Projesi:

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında Genç Çiftçi Projelerine en fazla 30.000,00 TL hibe desteği verilmektedir.

YILLAR		BAŞVURU	BAŞVURUSU ONAYLANAN	HİBE DESTEĞİ VERİLEN	HİBE TUTARI (TL- KDV HARİÇ)
2016	Büyükbaş-Dişi Düve	4.994	3.591	135	4.050.000,00
	Küçükbaş-Koyun	1.600	1.203	33	990.000,00
	Küçükbaş-Keçi	148	33	2	60.000,00
	Bitkisel Üretim	706	397	57	1.710.000,00
	TOPLAM	7.448	5.224	227	6.810.000,00
2017	Büyükbaş-Dişi Düve	1.748	1.223	135	4.050.000,00
	Küçükbaş-Koyun	742	499	41	1.230.000,00
	Küçükbaş-Keçi	57	34	2	60.000,00
	Bitkisel Üretim	432	247	61	1.830.000,00
	TOPLAM	2.979	2.003	239	7.170.000,00
2018	Büyükbaş-Dişi Düve	1561	1153	135	4.050.000,00
	Küçükbaş-Koyun	1227	937	46	1.380.000,00
	Bitkisel Üretim	239	153	68	2.040.000,00
	TOPLAM	3.027	2.243	249	7.470.000,00
	GENEL TOPLAM	13.454	9.470	715	21.450.000,00

İlimizde Bakanlığımız tarafından Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında 2020 yılında; Tarıma Dayalı Yatırımlar ve Kırsal Ekonomik Altyapı Yatırımları Desteklenmesi olarak; 3.769.765.- TL hibe ödenmiştir.

İlimizde Bakanlığımız tarafından Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı kapsamında uygulanan projelere;

31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla;

1 - Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi (308 ad. proje tamamlandı.)	:83.125.074.- TL
2 - Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi (305 proje tamamlandı.)	: 7.272.830.- TL
3 - Genç Çiftçi Projelerinin Desteklenmesi (715 Genç Çiftçi)	:21.450.000.- TL
4 - Makine Ekipman Alımları Desteklenmesi (4.504 Çiftçi)	:21.053.481.- TL

olmak üzere toplam;

132.901.385.- TL hibe ödenmiştir.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARIMSAL ALTYAPI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

3.6.2011 tarihli 639 sayılı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 28. maddesi hükümlerine dayanarak hazırlanan yönerge kapsamında İl Müdürlüğü, Şube Müdürlükleri ve görevleri düzenlenmiştir. Bu yönerge kapsamında Arazi Toplulaştırma Ve Tarımsal Altyapı Şube Müdürlüğümüzün görevleri aşağıdaki gibidir.

- Arazi ve toprak etüdü, sınıflama ve haritalama işlerini yapmak, yaptırmak,
- Toprak ve arazi veri tabanına ilişkin çalışmaları yapmak,
- Toprak ve sulama suyu ile ilgili analizleri yapmak ve yaptırmak,
- Arazi kullanım planlarını yapmak, yaptırmak,
- Çalışma konuları ile ilgili ihale ve kesin hesap işlemlerini yapmak,
- Tarımsal üretim potansiyeli yüksek ovaların belirlenmesi işlemlerini yapmak, yaptırmak,
- Toprak ve sulama suyu analiz laboratuvarlarının kuruluş izinleri ile ilgili işlemleri yürütmek,
- Toprak ve arazilerin korunması, geliştirilmesi ve verimli kullanılması ile ilgili çalışmalar yapmak, uygulanmasını sağlamak, izlemek ve değerlendirmek, toprak, su, biyolojik çeşitlilik gibi doğal kaynakların doğal olaylar veya arazi kullanımından kaynaklanan bozulmalarını önlemek için gerekli tedbirleri almak,
- Tarım dışı arazi kullanım taleplerini değerlendirmek,
- Tarım alanlarının korunması ve amacına uygun kullanımını sağlamak için gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve zorunlu hallerde amacı dışında kullanımına izin vermek,
- Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yaparak, arazi değerlendirmesine esas nüfus, iklim, toprak, bitki, hidroloji, jeoloji ve diğer arazi bilgilerini temin etmek,
- Tarım arazilerinin korunması ve geliştirilmesine yönelik uygulanmış veya planlanan projelerin tarımsal üretime etkileri yönünden incelenmesi ve değerlendirilmesi için ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak, yatırım önceliklerinin belirlenmesine yardımcı olmak,
- Toprak koruma kurullarının sekretarya hizmetlerini yürütmek, çalışmalarda bulunmak ve katılım sağlamak,
- 5403 sayılı Kanun kapsamında yapılan özel arazi toplulaştırma taleplerini değerlendirmek, kontrol etmek,
- Kırsal alan düzenlemesi, geliştirilmesi ve altyapı çalışmalarını yapmak yaptırmak,
- İdari bağlılık işlemlerini (köy altı yerleşim birimlerinin birleştirilerek yeni köy oluşturulması, bağımsız köy oluşturulması) yürütmek,
- Çalışma konuları ile ilgili ihale ve kesin hesap işlemlerini yapmak,
- Tarımsal sulamada verimliliği artırmak, uygun sulama tekniklerinin kullanımını sağlamak,
- Sorunlu ve sorunlu olabilecek tarım arazilerini tespit etmek, ettirmek ve uygun projeler (Erozyon, drenaj, arazi ıslahı

vd.) hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulatmak,

- İl dâhilinde sulamaya açılan alanlarla ilgili kuruluşlarca işbirliği yaparak sulu tarım tekniklerini hazırlanacak bir program içerisinde çiftçilere öğretmek ve yaymak.
- Entegre İdare ve Kontrol Sistemi ve Coğrafi Bilgi Sistemine (CBS) dayalı çalışmaları yürütmek.
- Görev alanı ile ilgili tarımsal bilgi ve yeni teknolojileri çiftçilere ulaştırmak, tüketicileri bilgilendirmek, çiftçi çocukları, kadınlar ve gençleri için eğitim programları ve projeleri uygulamak,
- Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin kurulması amacıyla, yapılacak müracaatların ilk değerlendirmesini ve uygun görülenler için yer seçimi ön çalışmalarını yapmak,
- Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin sekretarya hizmetlerini yürütmek, komisyonlar oluşturmak, teknik destek sağlamak ve çalışmaları koordine etmek,
- Kurulmuş tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinin uygulamalarını takip etmek, izlemek ve değerlendirmek,
- Su kaynaklarının, tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan kirliliğe karşı korunması ve su kalitesinin izlenmesine yönelik çalışmaları yürütmek.
- Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA VE TARIMSAL ALTYAPI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ 2020 YILI ÇALIŞMALARI

5403 SAYILI TOPRAK KORUMA VE ARAZİ KULLANIM KANUNU UYGULAMALARI;

Kanun çerçevesinde toplam 92 adet müracaat yapılmış olup bu müracaatların değerlendirilmesi sonucunda;

Toplam 11.374,302 dekar tarım arazisine 5403 sayılı kanun çerçevesinde kullanım izni verilmiştir. Bunların detayı aşağıdaki gibidir.

11.266.386 dekar araziye Tarım dışı kullanım izni verilmiştir.

107,916 dekar tarım arazisine tarımsal amaçlı yapı yapılmak üzere kullanım izni verilmiştir.

BAŞVURU SAYISI	TARIM DIŞI (Ha)	TARIMSAL (Ha)	TOPLAM(Ha)
92	11.266,386	107,916	11.374,302

NİTRAT DİREKTİFİNİN UYGULANMASI PROJESİ ÇALIŞMALARI

Numune Alma ve Analiz İşlemleri

Tarımın yoğun ve yanlış uygulanmasından kaynaklanan kirliliğin tespiti için nitrat izleme çalışması yapılmaktadır. Tarımsal kaynaklı nitratin suda ve toprakta neden olduğu kirlenmenin tespit edilmesi, azaltılması ve önlenmesi amacıyla 135 yeraltı suyu, 6 yüzey suyu olmak üzere toplam 175 gözlem istasyonu mevcuttur. Yüzey sularından her ay, yeraltı sularından ise üç ayda bir numune alınarak nitrat, toplam azot, toplam fosfor, orto fosfat, klorofil-a sıcaklık ve ph gibi analizler yerinde ve Laboratuvarımızda yapılmıştır. Bu sonuçlar her dönem içerisinde Bakanlığımız Nitrat Portalına işlenmektedir. 2020 yılı içerisinde alınan numunelere ilişkin bilgiler aşağıdadır.

İstasyon Tipi	İstasyon Sayısı	Numune Periyodu	2020 Numune Sayısı
Yeraltı	135	3 Ay	575
Yerüstü	6	Ay	72
OPLAM			647

Belge Tanzimi İşlemleri

Belge Tipi	Adet
Kanatlı Eti Üreten Tarımsal İşletmelerde Ve Yumurta Tavukçuluğu Yapan Tarımsal İşletmelerde Avrupa Birliği Standartlarına Uyumlu Olarak Hayvansal Gübrenin Depolama Ve Yönetimi İle Atık Yönetimine İlişkin Belge	3
Süt Üreten Tarımsal İşletmelerde Ve Kırmızı Et Üreten Tarımsal İşletmelerde Avrupa Birliği Standartlarına Uyumlu Olarak Hayvansal Gübrenin Depolama Ve Yönetimine İlişkin Belge	4
TOPLAM	7

LABORATUAR ANALİZLERİ

Laboratuvarımız; son teknoloji cihazları kullanarak elde ettiği sonuçlar, son literatür bilgileri ve edindiği tecrübeyle gübreleme raporları yazarak çiftçimizin daha az gübre ile daha yüksek verimli ve kaliteli ürün yetiştirmesini sağlamaktadır. İlimizde bulunan özel ve resmi laboratuvarların yaptığı analiz miktarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

		TOPRAK	YAPRAK	SU
2020	Resmi Lab. (3 Adet)	2.538	17	80
	Özel Lab. (4 Adet)	4.753	84	3.140
	Toplam	7.291	101	3.180

ARAZİ EDİNDİRME ve SATIŞ İŞLEMLERİ;

2020 yılı içerisinde yabancı uyruklu kişilere ilimizde toplam 45 adet başvuru ile 51 adet parselin ve 1189,380 dekar tarım arazisi yabancı kişilere 6537 sayılı Kanun kapsamında satışı gerçekleştirilmiştir.

İlimizde 2020 yılı içerisinde arazi satış işlemi için 8122 adet başvuru yapılmıştır. 7007 adet başvurunun satışına izin verilmiştir. 1115 adet başvurunun satışına izin verilmemiştir.

İlimizde 2020 yılı içerisinde miras yoluyla devir işlemi için 371 adet başvuru yapılmıştır. 265 adet başvurunun miras yoluyla devrine izin verilmiştir. 106 adet başvurunun miras yoluyla devrine izin verilmemiştir.

İlimizde 52 adet parselin cins değişikliği yapılmıştır. 12 adet parselin ise ifrazına izin verilmiştir.

ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

(6) (Değişik: 22.1.2018 tarihli ve 176000 sayılı Olur) Çayır, Mera ve Yem Bitkileri Şube Müdürlüğünün görevleri şunlardır:

- a) Çayır, mera, yaylak ve kışlaklar ile umuma ait otlak ve çayırların tespit, tahdit ve tahsisi ile ilgili programlar hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmalarını sağlamak,
- b) Devletin hüküm ve tasarrufu altında veya mülkiyetinde bulunan çayır ve meraların geliştirilmesi amacıyla imar, ıslah ve ihya tedbirlerini almak, mevzuata uygun kullanımını temin etmek için gerekli program ve projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını sağlamak,
- c) Ekolojisi uygun olan bölgelerde ve marjinal alanlarda yapay mera kurulması için projeler hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak,
- ç) Uygulanan ve uygulanacak olan projelerin personel, bütçe ve kredi ihtiyaçlarını tespit etmek, karşılanması için programlar hazırlamak, ilgili birimlerle koordinasyonu sağlamak,
- d) 25/2/1998 tarihli ve 4342 sayılı Mera Kanunu ile verilen diğer görevleri yapmak,
- e) 4562 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulacak tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerine ilişkin Tarım Reformu Genel Müdürlüğü koordinasyonunda sürdürülecek çalışmalara katkı sağlamak,
- f) İl genelinde, çayır ve mera ve yem bitkileri ile ilgili kurulan bilgi sistemlerine veri sağlamak,
- g) Ülke hayvancılığının ihtiyacı olan kaliteli kaba yem ihtiyacının giderilmesi için gerekli çalışmaları yapmak, bununla ilgili yurtiçi ve yurtdışı projeler hazırlamak ve hazırlatmak, uygulamasını sağlamak, silaj yapımının yaygınlaştırılması için gerekli tedbirleri almak,
- ğ) Kaba yem açığının kapatılabilmesi amacı ile verilen yem bitkileri desteklemelerine ilişkin teklifler geliştirmek takip etmek ve destekleme faaliyetlerini yürütmek,

- h) Ekolojisi uygun olan bölgelerde ve marjinal alanlarda çok yıllık yem bitkileri üretiminin artırılması ve yapay çayır mera tesislerinin kurulması için projeler hazırlamak, hazırlatmak, uygulamak ve uygulanmasını sağlamak, bununla ilgili teşvik tedbirlerini almak ve uygulatmak,
- ı) Sulu ve kuru tarım alanlarında yem bitkileri ve ot ve üretimini geliştirmek için gerekli projeleri hazırlamak, hazırlatmak ve uygulanmasını sağlamak,
- i) Bakanlığın belirlediği esaslar doğrultusunda ildeki yem bitkileri ürünlerinde üretimi, verimliliği ve çeşitliliği artırıcı çalışmalar yapmak,
- j) Bakanlığın politika, stratejik plan ve programlarına dayalı il için üretimi uygun ve çiftçilere kazanç sağlayıcı, yem bitkileri üretim desenlerini belirlemek,
- k) Yem bitkileri üretiminde ürün kaybını en aza indirecek önleyici işlemlerde bulunmak,
- l) İl genelinde yem bitkisi ekiliş alanları, kaba yem üretim miktarı, silaj üretim miktarı, yem bitkileri ekiliş maliyetleri gibi konularda istatistikî bilgileri derlemek,
- m) İl genelinde ekiliş ve satışı yapılan yem bitkilerinin satış fiyatlarının takibini yapmak,
- n) Diğer mevzuat ve il müdürü tarafından verilecek benzeri görevler yapmak.

ÇAYIR MERA VE YEM BİTKİLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ ÇALIŞMALARI

Mera Varlığı

Manisa ilinde 2020 yılı sonu itibarıyla 865 mahallede tespit çalışmaları tamamlanmış olup, bu çalışmalarda 32.529 hektar mera alanı tespit edilmiştir. 9 mahallede mera kanunun 6. Maddesi gereğince tespit tahdit ve tahsis çalışması yürütülmektedir. Tespit yapılan mahallelerden 480 adedinde toplam 24.381 hektarlık alanın tahdidi ihale yoluyla aplikasyonu yapılmıştır.

2020 yılına kadar 865 mahallede toplam 28.232,00 ha alanda tahdit çalışmalarına ait sayısal veriler MERBİS'e gönderilmiştir.

Mera Islah Projeleri

2020 Yılında Bakanlığımıza iki adet ıslah projesi sunulmuş olup Bakanlık onayından geçmiştir. Islah çalışmaları için onaydan geçen tutar 1.656.181,0 TL dir.

Tahsis Amacı Değişikliği İşlemleri

2020 yılında çeşitli bakanlıklardan ve belediyelerden otoyol yapımı, şantiye yeri tahsisi, gölet inşaatı, atık deposu, ariyet ocağı, katı atık transfer istasyonu, spor tesisleri, su sondaj arama çalışmaları için Mera Kanunu 14. Madde Uygulamaları gereğince 28 adet tahsis amacı değişikliği talebi olmuş işlemleri devam etmektedir.

Mera Kiralama İşlemleri

2004-2015 yılları arasında toplam 60 adet çiftçi veya çiftçi örgütüne ıslah amaçlı, üniversite kontrollü, projeli olmak üzere mera kiralaması yapılmış olup 15 adedinin sözleşmesi devam etmektedir.

Mera Yönetim Birlikleri

2020 yılında devam eden iki adet Mera Yönetim Birliği mevcut olup kurulma işlemleri devam eden başvurular bulunmaktadır.

Yem Bitkisi Desteği Çalışmaları

2017 yılında 2016 yılı üretim sezonunda yetiştirilen yem bitkileri için, 5012 çiftçimize **177.068,976 da** alanda 11.550.858,63 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2018 yılında 2017 yılı üretim sezonunda yetiştirilen yem bitkileri için, 5698 çiftçimize **224.114,090 da** alanda 13.796.681,96 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2019 yılında 2018 yılı üretim sezonunda yetiştirilen yem bitkileri için, 5885 çiftçimize **271.616,866 da** alanda 20.658.071,10 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2020 yılında 2019 yılı üretim sezonunda yetiştirilen yem bitkileri için, 5890 çiftçimize **262.270,953 da** alanda 17.570.014,49 TL destekleme ödemesi yapılmıştır.

2021 yılında 2020 yılı üretim sezonunda yetiştirilen yem bitkileri için 5631 çiftçimize **259.415 da** alanda **19.980.635,66 TL** destekleme ödemesi kesin icmal aşamasına gelmiş olup ödemesi yapılacaktır.

Yem Bitkisi Projeleri

2020 Yılında “Yem Bitkileri Üretiminin Geliştirilmesi Projesi” kapsamında % 75 Bakanlık hibesi % 25’i çiftçi katkısı olarak finanse edilerek 15 ilçemizde 25.000 dekar alanda 1.500.000 TL ödenek ve 538.000 TL çiftçi katkısı ile 336.250 kg adi fiğ bitkisi dağıtımı gerçekleştirilmiştir.

Teknik Ekipler

Tespit ve Tahdit çalışmaları ile Tahsis Amacı değişikliği işlemlerini yürütmek üzere 5 adet Teknik Ekip görev yapmaktadır.